

II OBRAZLOŽENJE

Pročišćeni tekst

0. Uvodne napomene

ZAKONSKE PRETPOSTAVKE

Osamostaljenjem Republike Hrvatske i promjenom njezinog društveno-političkog uređenja 1990. godine stvorene su pretpostavke za promjenu političko-teritorijalnog ustrojstva Hrvatske.

Nakon tih ključnih promjena uslijedilo je redefiniranje funkcija svih društvenih sustava pa tako i sustava lokalne samouprave kojom su definirani novi odnosi lokalne samouprave i središnje uprave, utvrđene obveze i zadaci lokalne samouprave kao i njihovo administrativno teritorijalno ustrojstvo.

Donošenjem "Zakona o županijama, gradovima i općinama Republike Hrvatske" (NN 90/92, 29/94, 69/95 i 10/97) utemeljena je Dubrovačko-neretvanska županija u čijem je sastavu ustanovljena i Općina Blato kao jedinica lokalne samouprave nastala na teritoriju bivše Općine Korčula. Općina Blato novim administrativno-teritorijalnim ustrojem obuhvaća područja naselja: Blato i Potirna.

Donošenjem Ustava Republike Hrvatske kao i drugih propisa u svezi sa složenim promjenama društvenih i gospodarskih odnosa, proizišla je potreba da se i odnosi u oblasti prostornog planiranja i uređivanja prostora usklade na način koji će djelotvornije doprinijeti ostvarivanju ciljeva i provođenju aktivnosti na očuvanju i unaprjeđenju čovjekova okoliša. Ustavom se pojedini elementi prirodnih sustava utvrđuju kao dobra od interesa za Republiku (poljoprivredno zemljište najvišeg boniteta, vrijedno šumsko zemljište, izvorišta, vrijedne vode i riječni tokovi i sl.), te je prostornim planovima potrebno usmjeravati i usuglašavati interese i djelovanja svih korisnika prostora na način da se ne ugroze njegove posebne i najveće vrijednosti.

Pored ostalih funkcija jedinica lokalne samouprave koje su naznačene Ustavom, kroz djelatnost prostornog uređenja i planiranja osiguravaju se uvjeti gospodarenja, zaštite i upravljanja prostorom te se osiguravaju potrebe građana koje se odnose na uređenje naselja i stanovanja, komunalne djelatnosti, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu.

Funkcija prostornog uređenja i planiranja ostvaruju se kroz institut donošenja dokumenata prostornog uređenja koje donose predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.

U paketu dokumenata prostornog uređenja Prostorni plan uređenja općine je osnovni i polazni dokument prostornog uređenja općine kojim općina usmjerava vlastiti razvitak u prostoru, jer se prostornim planiranjem na prostor prenosi utvrđeni društveno-

gospodarski plan razvitka pojedine lokalne zajednice, on je most između plana i programa razvitka i njihovog prostornog apliciranja.

Prostorni plan uređenja Općine Blato donosi se kao novi dokument prostornog uređenja za administrativni obuhvat Općine Blato površine 89,28 km².

Potreba izrade novog Prostornog plana uređenja Općine Blato (u daljnjem tekstu: Prostorni plan) utvrđena je odredbama "Programa mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru Općine Blato" iz prosinca 1995.g. (Službeni glasnik", br. 3/97.).

Postupak donošenja novog dokumenta prostornog uređenja propisan je sljedećim zakonskim odrednicama:

Članak 24. i 26. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, i 68/98),

Uredbom o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (NN 101/98) određen je postupak i način donošenja navedenog dokumenta prostornog uređenja

Odredbom članka 30. Zakona određuje se da prostorni plan užeg područja mora biti usklađen s prostornim planom šireg područja i odredbom članka 49. stavka 2. Zakona o prostornom uređenju (NN br. 68/98) kojom se uređuje prijelazno razdoblje do uspostave novog sustava prostornih planova, proizlazi da se novi Prostorni plan uređenja Općine Blato obvezno usklađuje s Prostornim planom (bivše) Općine Korčula, odnosno Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije (u izradi).

Slijedom iznesenog, nakon utvrđenog konačnog prijedloga novog Prostornog plana od strane Poglavarstva Općine Blato, ukoliko isti nije u skladu s važećim PPO Korčula, pokreće se postupak pri nadležnom upravnom odjelu županije za donošenje Odluka o izmjeni i dopuni PPO Korčula. Sastavni dio Odluka o izmjeni i dopuni PPO Korčula treba biti elaborat novog Prostornog plana uređenja Općine Blato. U postupku donošenja potrebno je pribaviti suglasnost Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja sukladno odredbi članka 57. stavka 2. Zakona. Ukoliko se u međuvremenu donese PP Županije dubrovačko-neretvanske, postupa se sukladno članku 24. Zakona o prostornom uređenju.

0.1. Obuhvat plana

Granica obuhvata Prostornog plana obuhvaća prostor administrativnog područja Općine Blato.

Tablica 1. Površine K.O. uključenih u obuhvat izmjena i dopuna

Katastarske općine	Površine u ha	Naselja koja ulaze u sastav Općine Blato (NN 10/97)	Površina u
dio BLATO	6611		
dio SMOKVICA	1868	BLATO	
		POTIRNA	
dio ČARA	447		
Ukupna površina Općine :	8926	Ukupno:	89,26

Metoda rada

Izrada Prostornog plana odvija se u sljedećim fazama:

- I PRETHODNI RADOVI
- II NACRT PRIJEDLOGA PROSTORNOG PLANA (prethodna rasprava)
- III PRIJEDLOG PROSTORNOG PLANA (javna rasprava)
- IV ZAVRŠNA OBRADA PROSTORNOG PLANA

Prethodni radovi odnose se na zajednički posao općinskih službi i izrađivača na prikupljanju postojeće dokumentacije i osiguranju ažurnih kartografskih podloga za izradu Prostornog plana.

U tijeku prikupljanja podataka i kartografskih podloga nije se uspjela osigurati ažurirana HOK-a u mjerilu 1:5000.

Programsko analitički dio odnosi se na analizu i ocjenu postojećeg stanja i postojećih ograničenja i konflikata u korištenju prostora. U cilju što kvalitetnijeg sagledavanja postojećeg stanja analizirana su sljedeća područja:

- Mreža i sustav naselja s razmještajem funkcija
- Analiza i ocjena demografskih kretanja i kretanja u oblasti stanovanja i stambene izgradnje
- Analiza postojeće prostorno planske dokumentacije i ostale studijske, projektne i sl. dokumentacije relevantne za uređenje prostora
- Analiza i ocjena kretanja u oblasti gospodarstva Evidencija sadržaja društvenog standarda
- Prostorne analize; korištenje zemljišta (stanovanje, radne zone, turizam, šport i rekreacija, poljoprivreda, šumske površine, površine za prometnu i ostalu komunalnu infrastrukturu, bilanca postojećeg korištenja površina); gustoće nastanjenosti, zauzetost građevinskog područja postojećom izgradnjom i sl.; analiza opremljenosti područja komunalnom i ostalom infrastrukturom.
- Prikaz postojećeg stanja prometne mreže područja Općine Blato
- Postojeće stanje vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje fekalnih i oborinskih voda
- Postojeće stanje u oblasti elektroprijenosa i elektrodistribucije
- Postojeće stanje u oblasti TK sustava

Nakon izvršene analize stanja posebno sa aspekta postojeće zauzetosti prostora s osvrtom na neplansku izgradnju, pristupilo se izradi nacrtu prijedloga prostornog plana. U tijeku izrade nacrtu prijedloga provedena je prethodna rasprava.

Nakon prethodne rasprave o Nacrtu prijedloga Prostornog plana u Nacrt prijedloga unose se prijedlozi i primjedbe sudionika prethodne rasprave i priprema se prijedlog plana za javnu raspravu.

Prijedlog Prostornog plana utvrđuje Poglavarstvo i upućuje ga u proceduru usvajanja.

Kartografski prilozi izrađeni su u digitalnom obliku, na skeniranim i geokodiranim kartama u mj. 1:25000, a građevinska područja na katastarskim podlogama u mj. 1:5000.

Vrijeme planiranja tj. sve prostorno planerske prognoze i projekcije dimenzionirane su na ciljnu 2015. godinu.

0.2. Izmjene i dopune PPUO blato 2004. (Službeni glasnik Općine Blato 3/04)

0.2.1. Uvodno obrazloženje

U skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/100, 32/02, 39/04, 100/04) i temeljem Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Općina Blato (Sl. gl. Općine Blato br. 7/2003.) i Sveučilište u Zagrebu, Arhitektonski fakultet - Zavod za urbanizam i prostorno planiranje sklopili su 2004. godine ugovor za izradu Izmjena i dopuna tekstualnog dijela "Prostornog plana uređenja općine» Blato. Izmjene i dopune PPUO Blato predlažu se zbog potrebe pojašnjenja u neposrednoj provedbi. Izmjene i dopune se odnose na tehničke ispravke, pojmovna pojašnjenja i usklađenja za potrebe operativne primjene. Opsežnije Izmjene i dopune PPUO Blato izvršiti će se nakon što budu konačno potvrđene granice općine.

Za područje općine Blato na snazi je prostorni plan Županije Dubrovačko-neretvanske (Sl. gl. Dubrovačko-neretvanske županije br. 6/03) i Prostorni plan uređenja općine Blato (Sl. gl. 3/2003 od 11. lipnja 2003.).

Nacrt prijedloga Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Blato završen je veljače 2004. godine te je 03. ožujka 2004. godine održana i prethodna stručna rasprava.

Na nacrt prijedloga plana primjedbe su dali predstavnici: Županijskog zavoda za prostorno uređenje, Županijskog ureda za prostorno uređenje ispostava Korčula i Hrvatskih cesta. Primjedbe su usvojene te je tako dopunjen nacrt prijedloga Izmjena i dopuna PPUO Blato upućen općinskom poglavarstvu koje ga je prihvatilo i uputilo na javnu raspravu.

Javna rasprava o prijedlogu PPUO Blato održana je od 01. travnja 2004. do 15. travnja 2004. U tijeku javnog uvoda održano je javno izlaganje. (sukladno Zakonom o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02, 39/04) i Uredbi o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (NN 101/98).

Primljene su pismene primjedbe Županijskog zavoda za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije te obavijest Uprave za zaštitu kulturne baštine, konzervatorskog

odjela u Dubrovniku. Izrađivač plana je u cijelosti prihvatio tražene dopune te izradio Konačan prijedlog Izmjena i dopuna PPUO Blato. Poglavarstvo Općine Blato je prihvatilo Konačan prijedlog koji upućen u zakonom propisanu proceduru ishoda suglasnosti.

Izmjene i dopune izvršene su u provedbenim odredbama, kartografskim prikazima i obrazloženju plana (trećem poglavlju).

0.2.1. Obveze iz Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije

Predloženim izmjenama i dopunama teksta zadržavaju se obveze Prostornog plana Dubrovačko neretvanske županije. Predloženim izmjenama i dopunama u cijelosti se zadržavaju važeći grafički prikazi za područje Općine Blato.

0.3. Izmjene i dopune PPUO Blato 2007. (Službeni glasnik Općine Blato 3/07)*

0.3.1. Uvodne napomene

Okolnosti izrade Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Općine Blato

Prostorni plan uređenja Općine Blato izradio je URBOS d.o.o. iz Splita 2003. godine. Izmjene i dopune "Prostornog plana uređenja općine» Blato izradilo je Sveučilište u Zagrebu, Arhitektonski fakultet, Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu, a donesene su u srpnju 2004. godine. Izmjene su izvršene u tekstualnom dijelu plana - Odredbe za provođenje. Ove izmjene i dopune su se primjenjivale do stupanja na snagu Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora koja propisuje obvezu usklađenja prostornih planova s novim uvjetima zaštite.

Izmjene i dopune prostornog plana uređenja Općine Blato (u daljnjem tekstu IDPPUOB) donose se za potrebe usklađenja s:

- Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora NN 128/24, u daljnjem tekstu - Uredba,
- Izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije iz 2006. godine,
- novim administrativnim obuhvatom Općine Blato te
- promjenama u prostoru nastalim u vremenu od dovršenja važeće prostorno-planske dokumentacije.

Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora propisani su dodatni uvjeti zaštite i uporabe prostora koji se odnose na cijelo područje Općine Blato. Kriteriji uređenja i uporabe prostora propisani Uredbom utjecali su na promjene Prostornog

plana županije Dubrovačko-neretvanske kao i na obvezne promjene obuhvata dijela građevnih područja u važećem Prostornom planu općine Blato – ukidanje turističkih zona Izmeta i Veliki Zaglav te umanj enje građevnog područja naselja Blato i Potirna.

Nove administrativne granice Općine Blato promijenile su prostorni obuhvat za koji se IDPPUO Blato donosi, a odnose se na istočnu granicu Općine Blato koja je sada istovjetna istočnoj granici katastarske Općine Blato. Nova, umanj ena površina Općine Blato je 66 km² i obuhvaća područja naselja Blato i Potirna.

Promjena teritorijalnog obuhvata utjecala je i na promijene podataka o teritoriju i uporabi zemljišta u važećoj prostorno - planskoj dokumentaciji Općine Blato. Opseg promjena u kartografskim prikazima i tekstu IDPPUO Blato je velik i zato se ovim IDPPUO Blato donose pročišćeni tekstualni dijelovi plana i to: 1. Polazišta, 3. Plan i Odredbe za provođenje. Promijenjeni su svi kartografski prikazi u kojima je brisan dio prostora koji više nije unutar obuhvata Općine Blato.

*Ovim izmjenama i dopunama Plana izrađen je pročišćeni tekst Obrazloženja.

0.4. Izmjene i dopune PPUO Blato 2009. (Službeni glasnik Općine Blato 2/09)

0.4.1. Polazišta

Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Blato (IDPPUOB) donesene su 2007. godine i usklađene su s tada važećim Zakonom o prostornom uređenju NN 30/94, 68/98, 61/100, 32/02 i 100/04 i Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora 128/04 - (te ishodne potrebne suglasnosti i mišljenja uključujući suglasnost MZOPUG).

Sukladno Odluci o izradi izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Blato od 31. siječnja 2008. godine ove IDPPUO Blato izrađene su za potrebe planiranja gradnje športske dvorane u naselju Blato te za potrebe usklađenja sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji NN 76/07 u dijelu koji se odnosi na visine građenja.

0.4.1.1. Osnovni podaci o prostoru - obrazloženje izmjena i dopuna PPUO Blato

Za potrebe građenja športske dvorane potrebno je osigurati površinu od cca 2ha. U tu svrhu potrebno je za građenje športske dvorane na predloženoj lokaciji „Krtinja“ izvršiti povećanje granice građevinskog područja naselja Blato. Budući da se ukupna površina građevinskog područja ne smije povećavati izvršeno je istovremeno odgovarajuće umanj enje građevinskog područja naselja Blato. Tako je ukupna površina građevinskog područja zadržana, odnosno neznatno smanjena.

Predloženim IDPPUO Blato izvršene su :

- promjene granica građevinskog područja naselja Blato (uz napomenu da je ukupna površina građevinskog područja naselja Blato ostala nepromijenjena);
- korekcije namjene površina za potrebe prilaza gospodarskoj zoni „Mala Krтинja“ (bez povećanja ili umanjena površina građevnog područja);
- korekcije posebnih uvjeta građenja građevina za namjenu površina za „šport i rekreaciju“ (R1) (za potrebe gradnje športske dvorane);
- nadopune obveze izrade UPU, (propisana je obveza izrade: UPU „Krтинja“ za potrebe gradnje športske dvorane i UPU poduzetničke zone Krтинja).
- usklađenja sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07) u dijelu koji se odnosi na visine građenja građevina;
- promjena trase dalekovoda u zoni obuhvata UPU Krтинja;

0.4.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke - dopuna

Neizgrađene površine građevinskog područja naselja Blato na području Krтинje su nedostatne za realizaciju predloženog programa te je potrebno dio površina za predloženu namjenu ostvariti proširenjem građevinskog područja naselja Blato na poljoprivredne površine (P2) i (P3) te istovremenim umanjnjem površina neizgrađenog građevinskog područja u zoni (P3) i to za površinu veću od planiranog proširenja. Time se ukupna površina građevinskog područja naselja Blato zadržava, odnosno u manjoj mjeri umanjuje.

Predloženim IDPPUO Blato neznatno se povećavaju poljoprivredne površine.

Izmjenama i dopunama PPUO Blato u cijelosti se zadržavaju važeći uvjeti za državnu, županijsku i lokalnu infrastrukturu kao i uvjeti zaštite graditeljske baštine, zaštite prirode i zaštite okoliša.

0.4.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Prostornim planom županije Dubrovačko-neretvanske (iz 2003. godine) i kasnijim izmjenama i dopunama tog plana planirana je na tom području rekreacijska zona - športska dvorana (R4) unutar građevinskog područja naselja Blato.

Prostornim planom uređenja Općine Blato iz 2004. godine izvršeno je umanjnje građevinskog područja naselja Blato, a tako i kasnijim IDPPUOB iz 2006. godine te osobito usklađenjem PPUO Blato s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora 2007. godine.

Sve te promjene i umanjnja građevinskog područja utjecale su na promjene prostornog razmještaja planiranih namjena površina.

0.4.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje (dopuna)

Predloženim IDPPUOB zadržavaju se postojeće mogućnosti razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje, tj. predložena gradnja doprinijeti će kvaliteti življenja i demografskoj stabilnosti Općine Blato.

U prostornom smislu predloženim izmjenama i dopunama PPUOB zadržavaju se veličine prostornih pokazatelja na razini PPUOB.

0.4.2. Cilj - IDPPUOB

Predloženim IDPPUOB uz zadržavanje veličina prostornih pokazatelja na razini PPUOB unapređuju se uvjeti življenja i obrazovanja na području Općine Blato.

0.4.3. Plan prostornog uređenja - IDPPUOB

0.4.3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina - dopuna

Važećim PPUOB i IDPPUOB predložena lokacija za gradnju športske dvorane u naselju Blato nalazi se dijelom unutar neizgrađenog građevinskog područja naselja Blato i to na neizgrađenim površinama „Gospodarske - pretežito komunalno servisne namjene“ (K3).

Izgrađenost građevnog područja naselja Blato je manja od 80% pa širenje građevinskog područja nije dopušteno (sukladno ZPUG NN 76/100, čl. 50., al.1.).

Zato se ovim izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Blato predviđa odgovarajuće umanjeње neizgrađenog dijela građevnog područja „Gospodarske - pretežito industrijske namjene“ (I1) na istočnom i na zapadnom dijelu istog građevinskog područja naselja Blato (na području Blato – Krtinja i Blato - Ratkuša, tj. zapadno od lokacije tvornice Radež u Blatu).

Prilog : tablica - Popis katastarskih čestica uvrštenih u građevinsko područje, tablica - Popis katastarskih čestica brisanih iz građevinskog područja; tablica - Popis katastarskih čestica promijenjene namjene

POPIS KATASTARSKIH ČESTICA UVRŠTENIH U GRAĐEVINSKO PODRUČJE

R.BR.	PODRUČJE	Kč.br.	NAPOMENA
1.	Blato - Mala Krtinja	20544	
2.	Blato - Mala Krtinja	20545	
3.	Blato - Mala Krtinja	20546	
4.	Blato - Mala Krtinja	20547	
5.	Blato - Mala Krtinja	20548 /1	
6.	Blato - Mala Krtinja	20548 /2	
7.	Blato - Mala Krtinja	20548 /3	
8.	Blato - Mala Krtinja	20548 /4	
9.	Blato - Mala Krtinja	20550	
10.	Blato - Mala Krtinja	20553	
11.	Blato - Mala Krtinja	20554	
12.	Blato - Mala Krtinja	20555 /1	
13.	Blato - Mala Krtinja	20555 /2	
14.	Blato - Mala Krtinja	20556 /1	

15.	Blato - Mala Krtinja	20556 /2	
16.	Blato - Mala Krtinja	20557	
17.	Blato - Mala Krtinja	20558	
18.	Blato - Mala Krtinja	20561 /11	DIO
19.	Blato - Mala Krtinja	20561 /12	DIO
20.	Blato - Mala Krtinja	20561 /13	

POPIS KATASTARSKIH ČESTICA BRISANIH IZ GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

R.BR.	PODRUČJE	Kč.br.	NAPOMENA	površina (mjereno u 1 : 5000)
1.	Blato - Mala Krtinja	20561/7	DIO	
2.	Blato - Mala Krtinja	25968/4	DIO	
3.	Blato - Mala Krtinja	25968/6	DIO	0,4958 ha
4.	Blato - Mala Krtinja	25968/7	DIO	
5.	Blato - Mala Krtinja	25968/8	DIO	
6.	Blato - Istočno od Ratkuše	24371		
7.	Blato - Istočno od Ratkuše	24372		
8.	Blato - Istočno od Ratkuše	24373/1		0,6057 ha
9.	Blato - Istočno od Ratkuše	24373/2		
10.	Blato - Istočno od Ratkuše	24374		

POPIS KATASTARSKIH ČESTICA PROMIJENJENE NAMJENE UNUTAR GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

(iz namjene „gospodarsko-poslovna, komunalno servisna (K3)“ u namjenu „šport i rekreacija“(R1)

R.BR.	PODRUČJE	Kč.br.	NAPOMENA
1.	Blato	20560	
2.	Blato	20561 /1	
3.	Blato	20561 /2	
4.	Blato	20561 /3	
5.	Blato	20561 /4	
6.	Blato	20561 /8	
7.	Blato	20561 /9	
8.	Blato	20561 /10	
9.	Blato	20561 /12	DIO
10.	Blato	20561 /17	
11.	Blato	20561 /19	
12.	Blato	20561 /20	
13.	Blato	20561 /21	

0.4.3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

Površina promijenjene namjene je 0,87 ha.

Uvećanje površine građevinskog područja za potrebe gradnje športske dvorane je 1,03 ha
 Umanjenje površina građevinskog područja $(0,4958 + 0,6057) = 1,15$ ha

Ukupno umanje površine građevinskog područja = $1,03 - 1,15 = - 0,12$ ha

Zaključak - ovim IDPPUO Blato ne mijenjaju se prostorni pokazatelji namjene površina na razini općine Blato (obzirom na veličinu predloženih promjena površina građevinskog područja).

0.4.9.2. Obveza izrade prostornih planova

Ovim IDPPUOB se zadržavaju važeći uvjeti izrade planova uz dopunu u Odredbama za provođenje u tekstu čl. 131. u stavu 2 dodaje se obveza izrade još dva Urbanistička plana uređenja (UPU) i to pod r. br. 8. UPU Krtinja i pod r.br. 9. UPU poduzetničke zone Krtinja.

IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE BLATO

OBVEZNA TABLICA PROVJERE GP NASELJA I IZDVOJENIH GP
PPUO (2003.) – IDPPUO (2008.)

A. GP naselja i izdvojenih dijelova naselja ha	PPUO Blato (2003.)			Usklađenje s člankom 4. uredbe	IDPPUO (2008.)			Ovjera
	Ukupno GP	Izgrađeno GP ha	Izgrađenost %		Ukupno GP ha	Izgrađeno GP ha	Izgrađenost %	
1. Blato	315,07	176,4	56	zadovoljava	294,43	176,44	60	
2. Potirna	18,81	6,95	37	Umanjiti za 30%	12,7	6,95	55	

B. ** Izdvojena GP sportsko rekreacijske namjene uključivo golf								
1. Blato	0	0	0	+	0	0	0	
2. Potirna	0	0	0	+	0	0	0	

C. ** Izdvojena GP gospodarske namjene								
1. Blato K3	0	0	0	+	3,35	1,98	59	
2. Potirna	0	0	0	+	0	0	0	

Ovim IDPPUO Blato izrađenim 2008. godine umanjuje se GP naselja Blato - za 0,12 ha i iznosi ukupno 294,43 ha (namjesto do sada površine GP od 294,55 ha)

IDPPUO (2006.)

D. UGOSTITELJSKO TURISTIČKA NAMJENA U IZDVOJENOM GRAĐEVINSKOM PODRUČJU							
Red. br.	Naselje	Lokalitet	Površina GP ha	Vrsta	Kapacitet	% izgrađenosti	Usklađena s PPŽ-om Ovjera
1.	Blato	Prižba	5,68	T1 (hotel)	380	0	
2.	Blato	Žukova	3,72	T1 (hotel)	200	0	

IDPPUO (2006.)

D1. UGOSTITELJSKO TURISTIČKA NAMJENA UNUTAR GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA					
Red. br.	Naselje	Površina GP naselja ha	Površina turističke zone ha	% udjel turističke zone u GP naselja	Usklađenost s Uredbom max 20% GP Ovjera
1.	Blato - Podjamje (+Alfir)	294,55	2,49 + 0,75	1,1	
2.	Blato - Priščapac	294,55	0,96 + 2,67	1,2	
3.	Blato - Lučica	294,55	5,09	1,7	

* Naselja s više od 50% povremenih stanovnika, proširenje građevinskih područja nije dozvoljeno.

** Ukoliko u PP(b)O nije određeno građevinsko područje površina zone smatra se građevinskim područjem.

Točnost podataka potvrđuje Odgovorni planer

Prof. dr. sc. Srećko Pegan dipl. ing. arh. Zagreb, kolovoz 2008.

0.5. Izmjene i dopune PPUO Blato 2013. (Službeni glasnik Općine Blato 7/13)

0.5.1. Uvod

Ovaj elaborat izrađen je kao stručna podloga za donošenje Odluke o donošenju Izmjenama i dopunama Prostornim planom uređenja Općine Blato (3/03, 5/04, 3/07, 4/07-ispravak teksta, 7/07-ispravak teksta i 2/09), u daljnjem tekstu Prostorni plan.

Praćenjem primjene Prostornog plana uočena je potreba izmjena grafičkog dijela Prostornog plana i Odredbi za provođenje kao i njihovo usklađenje s izmjenama i

dopunama Zakona o prostornom uređenju i gradnji i izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Dubrovačko- neretvanske županije.

0.5.1.1. Pravna osnova

Općinsko vijeće Općine Blato je na svojoj 25. sjednici održanoj 22. prosinca 2011. godine donijelo Odluku o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana koja je objavljena u Službenom glasniku Općine Blato 11/11. Izmjena ove odluke objavljena je u službenom glasniku 8/12.

Ove izmjene i dopune rađene su na osnovu ugovora između Općine Blato i Urbanističkog zavoda Grada Zagreba d.o.o. a izrađene su sukladno Zakonu o prostornom uređenju gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) i Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 45/04, 163/04).

0.5.1.2. Ciljevi i programska polazišta

Predviđeni obuhvat Izmjena i dopuna Prostornog plana kroz ocjenu stanja, ciljeve i programska polazišta definirani su u Odluci o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine koja je sastavni dio obveznih priloga.

Zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti

S obzirom na iznimnu važnost zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti u ovim izmjenama i dopunama tom segmentu je posvećena osobita pažnja.

Građevinska područja

Sukladno Obveznoj tablici provjere GP naselja i izdvojenih GP koja je izrađena za potrebe izrade i donošenja Izmjena i dopuna PPUO Blato koje su donesene 2009. godine (tablica izrađena u kolovozu 2008. i potpisan od strane odgovornog planera Prof.dr.sc. Srečka Pegana dipl.ing.arh.) kvantifikacija površina za PPUO Blato je kako slijedi:

Građevinsko područje naselja i izdvojenih dijelova naselja:

Blato	294,43 ha
Potirna	12,70 ha
UKUPNO:	307,13 ha

Prilikom precrtavanja na novu katastarsku podlogu koja je izrađena za potrebe urbanističkih planova i time preciznija od postojeće došlo je do određenih odstupanja tako da su za građevinska područja naselja Blato i Potirna dobiveni slijedeći podaci:

Građevinsko područje naselja i izdvojenih dijelova naselja:

Blato	290,67 ha - manje za 1,3% u odnosu na stari katastar
Potirna	12,03 ha - manje za 5,3% u odnosu na stari katastar
UKUPNO:	302,70 ha - manje za 1,4% u odnosu na stari katastar

Jedino značajno povećanje građevinskog područja u ovim izmjenama i dopunama je ono koje proizlazi iz usklađenja s Prostornim planom uređenja Dubrovačko-neretvanske županije, odnosno, otvaranjem ugostiteljsko-turističke zone Izmeta površine 3,97 ha. Na taj način je ukupna površina građevinskog područja naselja i izdvojenih dijelova ukupno 305,44 ha. Iako se radi o površini građevinskog područja koja je za oko 0,4 ha manja od one navedene u važećem planu, ovim izmjenama i dopunama ona je povećana za oko 4 ha a razlika se pojavljuje zbog nove katastarske podloge.

U sklopu usklađenja sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji i Županijskim planom Dubrovačko-neretvanske županije došlo je i do preraspodjele građevinskih područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja. Ugostiteljsko-turistička zona Žukova, sukladno PPDNŽ, postaje zona unutar naselja a izdvojeno građevinsko područje izvan naselja javne i društvene namjene (u suprotnosti s člankom 2. Zakona) postaje građevinsko područje naselja.

S obzirom na izmjene u građevinskim područjima i ispravak nekih netočnih podataka navedenih u tablicama važećeg plana, u nastavku su dane tablice s detaljnim prikazom površina unutar obuhvata PPUO Blato.

Prikaz površina građevinskih područja u izmjenama i dopunama PPUO Blato 2013.

Naselje Blato	Izgrađeno (ha)	Neizgrađeno (ha)	Ukupno (ha)
Građevinsko područje naselja	167,87	64,81	232,68
Gosp. namjena – Proizvodna	I1 11,35	6,87	18,22
Gosp. namjena – Zanatska	I2 1,83	4,43	6,26
Gosp. namjena – poslovna	K3 3,05	1,29	4,34
Gosp. namjena – Ug.-turistička – Hotel	T1 0,74	20,78	21,52
Gosp. namjena – Ug.-turistička – Turističko naselje	T2 0,98	2,69	3,67
Sportsko rekreacijska namjena – Sport	R1	1,90	1,90
Sportsko rekreacijska namjena – Sportska igrališta	R5	2,69	2,69
Helidrom	IS	0,13	0,13
Groblje	2,00		2,00
Blato ukupno:	187,82	105,59	293,41
Naselje Potirna			
Građevinsko područje naselja	10,19	1,84	12,03
Potirna ukupno:	10,19	1,84	12,03
Općina Blato ukupno:	198,01	107,43	305,44

Odlukom o izradi ciljanih izmjena i dopuna PPUO Blato (Službeni glasnik Općine Blato 11/11 i 8/12) određeno je nekoliko lokacija na kojima se nalaze postojeće zgrade (sukladno članku 2. Zakona o prostornom uređenju i gradnji) a koje su prijašnjim izmjenama izbačene iz građevinskog područja. U toku javne rasprave ustanovilo se da postoji još jedan primjer u kojem se pristupilo gradnji na temelju važeće građevinske dozvole na K.Č. 16757/95 K.O. Blato a građevna čestica je u međuvremenu izbačena iz građevinskog područja. Ova čestica tretirana je jednako kao i one navedene u Odluci o izradi izmjena i dopuna.

Odlukom o izradi ciljanih izmjena i dopuna definirana je korekcija granice Ugostiteljsko-turističke zone Prižba – Ravno. Prvenstveno zbog imovinsko-pravnih problema (velik broj privatnih čestica), ova zona već desetljećima stoji potpuno neiskorištena i bez ikakva iskazana interesa ili potencijala za budućnost. U sklopu zone nalazi se nekoliko postojećih zgrada stambene namjene od kojih su neke nezakonito dograđene. Sukladno Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama nezakonito izgrađene dijelove ovih zgrada nije moguće ozakoniti unutar zona Ugostiteljsko-turističke namjene.

Red. Broj	Općina Blato	Oznaka	Površina (ha)	% Općine
1.0	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA (IZMJENE I DOPUNE 2013.)			
1.1.	Građevinsko područje naselja		270,65	4,07%
	Izgrađeni dio GP		180,85	2,72%
1.2.	Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja	ukupno	32,66	0,49%
		I	19,22	0,29%
		K	4,1	0,06%
		T	9,34	0,14%
1.3.	Poljoprivredne površine	ukupno	1806	27,13%
		P1	305	4,58%
		P2	244	3,67%
		P3	1257	18,88%
1.4.	Šumske površine	ukupno	4405	66,17%
		Š2	3904	58,65%
		Š3	501	7,53%
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine	PŠ	51	0,77%
1.6.	Vodene površine			
1.7.	Ostale površine	ukupno	2	0,03%
	Groblja	G	2	0,03%
	Helidrom	IS	0,13	0,00%
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE			
2.1.	Zaštićena prirodna baština	ukupno	6657	100,00%
	ostali zaštićeni dijelovi prirode (ekološka mreža)		6657	100,00%
2.2.	Zaštićena graditeljska baština	ukupno	44,5	0,67%
	Povijesne graditeljske cjeline		44,5	0,67%
Ukupno			6657	100,00%

S obzirom na prije spomenutu besperspektivnost zone, s jedne strane, i nemogućnost njene prenamjene u građevinsko područje naselja (ograničenja za proširenje građevinskog područja unutar ZOPa) s druge strane, manjim korekcijom njene granice omogućilo bi se ozakonjenje nekoliko spomenutih zgrada i tako osiguralo prijelazno rješenje do ukidanja zone, odnosno, prenamjene u građevinsko područje naselja. Slično kao i u prethodnom primjeru, tokom javne rasprave ustanovljeno je kako, osim primjera navedenog u Odluci o izradi izmjena i dopuna PPUO Blato postoje još nekoliko zgrada te se prema njima postupalo jednako kao i prema onoj navedenoj u Odluci.

0.6. Dopuna PPUO Blato 2015. (Službeni glasnik Općine Blato 8/15)

0.6.1. Uvod

Donošenjem Zakona o prostornom uređenju (NN. 153/13) pokazala se potreba za dopunom – usklađenjem sa Zakonom o prostornom uređenju (NN153/13) Prostornog plana uređenja Općine Blato (Službeni glasnik Općine Blato br. 3/03, 5/04, 3/07, 4/07- ispravak teksta, 7/07- ispravak teksta, 2/09, 7/2013 i 4/2014), u daljnjem tekstu

Prostorni plan, sukladno odredbama članka 201. stavak 1., kojima su jedinice lokalne samouprave dužne dopuniti Prostorni plan na način da odrede neuređene dijelove građevinskih područja i izgrađene dijelove tih područja planirane za urbanu preobrazbu.

Pravna osnova

Općinsko vijeće Općine Blato je na svojoj 13. sjednici održanoj 05. ožujka 2015. godine donijelo Odluku o izradi Dopune Prostornog plana koja je objavljena u Službenom glasniku Općine Blato br. 1/15 od 06. ožujka 2015. godine.

Ova Dopuna Prostornog plana izrađena je na osnovu ugovora između Općine Blato i Urbanističkog zavoda Grada Zagreba d.o.o., a sukladno Zakonu o prostornom uređenju (NN 153/13) i Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 45/04, 163/04).

Ova dopuna Prostornog plana predstavlja usklađenje sa Zakonom te se ne provodi javna rasprava.

0.6.2. Razlozi i ciljevi dopuna sukladno odluci o izradi

Obuhvat dopune-usklađenja Prostornog plana su građevinska područja određena važećim Prostornim planom za naselje Blato izvan obuhvata važećih Urbanističkih planova uređenja.

Prostorni plan koji je na snazi izrađen je i donesen temeljem do sad važećih zakona koji su definirali područje prostornog uređenja, a u kontekstu građevinskog zemljišta kao postojeće/izgrađeno i planirano/neizgrađeno. Donošenjem Zakona o prostornom uređenju (NN. 153/13) za sva građevinska područja koja su određena kao planirana/neizgrađena, a za koje nije donesen urbanistički plan uređenja ili druga vrsta provedbenog dokumenta prostornog uređenja, koji su bili propisani dosadašnjim zakonima onemogućen je postupak izdavanja akata o građenju izuzev zamjenske građevine, kako je to definirano člankom 201. stavak 1., 2. i 3. Zakona o prostornom uređenju.

Ciljevi i programska polazišta Prostornog plana su omogućavanje izdavanja akata o građenju na građevinskom zemljištu koje je u naravi uređeno građevinsko zemljište, a nije predviđeno za urbanu obnovu.

Za izradu Dopune Prostornog plana koristit će se važeći Prostorni plan uređenja Općine Blato (Službeni glasnik Općine Blato br. 3/03, 5/04, 3/07 – ispravka teksta, 7/07 – ispravka teksta, 2/09 i 7/2013).

Granice neuređenih dijelova građevinskih područja određene su na način da se ne onemogući daljnji razvoj naselja, odnosno da se ne onemogući planiranje i opremanje neizgrađenih dijelova građevinskih područja osnovnom infrastrukturom.

0.7. Izmjene i dopune PPUO Blato 2017.

U periodu od donošenja zadnjih izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Blato (dalje: Plan) zaprimane su inicijative pravnih i fizičkih osoba za izmjenama i dopunama Plana. Nadalje, od strane nadležnih općinskih upravnih tijela uočena su određena ograničenja važećeg Plana vezana uz realizaciju novonastalih razvojnih potreba na području općine. U međuvremenu je došlo i do izmjena regulative s područja prostornog uređenja, te izmjena iz kojih proizlazi nužno ažuriranje podloga Plana, odnosno georeferenciranje Plana u službenoj kartografskoj projekciji HTRS96/TM.

Unutar postupka izrade i donošenja Plana, sukladno Odluci o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Blato (Službeni glasnik Općine Blato 7/16, dalje: Odluka o izradi), izvršena je analiza i sistematizacija ulaznih podataka te su utvrđene obveze koje proizlaze iz Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17; dalje: Zakon), prostornog plana šireg područja – Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 6/03, 3/05, 7/10, 4/12, 9/13, 2/15 i 7/16; dalje: PPŽ), iz zahtjeva javnopravnih tijela koja su se očitovala po donošenju Odluke o izradi, sektorskih dokumenata i studija te zahtjeva za izradom Plana.

Kao ciljevi izrade i donošenja Plana, Odlukom o izradi određeni su:

- izvršiti nužne izmjene i dopune radi usklađenja s PPŽ
- izvršiti nužne izmjene i dopune provedbenih odredbi radi usklađenja sa Zakonom (ponajprije terminološke prirode te ostale čija se nužnost utvrdi u postupku izrade i donošenja Plana)
- izvršiti nužne izmjene i dopune radi usklađenja s posebnim propisima, odnosno izvršiti nužne izmjene i dopune koje mogu proizaći iz zahtjeva za izradu Plana javnopravnih tijela
- razmotriti zaprimljene zahtjeve za izradu Plana prema Odluci o izradi
- izvršiti korekciju te sve nomotehničke i druge korekcije provedbenih odredbi kojima se otklanjaju uočene nejasnoće u primjeni Plana
- izvršiti druge izmjene u svrhu otklanjanja pojedinih ograničenja koja proizlaze iz prostorno-planskih rješenja Plana, a koje otklanjanje je od interesa za razvoj Općine.

Napomena: *Obrazloženje* kao dio elaborata Plana kroz dosada izrađene izmjene i dopune nije izrađeno u formi amandmanskog teksta te nije sustavno mijenjano - korekcije su manjim dijelom pregledno iznesene i sustavno provedene kroz elaborat *Obrazloženja*. Međutim, odgovarajuća rješenja smatraju se već ugrađenima kroz nastavno izvršene izmjene i dopune Plana. Zbog iznesenog, izmjenama i dopunama 2017. ocjenjuje se kako, uslijed ograničenog opsega izmjena i dopuna, osnovne konceptualne postavke Plana – polazišta i ciljevi plana – ostaju nepromijenjene, a izmjene u elaboratu *Obrazloženja* prvenstveno se odnose na poglavlje Plan prostornog uređenja.

0.8. Izmjene i dopune PPUO Blato 2021.

U periodu od donošenja zadnjih izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Blato (dalje: Plan) zaprimane su inicijative pravnih i fizičkih osoba za izmjenama i dopunama Plana. Nadalje, od strane nadležnih općinskih upravnih tijela uočena su određena ograničenja važećeg Plana vezana uz realizaciju novonastalih razvojnih potreba na području općine.

Izrada Ciljane izmjene i dopune Plana pokrenuta je sukladno Zakonu temeljem Odluke o izradi ciljane izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Blato (Službeni glasnik Općine Blato 6/20; dalje: Odluka o izradi).

Kao ciljevi izrade i donošenja Plana, Odlukom o izradi određeni su:

- utvrditi uvjete provedbe zahvata u prostoru na način da se propiše okvir koji će omogućiti adekvatnu rekonstrukciju, konsolidaciju i privođenje namjeni građevina i površina unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja
- korigirati uočene nomotehničke, terminološke i druge nedosljednosti u tekstu Plana povezane s prethodnim podstavkom.

Posebno je potrebno istaknuti kako je predmetna Ciljana izmjena i dopuna izvršena isključivo u tekstualnom dijelu Plana, što je određeno i Odlukom o izradi. Slijedom navedenog grafički dio Plana u ovom postupku nije korigiran te, obzirom na precizno određene ciljeve i programska polazišta, osnovne konceptualne postavke Plana – polazišta i ciljevi plana – također ostaju nepromijenjeni.

0.9. Ciljane izmjene i dopune PPUO Blato 2023.

Ciljane izmjene i dopune (dalje: CID) Prostornog plana uređenja Općine Blato (Službeni glasnik Općine Blato 3/03, 5/04, 3/07, 4/07, 7/07, 2/09, 7/13, 4/14, 8/15, 6/18, 3/21; dalje: Plan) izrađene su sukladno Zakonu o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23; dalje: Zakon) te drugim propisima relevantnim za izradu i donošenje prostornih planova. Razlozi donošenja te ciljevi i programska polazišta izrade CID Plana određeni su Odlukom o izradi Ciljanih izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Blato (Službeni glasnik Općine Blato 1/23; dalje: Odluka o izradi CID Plana).

Sukladno članku 61. Zakona, CID Plana odnosno Plan moraju biti usklađene s Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 6/03, 3/05-uskl., ~~3/06*~~, 7/10, 4/12-ispr., 9/13, 2/15-uskl., 7/16, 2/19, 6/19 - pročišćeni tekst, 03/20 i 12/20 - pročišćeni tekst; *Presuda Visokog upravnog suda RH Usoz-96/2012-8 od 28. 11. 2014., NN 10/15 od 28. 1. 2015.; dalje: PPDNŽ).

Osnovni razlozi donošenja CID Plana određeni su Odlukom o izradi CID Plana, kako slijedi:

- a) gospodarski, razvojni i drugi društveni procesi na područjima naselja Općine Blato
- b) svrhovita i racionalna realizacija potrebnog sadržaja u sustavu gospodarenja otpadom te omogućavanje daljnjeg razvoja poljoprivrednih djelatnosti u obuhvatu Plana
- c) planiranje smještaja sunčane elektrane Profundi, na površini od 2,4 ha.

Sukladno ciljevima i programskim polazištima utvrđenim u Odluci o izradi CID Plana, izvršeno je kako slijedi:

- a) utvrđena je nova površina i uvjeti provedbe zahvata u prostoru za reciklažno dvorište za građevinski otpad na lokaciji Kućište, površine 2,5 ha; površinom su zahvaćene katastarske čestice 30548/37, 30531/1, 30544, 30546, sve katastarska općina Blato
- b) usklađeni su s PPDNŽ grafički i tekstualni podatci Plana o kategorijama poljoprivrednog i šumskog zemljišta
- c) sukladno PPDNŽ planiran je smještaj sunčane elektrane Profundi, na površini od 2,4 ha, uz uvjet da u potrebnu komunalnu infrastrukturu investira privatni investitor; ako u roku od 5 godina privatni investitor ne pokrene ovu investiciju, Općina Blato pokrenut će postupak određivanja nove lokacije za smještaj sunčane elektrane na području Općine Blato
- d) arheološka zona/nalazište Kopila (Z-6585) na odgovarajući način je označena u grafičkom te navedena u tekstualnom dijelu Plana
- e) izvršene su druge potrebne korekcije Plana izravno povezane s prethodnim točkama.

Navedenim su ciljano poboljšana pojedina prostorno-planska rješenja Plana, u skladu s razlozima izrade odnosno ciljevima i programskim polazištima utvrđenim Odlukom o izradi CID Plana.

Predložene CID Plana (u kartografskim prikazima, odredbama za provođenje te obrazloženju) ne odstupaju od konceptualnih postavki izvornog Plana. Predložene CID Plana usmjerene su na novelacije i operativnija rješenja koja odgovaraju aktualnim razvojnim potrebama te daljnjem - održivom - prostornom i općem razvoju na području Općine Blato.

1. Polazišta

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja općine u odnosu na prostor i sustave županije i države

Položaj

Položaj Općine Blato potrebno je razmatrati prvenstveno kroz položaj otoka Korčule u okviru šireg područja.

Otok Korčula pripada skupini južno-dalmatinskih otoka, izduženog je oblika i položen u smjeru istok-zapad kao produžetak poluotoka Pelješca prema pučini u dužini 47,7 km, prosječne širine 5,8 km i ukupne površine 275,73 km².

Od poluotoka Pelješca otok dijeli i povezuje Pelješki kanal širok 1.270 m, a od otoka Lastova na jugu, dijeli ga Lastovski kanal prosječne širine 16 km. Na sjeveru je Korčulanski kanal koji otok dijeli od otoka Hvara širine 15 km.

Otok Korčula pripada otočkom području i smješten je na jugozapadnom dijelu Županije dubrovačko-neretvanske.

Korčula se nalazi u fizionomskom pogledu u priobalnom razvojnom težištu, a po gospodarsko društvenim obilježjima nalazi se u splitsko-dubrovačkom razvojnom težištu.

Po obilježju dominantnih gospodarskih komponenti Korčula pripada onom težištu razvitka u kojem dominira i dominirat će turističko-poljoprivredna i pomorska komponenta razvoja.

Korčula je smještena na pomorskom razvojnom vезnom pravcu Split – Dubrovnik na jadranskoj razvojnoj okosnici.

Ovi elementi geografskog položaja, uz izvanredne prirodne uvjete mogu se danas dobro iskoristiti nađu li se odgovarajuća rješenja zaštite okoliša, smještaja sportskih i ribarskih brodova, te odgovarajuće lokacije i vrste turističkog smještaja.

Posebnosti i značaj

Ustavom RH u članku 52. utvrđeno je da su "... vode, zračni prostor, rudno blago, šume, more, obala, otoci .. od osobitog kulturnog, povijesnog, gospodarskog i ekološkog značenja od interesa za Republiku, i imaju njezinu osobitu zaštitu."

Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske, područja osobitih obilježja i vrijednosti prostora smatraju se zaštićena područja prirode, spomenici graditeljske baštine i zaštićene povijesne cjeline, morska obala, otoci i značajni prirodni resursi.

Otok Korčula, svojim prirodnim obilježjima i krajobraznom osnovom, može se svrstati u posebno vrijedan prostor RH, te kao takav zahtijeva zaštitu i unaprjeđenje temeljnih vrijednosti.

Prostor Dubrovačko-neretvanske županije (kojemu pripada otok Korčula, a time i Općina Blato), pripada prostornoj cjelini županija jadranske Hrvatske. U okviru ove prostorne cjeline ističe se turistička razvojna komponenta kao strateško-razvojna odrednica za čije je unaprjeđenje bitno određivanje kriterija korištenja područja obale te mjera poboljšanja kvalitete prostora i okoliša.

U okviru otoka Korčule Blato zauzima zapadno orijentiran središnji položaj, te zajedno s Velom Lukom čini zapadno razvojno težište otoka.

U odnosu na proces urbanizacije i sustav razvojnih središta Blato predstavlja malo razvojno (područno) središte.

Općina Blato je nužno usmjerena Korčuli odnosno Dubrovniku kao županijskom središtu s brojnim značajnim funkcijama za život stanovnika. Postoji određena neobvezatna gravitacija preko Vele Luke ka Splitu kao snažnom centru u kojem je moguće zadovoljiti određenu, višu razinu potreba, koje nisu vezane uz administrativne i slične obvezatne usluge.

Također su od značaja i veze s drugim, novim općinama nastalim od bivše Općine Korčula, a naročito s Velom Lukom s kojom Blato može činiti jedinstvenu komplementarnu razvojnu cjelinu.

U odnosu na turističke resurse Blato pripada primorsko turističkom području i čini turističko središte subregionalnog značenja.

Na Blatskom području, naročito na sjevernoj i južnoj obali, došla je do izražaja funkcija sekundarnog stanovanja, kroz izgradnju kuća za odmor. Izgradnjom kuća za odmor došlo je do neracionalnog korištenje prostora.

Strategijom su definirana problemska područja tj. područja s ograničenjima u razvoju koja zahtijevaju posebne mjere i primjerene planske koncepcije razvoja u cilju svekolike revitalizacije područja. Kao problemske cjeline utvrđena su:

- ratom zahvaćena područja
- područja uz državnu granicu
- ruralni prostor i selo
- brdsko-gorsko ruralno područje
- obalno i otočno područje

Prostor Općine Blato, zbog svog položaja, čini područje koje pripada općem problemskom okviru razvoja obalnih i otočkih područja.

Pripadnost Općine obalnom otočkom području podrazumijeva prihvaćanje principa održivog razvitka kao cjelovitog razvojnog koncepta, koji se ogleda u osiguranju stabilnog i trajnog rasta životnog standarda i potpunijeg zadovoljavanja osobnih i zajedničkih interesa stanovništva, a istovremeno budućim generacijama ostavlja u nasljeđe kvalitetan i očuvan prostor i okoliš, nužan za njihov život i razvitak.

Posebnost Općine Blato proizlazi iz posebnosti političko administrativno-upravnog položaja otočke općine između više otočkih općine (u okviru jednog otoka) gdje su tradicionalne i funkcionalne veze usmjerene na razinu otoka kao zasebne razvojne cjeline u situaciji kad ne postoji otočko političko-upravno tijelo, te su institucionalne veze usmjerena ka županijskom središtu.

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru (tablica 2. i 3.)

Područje današnje Općine čine: središnji prostor otoka - Blatsko polje sa središnjim naseljem Blatom te obalni dio; sjeverna obala Spiliška – Črnja Luka – Prigradica – Rasohe – Lovornik, južna obala Slitina – Grdača – Karbuni – Gršćica – Prižba – Vinašac sa otočićima ispred južne obale: Trstenik, V. Pržnjak, M. Pržnjak, Lukovac, Zvirinovik, Obljak, Kosor, Stupa, Crklica, Sridnjak, Vrhovnjak i Otočac te manji broj hridi.

Tablica 2.

Stanovnici, stanovi, domaćinstva i gustoće naseljenosti 1981.-1991. za Općinu i Županiju*

POVRŠINA	STANOVNICI				STANOVI				DOMAĆINSTVA				Gustoća naseljenosti			
	Popis 1981.g.		Popis 1991.g.		Popis 1981.g.		Popis 1991.g.		Popis 1981.g.		Popis 1991.g.		1981	1991		
	km2	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	st./km2	st./km2		
OPĆINA	89,28	4,9	3856	3,3	4107	3,25	1022		1032		1132	1148	43,24	44,99		
BLATO																
ŽUPANIJA	1790,3	100,0	116306	100,0	126329	100,0	-	100,0	-	100,0	-	100,0	39009	100,0	64,96	70,56

* Podaci za teritorijalni obuhvat Općine do promjene administrativnih granica 2005. godine.

Tablica 2A

Stanovnici, stanovi, domaćinstva i gustoće naseljenosti 1991-2001 za Općinu i Županiju.

POVRŠINA	STANOVNICI				STANOVI				DOMAĆINSTVA				Gustoća naseljenosti			
	Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.		Popis 2001.		1991	2001		
	km2	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	st./km2	st./km2		
OPĆINA	66,57	4,9	4107	3,25	3680	3,0	1032		2308	4,4	1148	2,9	1109	2,8	44,99	55,28
BLATO																
ŽUPANIJA	1790,3	100,0	126329	100,0	122870	100	-	100,0	52048	100	39009	100,0	39125	100	70,56	68,6

Tablica 3.

Stanovnici i gustoće naseljenosti 1981.-1991. po prostornim cjelinama u Općini*

PODRUČJE	POVRŠINA		STANOVNICI				STANOVI				GUSTOĆA NASELJENOSTI U st./km2			
	Popis 1981. g.		Popis 1991. g.		Popis 1981. g.		Popis 1991. g.		Popis 1981. g.		Popis 1991. g.		Popis 1991. g.	
	km2	%	Stalni broj	Ukupni broj	Stalni broj	Ukupni broj	Stalni broj	Ukupni broj	Stalni broj	Ukupni broj	Stalni broj	Ukupni broj	Stalni broj	Ukupni broj
OPĆINE	km2	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
OBALA	7,45	8,3	160	4,2	420	10	280	6,8	900	18	21,5	56,3	37,6	120,1
SRED. DIO	82,5	91,7	3596	95,8	3800	90	3827	93,2	4100	82	43,6	46	46,3	49,7
OPĆINA	89,95	100	3856	100	4200	100	4107	100	5000	100	42,8	46,7	45,6	55,6
UKUPNO														

* Podaci za teritorijalni obuhvat Općine do promjene administrativnih granica 2005. godine.

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.2.1 Prirodna osnova

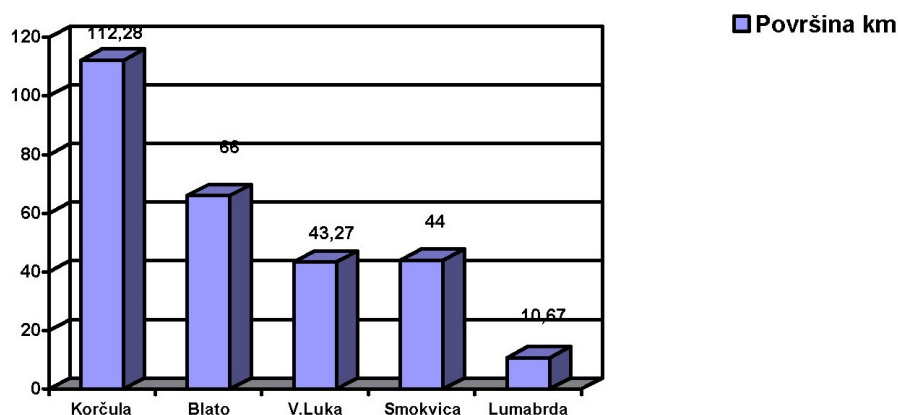
1.1.2.1.1 Položaj i veličina

U razmatranju položaja Općine Blato u širem prostoru pošlo se od položaj otoka Korčule u okviru južnojadranskog područja i Dubrovačko-neretvanske županije, taj dio naveden je u uvodnom dijelu točke 1.1.

Općina Blato u odnosu na otok Korčulu zauzima zapadni središnji dio otoka te s Velom Lukom može činiti cjelinu.

Općina Blato po veličini je druga jedinica lokalne samouprave sa 66,57 km².

Graf 1.
Odnosi veličina naselja otoka Korčule

1.1.2.1.2 Klima

Otok Korčula pripada “jadranskom tipu” ugodne mediteranske klime, koju karakteriziraju duga, mirna, suha i topla ljeta sa vedrim danima, to područje nalazi se u mediteranskoj semiaridnoj klimatskoj zoni koja je karakteristična po dugim, suhim i vrućim ljetima te kratkim, blagim i vlažnim zimama. Ove osnovne odlike klime svrstava Korčulu u klimatski najpogodnija područja Mediterana.

Na ovom području ima oko 2671 sunčanih sati u godini što uzrokuje visoke vrijednosti srednjih temperatura.

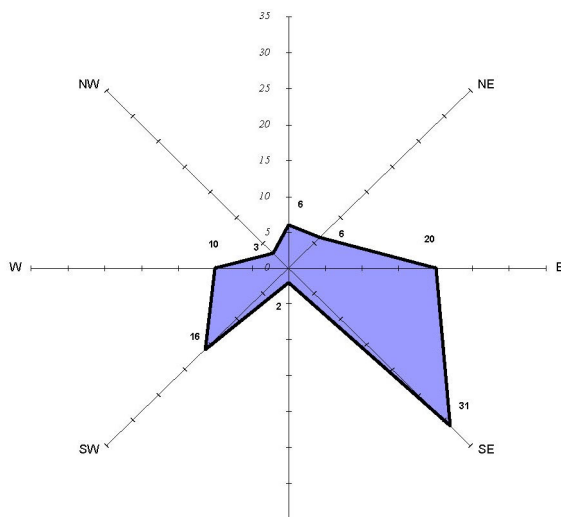
Temperature zraka relativno su visoke tijekom cijele godine. Sve mjesečne temperature sredine su iznad temeljne temperature od 6 0 C. Tijekom čitave godine zabilježene su srednje temperature ispod 100 C samo u siječnju i veljači, dok su u lipnju, srpnju, kolovozu i rujnu u prosjeku iznad 200 C. Srednja godišnja temperatura je oko 16,60 C (u Veljoj Luci).

Na području otoka Korčule režim padalina je tipično mediteranski s maksimumom krajem jeseni i početkom zime i minimumom u mjesecu srpnju. Male količine padalina u proljetnim i ljetnim mjesecima (od travnja do kolovoza padne svega 22% ukupnih padalina) i velike količine u zimskom mjesecima (od prosinca do ožujka padne 45% ukupnih padalina) umanjuju vrijednost padalina jer su najmanje u mjesecima vegetacije. Padaline u kombinaciji s visokom temperaturom izazivaju dugotrajne suše.

Posebnu ulogu u ovom području imaju vjetrovi, jer o njima u velikoj mjeri ovise gospodarske aktivnosti. Dominantni vjetrovi na cijelom području su oni koji dolaze sa mora. Na području Korčule prevladavaju vjetrovi iz smjera zapada (maestral) i jugoistoka (jugo), dok je udio bure manji. Općenito, vjetrovi jugoistočnog kvadranta imaju dominantnu ulogu i najjače fiziološko djelovanje na ljude i kulture. Udio tih

vjetrova na području Vele Luke iznosi čak 65%, od ukupne vjetrovitosti. Ovi vjetrovi bitno određuju namjenu i korištenje južne obale otoka Korčule.

Graf 2.
Učestalost vjetrova na zapadnom dijelu Korčule

1.1.2.1.3 Reljef i krajobraz

Prostor je tektonski izgrađen od niza borova, manje ili više nagnutih prema jugu i jugozapadu. Tjeme glavne antiklinale ide sredinom otoka. Glavni oblici reljefa nastali su diferencijalnom erozijom, jer su mekši dolomiti i naslage fliša odneseni, dok su vapnenci ostali. U pleistocenu su formirane i poprečne suhe doline. Ravni ili blago uzvišeni prostori uglavnom predstavljaju agrarne površine. Visoki centralni dio otoka oštrim je vapnenačkim odsjekom odvojen od južne obale, dok se na sjeveru blago spušta do 300 m visine. Istočno i zapadno od centralnog dijela pružaju se kraška udubljenja i polja od kojih su najveća Čarsko, Smokvičko i Blatsko.

Na području Općine Blato Blatsko polje zauzima središnji položaj. Između uzvisina u Blatskom polju, Velog i Malog Učijaka te Veprijaka na padinama proteže se naselje Blato.

Gusta vegetacija, koja na sjevernoj obali prevladava u vidu makije s mjestimičnim infiltracijama borove šume, daje karakter otočkoj vegetaciji. S južne strane, međutim, prevladavaju šume presječene obrađenim dolinama. U zapadnom dijelu otoka dominiraju velika obrađena polja oko kojih se suhoziđem izmjenjuju ograđene padine humaka i brda sa gustim borovim šumama. Na blatskom području pored Blatskog polja nalazimo manja polja kao Morkan, Zvirinovica, Bršćanovica, Potirna, Sitnica. Struktura vinograda na sjevernoj obali i maslinjaka gube pomalo značaj jer na neobrađenim terasama bor i makija sve više zamjenjuju antropogeni krajobraz. Otočka vegetacija ugrožena je čestim ljetnim požarima.

1.1.2.1.4 Inženjersko-geološke osobine

Otok Korčula sastavljen je isključivo od rudistih vapnenaca i dolomita gornje krede, koji su uglavnom zonalno raspoređeni. Unutrašnji dio otoka – od Žrnova do Vele Luke predstavlja kontinuiranu dolomitsku zonu, koja je mjestimično prekinuta. Ostali dio otoka izgrađen je od vapnenaca čija je najveća masa koncentrirana u sredini, u okviru sjeverne i južne zone oni grade čitavu južnu i sjevernu obalu otoka. Iznad dolomita i vapnenaca nalaze se mlađe naslage: crvenice, konglomerata, breša i pijeska. Dok je dolomitno tlo cjelovitije i donekle nepropusno uz mjestimično zadržavanje vode u lokvama, vapnenci su ispresijecani brojnim procjepima, jamama, škrapama, rasjedima i dijaklazama te puštaju vodu.

Prema inženjersko-geološkoj klasifikaciji, tereni su izgrađeni od grupe vezanih stijena. To su stijene povoljnih fizičkih i mehaničkih osobina te su tereni stabilni i nosivi, u usjecima se drže pod kutom od 450 do 850.

1.1.2.1.5. Seizmičke osobine

Prema neotektonskoj karti, otok Korčula djeluje kao potpuno samostalna seizmotektonska jedinica u kojoj seizmička aktivnost nije izražena. Otok Korčula pripada VII. potresnoj zoni po MCS. U ovim područjima do sada nisu zabilježeni razorni potresi, ali se i pored toga (posebice kod većih građevinskih zahvata) mora kalkulirati s potresnim silama i prema tome prilagoditi uvjete građenja. Procijenjeno je da je seizmički intenzitet veći u području od Lumbarde do Blata, nego od Blata do Vele Luke.

1.1.2.1.6. Pedološka osnova

Veći dio zemljišta prostora Općine Korčula spada u grupu vapnjenača, pomiješanih šljunkom, ilovačom i vrlo često željezom, a sporadično i humusom. Zemljišni pokrivač je većinom plitak i mršav te je teško obradiv i trpi mnogo od suše. Prevladava crljenica, dok ponegdje ima i kremenog pijeska. Blatsko polje prekriveno je pjeskovitom ilovačom.

1.1.2.1.7. Hidrološke osobine

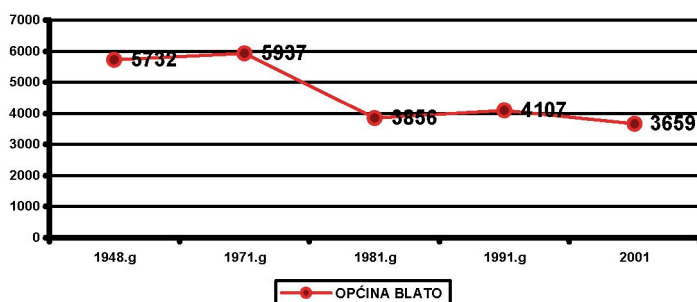
Na području otoka nema nikakvih površinskih vodotoka, izuzev za jakih kiša kada nastaju snažne, ali kratkotrajne bujice. Sva površinska voda od fliša teče u podzemlje i sistemom odvojenih kanala cirkulira znatno niže od razine mora, s kojim se miješa i čini manje ili više bočate vode.

Kretanje stanovnika Općine karakterizira pad stalnih stanovnika od II SR na ovamo.

Tablica 5. Kretanje stanovništva

PODRUČJE	1948.g	1971.g	1981.g	1991.g	2001.	Index 81/71	Index 91/81	Index 01/91
OPĆINA BLATO	5732	5937	3856	4107	3680			
BLATO	5604	5912	3843	4093	3659	65	107	89
POTIRNA	128	25	13	14	21			

Graf 3. Kretanje stanovništva

U 1971.g. na području Općine Blato živjelo je 5937 stanovnika, a 1991.g. 4107 stanovnika, tako da je ostvaren pad od 31 %, a 2001. g 3680 stanovnika te pad u odnosu na 1991.g. za 11%.

U cjelini nepovoljna kretanja stalnog stanovništva od II SR na ovamo uvjetovala su narušavanja dobne strukture stanovništva i time znatno smanjenje reproduktivne sposobnosti stanovništva

Od II SR najveći pad stanovnika zabilježen je u razdoblju 1971. – 1981.g. za gotovo 35% ili po prosječnoj godišnjoj stopi za 3,5%.

Međutim, zahvaljujući zaustavljanju iseljavanja u razdoblju 1981. – 1991.g. što je slučaj i kod ostalih srednjodalmatinskih otoka zabilježen je mali, ali ipak značajni porast stanovništva za cca. 7%. Od 1991. do 2001. ponovo pada broja stanovnika za 11%.

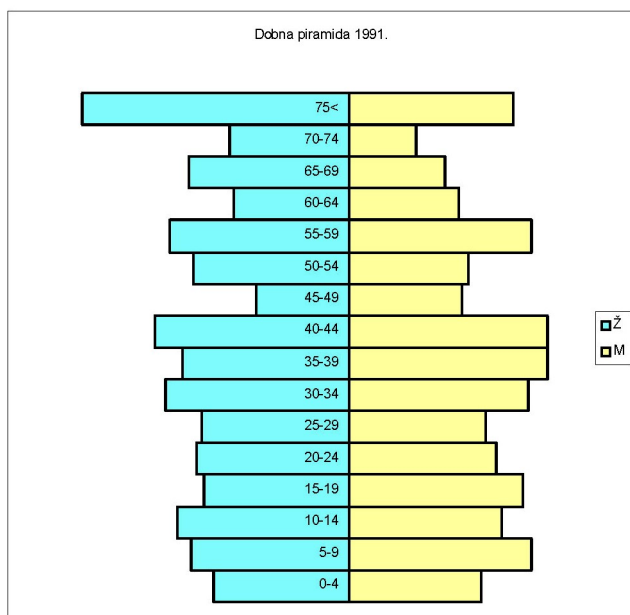
Što se tiče povremenih stanovnika, prema podacima o broju stanova povremenog stanovanja broj je povećan u razdoblju 1981. – 1991.g. za cca. 50%.

Dobna struktura stanovništva danas je posljedica negativnih kretanja stanovništva u proteklim razdobljima koja su uzrokovala ozbiljno pogoršanje demografske strukture stanovništva.

Tablica 6. Dobna struktura stanovništva Tablica 6. Dobna struktura stanovništva

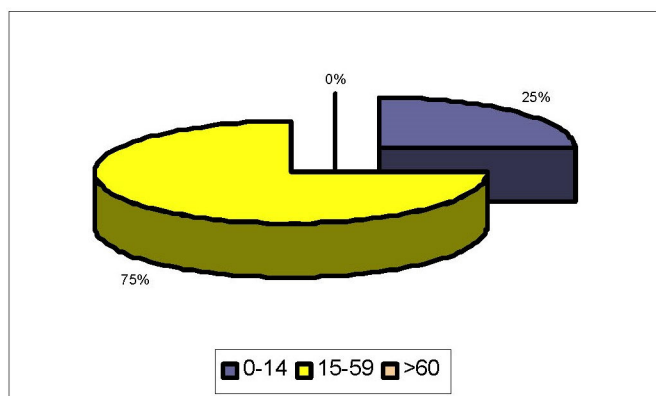
	0-4	5-9	10-14	15-29	30-49	50-59	60-69	stariji	Nep.	UK	2001
UKUPNO	223	284	270	748	1103	531	400	515	33	4107	3680
ŽENE	111	151	126	379	487	252	170	192	16	1884	1931

Graf 4. Dobna piramida

Dobna struktura stanovništva Općine Blato danas pokazuje znakove starosti, izgled dobne piramide pokazuje da je stanovništvo u regresiji.

Graf 5. Udjel velikih dobnih skupina

Ako pogledamo udjel velikih dobnih skupina, onda se vidi da je udio stanovništva starijeg od 60 godina naselja već od 12% (23%), a udio mlade dobne skupine ispod 30% (19%), čime je stanovništvo je zašlo u demografsku starost sa koeficijentom starosti 230.

Struktura stanovništva prema obrazovanju značajna je za analizu radnog potencijala stanovništva Općine obzirom na sve zahtjevnije potrebe za stručno osposobljenom radnom snagom.

Iz donje tablice se uočava kako prve četiri skupine stanovnika (koje ne posjeduju stručnu spremu) broje 1235 odnosno 36,21% ukupnog broja stanovnika iznad 15 godina starosti.

Tablica 7. Obrazovna struktura stanovništva

	Broj	%
Bez škole nepismeni	161	4,7
Bez škole	113	3,3
1-3 razred O.Š.	230	6,7
4-7 razred O.Š.	731	21,4
Osnovno obrazovanje	877	25,7
Srednje obrazovanje	1089	31,9
Više obrazovanje	114	3,3
Visoko obrazovanje	96	2,8
Ukupno	3411	100

Takovo učešće osoba bez stručne spreme nešto nadilazi prosjek jednog srednje razvijenog područja. Ali ako se uzme uvećano učešće osoba starijih od 60 godina, onda je razumljivo i toliko učešće osoba bez stručne spreme. Osobe sa srednjim obrazovanjem sudjeluju 31,9% u ukupnom stanovništvu, a sa višim i visokim oko 6,1%. Ovoliko učešće stanovništva sa srednjim, višim i visokim obrazovanjem (premda je niže od prosjeka Županije) ipak se može uzeti kao zadovoljavajuće.

Struktura stanovništva prema aktivnosti prema popisu iz 1991. ukazuje da je udio aktivnog stanovništva od 42,37% (1558 osoba) neznatno manji od udjela aktivnog stanovništva na razini Županije, udio osoba sa osobnim prihodima (umirovljenici,

rentijeri, stipendisti, invalidi i dr.) od 17,36% veći je od udjela u Županiji. Međutim udio uzdržanih osoba 39,91% nešto je manji od županijskog prosjeka.

Tablica 8. Struktura stanovništva prema aktivnosti, popis 1991.

KATEGORIJE STANOVNIŠTVA	Blato		Županija
	broj	%	%
AKTIVNO STANOVNIŠTVO	1588	42,37	43,81
OSOBE S OSOBNIM PRIHODIMA	645	17,36	15,39
UZDRŽAVANO STANOVNIŠTVO	1483	39,91	40,8
POLJODJELSKO STANOVNIŠTVO	102	2,74	5,14
UKUPNO STANOVNIŠTVO U ZEMLJI	3716	100	100

Prema statističkim podacima iz popisa 1991. radni kontingent na području Općine Blato čine 2233 osobe ili 60% od ukupnog stanovništva.

Tablica 9. Radni kontingent

	15-19	20-24	25-45	45-60 (ž 55)	ukup. (ž 55)
RADNI KONTIGENT M	144	122	592	344	1202
Ž	120	128	577	206	1031
U	264	250	1169	550	2233

Analiziramo li odnos radnog kontingenta (2233 osobe) i aktivnog stanovništva 1991.g. (1511 osoba) vidimo da je iskorištenost radnog kontingenta 71 %. Međutim ako uzmemo u obzir broj uposlenih 1305 iz 1997. g. (podaci Jedinog upravnog odjela Općine Blato), onda je iskorištenost radnog kontingenta 58 %.

Pad udjela zaposlenih je uzrokovan ratnim okolnostima i stagnacijom gospodarstva te povećanjem broja osoba sa osobnim prihodima.

Ako razmotrimo aktivno stanovništvo prema djelatnostima prema popisu (1991), onda se zapaža da je u Općini Blato najzastupljeniji sekundarni sektor s 56,23% koji je gotovo tri puta veći od županijskog prosjeka, dok je učešće tercijarnog sektora sa 22,8 % (znatno manje od županijskog prosjeka 46,31%).

Tablica 10. Aktivno stanovništvo prema glavnim skupinama, popis 1991.

PODRUČJE	UKUPNO AKTIVNO	PRIMARNE DJELATNOSTI		SEKUNDARNE DJELATNOSTI		TERCIJARNE DJELATNOSTI		KVARTARNE DJELATNOSTI		IZVAN DJELATNOSTI NEPOZNATO	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Blato	1511	93	2,51	893	56,23	362	22,8	149	9,38	91	5,73
Županija	52368		5,79		17,7		46,31		17,10		13,05

Ovakav odnos zastupljenosti sekundarnog i tercijarnog sektora Općine Blato u odnosu na Županiju ukazuje na razvijenost prerađivačke industrije (Radež, Karbon, Trikopi i dr.). odnosno slabiju razvijenost tercijarnih djelatnosti turizma, trgovine i sl.

1.1.2.3. Domaćinstva i stanovanje

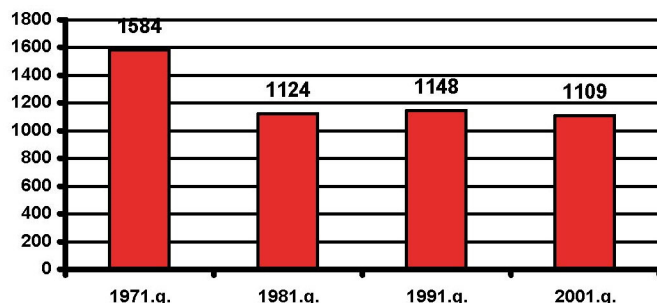
1.1.2.3.1. Domaćinstva

Na području Općine Blato 1991.g. bilo je 1148 domaćinstava sa prosječno 3,6 članova po domaćinstvu.

Tablica 11. Kretanje domaćinstava

Godine	1971	1981	1991
Broj domaćinstava	1584	1124	1148

Graf 6. Kretanje domaćinstva 1971 – 2001.

Kretanje broja domaćinstava u razdoblju 1971.-1991. ukazuje na činjenicu da kretanje broja domaćinstava prati trend kretanje stanovništva, tako da je u 1991.g. zabilježen porast domaćinstava u odnosu na 1981.g., međutim intenzitet rasta stanovništva je za 6,5% veći od intenziteta rasta domaćinstava 2,1%. Ovakvo kretanje domaćinstava u odnosu na kretanje stanovništva rezultiralo je povećanjem prosječne veličine domaćinstava sa 3,4 članova na 3,6, a u razdoblju od 1991. – 2001. g. ponovo pad na 3,3 člana.

Od ukupno 1148 domaćinstava 1991. g. 664 domaćinstva ili 57,8% nisu poljodjelska domaćinstva. Ovaj udio nepoljodjelskih domaćinstva u Općini Blato je manji od otočkog prosjeka na razini Županije (64,89%) i Županije u cjelini (74,84%) što ukazuje da je Općina Blato agrarnije orijentirana od županjskog i otočkog prosjeka.

1.1.2.3.2 Stanovanje

U 1991.g. na području Općine Blato bilo je prema popisu 1795 stanova ukupne površine 143167 m² sa prosječnom površinom stana 81,9 m². Od ukupno 1282 stanova stalnog stanovanja 250 ili 19,5% su nenastanjeni stanovi.

Od ukupno 1795 stanova na području Općine Blato 1991.g. bilo je 500 stanova povremenog stanovanja ili 27,8%, što je rezultat izgradnje kuća za odmor na obalnom rubu.

Prema popisu stanovništva 2001. godine u Općini Blato je izgrađeno 2308 stanova, a za povremeno stanovanje koristi se 731 stan (stanovi za odmor). Tablica 12 A

Tablica 12. Stanovi po namjeni

STANOVI - 91					
	ukupan broj stanova	stalno stanovanje		za povremeno stanovanje	
		ukupno	nastanjeni	stanovanje	ostali
BLATO	1751	1277	1027	461	18
POTIRNA	44	5	5	39	0
UKUPNO stanova	1795	1282	1032	500	
Površina m2	147167	110365	87409	36116	
STANOVI – 81					
	ukupan broj stanova	stalno stanovanje		za povremeno stanovanje	
		ukupno	nastanjeni	stanovanje	ostali
BLATO	1354	1058	1013	296	0
POTIRNA	47	17	9	30	0
UKUPNO stanova	1401	1075	1022	326	

Navedenih 500 stanova povremenog stanovanja nalazi se u 406 objekata, smještenih na južnoj i sjevernoj obali, od koji su 230 objekti povremenog stanovanja koje koriste stalni stanovnici, a 176 objekata koriste povremeni stanovnici. Procjenjuje se da je za povremeno stanovništvo odnos objekt - stan =1/1,3

Porast ukopnih stanova u 1991.g. u odnosu na 1981.g. iznosio je 28,1%, dok je porast stanova povremenog stanovanja iznosio 44%, stoga je moguće zaključiti da se radi o pojačanom intenzitetu rasta broja kuća za odmor.

Prema podacima iz 1991.g. na području Općine Blato najveći broj stanova stalnog stanovanja bilo je opremljeno instalacijama vodovoda, kanalizacije i električne struje 1115 stanova ili 90 %, dok je svega 9 ili 0,7% bez instalacija. Gotovo 100% objekta od tvrdog je materijala.

Obzirom na uočene prilike u području stanovanja u prostoru Općine Blato, moguće je pretpostaviti sljedeće prognoze:

- U bližoj, a i daljoj perspektivi, odnosno do 2015. u području Blata, ukoliko ne dođe do nekih značajnijih promjena ukupne situacija koja se ne može predvidjeti, treba očekivati porast stanovništva u odnosu na 1991.g. za 15 -20%, a time i potrebu stambene izgradnje za cca. 15 -20%;
- Proizlazi da bi stambenu izgradnju u narednim godinama trebalo usmjeriti u nekoliko pravaca:
 - a. Rekonstrukcija, sanacija i/ili obnova/dogradnja/rušenje objekata koji su dotrajali ili svojim oblikom narušavaju graditeljski ambijent.
 - b. Novu stambenu izgradnje provoditi u obliku adekvatnih interpolacija;
 - c. Prestanak izgradnje bilo kakvih oblika novih naselja i objekata sekundarnog stanovanja;
 - d. Opremanje naselja nužnim sadržajima radi podizanja standarda stanovanja.

Naročito je značajno dovršenje mjesne infrastrukture i mjesnih prometnica.

e. Obnovi, rekonstrukciji i revitalizaciji postojećeg stambenog fonda treba dati značenje kao i novoj stambenoj izgradnji.

Tablica 12 A
STANOVNI PREMA NAČINU KORIŠTENJA, POPIS 2001.

	Ukupno	Stanovi za stalno stanovanje			Stanovi koji se koriste povremeno			Stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost
		ukupno	nastanjeni i	privremeno nenastanjeni	napušteni i	stanovi za odmor	u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	
Dubrovačko-neretvanska županija	broj 52.048	45.279	37.346	6.226	1.707	5.559	243	967
	m ² 3.844.405	3.391.424	2.886.769	410.006	94.649	381.551	10.789	60.641
Blato	broj 2.308	1.573	1.091	274	208	731	2	2
	m ² 174.137	114.537	90.332	15.539	8.666	59.135	115	350

Izvor: Popis stanovništva 2001.

TABLICA 12 B
STAMBENE JEDINICE PREMA BROJU KUĆANSTAVA, ČLANOVA KUĆANSTAVA I UKUPNOM BROJU OSOBA, POPIS 2001.

	Nastanjeni stanovi									
	broj stanova	m ²	stanovi u kojima stanuju kućanstva				stanovi u kojima stanuju samo priv. prisutne osobe			
			ukupni broj osoba	broj stanova	m ²	broj kućanstava	broj članova kućanstava	ukupni broj osoba	broj stanova	broj osoba
Dubrovačko-neretvanska županija	37.346	2.886.769	122.111	37.088	2.871.773	38.786	121.116	121.676	258	435
Blato	1.091	90.332	3.585	1.087	90.054	1.107	3.566	3.580	4	5

Izvor: Popis stanovništva 2001.

1.1.2.4 Naselja i naseljenost

Otok Korčula u cjelini je slabo naseljen prostor, tako je i Općina Blato sa 55,38 stan/km².

Na području Općine Blato ustanovljena su dva naselja Blato i Potirna. Od ukupno 3680 stalnih stanovnika njih 3659 ili 99,4% živi u naselju Blato, a 21 ili 0,6% u naselju Potirna.

Tablica 13. Prikaz nastanjenosti po statističkim naseljima

OPĆINA BLATO									
R.broj	Naziv naselja	Broj stanovnika				Površina		Gustoća 2001.	
		1971.	1981.	1991.	2001.	km ²	%	st/km ²	
1.	Blato	5912	3861	4093	3659	62,63	94	58,42	
2.	Potirna	25	13	14	21	3,94	6	5,3	
UKUPNO		5837	3874	4107	3680	66,57	100	55,38	

U posljednjih 30 godina nije došlo do promjene u strukturi naseljenosti, odnosno razmješčaju stanovništva prema naseljima. Stanovništvo je koncentrirano u naselju Blato. U okviru naselja Blato posljednjih 20 godina dolazi do naseljavanja sjeverne i južne obale, tako da prema procjeni općinskih službi na sjevernoj i južnoj obali živi cca. 300 stalnih i 850 - 900 povremenih stanovnika što je cca. 18% od ukupnog stanovništva Blata.

Procesi urbanizacije

Primjer urbanizacije i preobražaja naselja potaknut je i uvjetovan sve jačim tendencijama naseljavanja sjeverne i južne obale te izgradnjom druge kuće na obali.

U prostoru su procesi izgradnje obale izmakli kontroli. Trend izgradnje novih građevina ne prati mogućnosti infrastrukture niti se paralelno izgrađuju potrebni javni sadržaji. Nekontrolirana gradnja objekata za povremeno stanovanje, bespravna izgradnja, zauzimanje obalnog ruba pridonijeli su ekstenzivnom i dužobalnom širenju naselja mimo prirodnog rasta, generirajući strukturne probleme naselja, pojavu velikih deficita (infrastruktura, javni sadržaji).

Sjeverna i južna obala, osim Prigradice, Babine i Gršćice, predstavlja ekstenzivno izgrađen prostor s malim brojem ili bez stalnog stanovništva, niskog standarda komunalne infrastrukture i opreme. Zauzetost obalne crte je nesrazmjerno visoka oko 22%.

1.1.2.5 Razvoj djelatnosti

Za ocjenu razvijenosti djelatnosti na razmatranom području značajno je sagledati broj zaposlenih u djelatnostima kao i odnos zaposlenih po pojedinim djelatnostima. Prema podacima JUO Općine Blato u 2000.g. u svim djelatnostima uposleno je 1349 osoba, što je za 162 manje od popisa 1991.g. (1511) što se može objasniti gospodarskom stagnacijom u posljednjih 10 godina i djelom statističkim razlozima.

Ako razmatramo po grupama djelatnosti, onda opažamo da je industrijska proizvodnja sa graditeljstvom najviše zastupljena sa 662 uposlena ili 49,1%. Drugo mjesto zauzima trgovina, turizam sa ugostiteljstvom, usluge i obrt sa 332 uposlena ili 23,9 %. Potom slijede društvene djelatnosti (obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb, kultura) sa 10,1% zastupljenosti, komunalne djelatnosti sa 5,1%, uprava sa 1,9% i financijske institucije sa 1,3%. Poljoprivreda je nisko zastupljena sa 2,1%, međutim broj zaposlenih u poljoprivredi ne oslikava stanje razvijenosti tog sektora, jer se veći dio poljodjelstva odvija kao «drugo» zanimanje kroz obiteljska gospodarstva.

Tablica 14. Pregled djelatnosti s brojem zaposlenih

DJELATNOSTI			Br.zap.	%
	POLJOPRIVREDA d.d.	proizvodnja grožđa i vina	22	1,6
POLJOPRIVREDA I ŠUMARSTVO	POLJOPRIVREDA - ostali	proizvodnja	5	0,4
	HRVATSKE ŠUME	šumarstvo	2	0,1

CILJANE IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE BLATO

	Ukupno poljoprivreda i šumarstvo		29	2,1
	"RADEŽ"	proizvodnja	410	30,4
		metalne opreme		
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA I GRADITELJSTVO	TRIKOP	tekstilna industrija	176	13,0
	KARBON	prerađivačka industrija	32	2,4
	KOMO	popravak brodova	16	1,2
	KONSTRUKTOR- HOTINA	graditeljstvo	28	2,1
	Ukupno industrija i graditeljstvo		662	49,1
	BLATO	turizam, ugostit., trgovina	92	6,8
	OSTALI SUBJEKTI (3)	intelekt., odvjetn. i sl. usluge	5	0,4
	OSTALI SUBJEKTI (52)	zanatstvo, obrt i usluge	68	5,0
TRGOVINA, UGOSTITELJSTVO I USLUGE	OSTALI SUBJEKTI (33)	trgovina	108	8,0
	OSTALI SUBJEKTI (17)	turizam-ugostiteljstvo	39	2,9
	TKC-CENTAR	usluge	2	0,1
	TRAST	usluge	2	0,1
	HP - POŠT-URED	ptt-usluge	7	0,5
	Ukupno trgovina, ugostiteljstvo i usluge		323	23,9
FINANCIJSKE INSTITUCIJE	BANKA-SPLITSKA	financije	6	0,4
	BANKA-DUBROVAČKA	financije	4	0,3
	ZAP	financije	3	0,2
	BANKA-PRIVREDNA	financije	5	0,4
	Ukupno financijske institucije		18	1,3
KOMUNALNE DJELATNOSTI	VODOVOD	komunalna	26	1,9
	HEP-ELEKTROJUG	elektroopskrba	20	1,5
	HEP-PP Split TS "Blato"	elektroopskrba	6	0,4
	KORČULA BUS	komunalne djelatnosti	5	0,4
	DVD	vatrogasci	1	0,1
	EKO	komunalne djelatnosti	11	0,8
	Ukupno komunalne djelatnosti		69	5,1
ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	LJEKARNA BLATO	ljekarna	7	0,5
	DOM ZDRAVLJA	zdravstvo	24	1,8
	DOM STARACA	skrb starih	29	2,1
	Ukupno zdravstvo i socijalna skrb		60	4,4
PREDŠKOLSKI ODGOJ I ŠKOLSTVO	OSNOVNA ŠKOLA	školska	36	2,7
	SREDNJE ŠKOLE	školska	28	2,1
	DJEČJI VRTIĆ	predškolska	4	0,3
	Ukupno predškolski odgoj i školstvo		68	5,0
KULTURA	RADIO BLATO	informiranje	3	0,2
	POLIVALENTNA DVORANA	kultura	2	0,1
	BIBLIOTEKA	kultura	2	0,1
	Ukupno kultura		7	0,5
		OPĆINA	uprava	10
LOKALNA UPRAVA, UPRAVA I SUDSTVO	KATASTAR	uprava	5	0,4
	POREZNA UPRAVA	uprava	3	0,2
	MATIČNI URED	uprava	2	0,1
	PREKRŠAJNI SUD	sudstvo	4	0,3
	ZEMLJIŠNI URED	sudstvo	2	0,1
	Ukupno uprava i sudstvo		26	1,9
UKUPNO:			1349	100,0

Usporedbu broja i razmještaja zaposlenih u djelatnostima 2000.g. u odnosu na 1991.g i u odnosu na prosjek RH možemo iščitati iz donje tablice.

Tablica 15. Kretanje udjela po osnovnim granama

	BROJ	POLJOPRIVR EDA I ŠUMARSTVO	INDUSTRIJA I GRADITELJST VO	TRGOVINA, TURIZAM, UGOSTIT. I OBRT	FINANCIJ E	KOMUNAL NE DJELATNO STI	OBRAZOVAN SAMOUPRAV JE, A UPRAVA I ZDRAVSTVO, SUDSTVO SOCIJALNA SKRB KULTURA	
1991 RH.		14,6	33,6	20,1	3,3	1,1	11,5	5,9
	%							
1991. Blato	1511	8,6	59	21,8	1,1	1,1	7,8	2
2000.	1349	2,1	49,1	23,9	1,3	5,1	10,1	1,9

Iz poredbenog prikaza je vidljivo da je industrija i graditeljstvo u Općini Blato zastupljena znatno više od prosjeka u RH u 1991.g., međutim u 2000.g. došlo je do pada zastupljenosti za gotovo 10 postotnih poena u odnosu na 1991.g.. Trgovina, turizam s ugostiteljstvom i obrt zastupljeni su nešto više nego u RH, a također u 2000.g. porastao je udio ovih djelatnosti u odnosu na 1991.g. Broj zaposlenih u poljoprivrednoj djelatnosti znatno je manji od RH, a zabilježen je vidan pad u 2000.g. u odnosu na 1991.g. Društvene djelatnosti su zastupljene podjednako.

Premda je danas industrijska proizvodnja pretežita djelatnost u Općini Blato, u tom sektoru u posljednjih 10 godina zabilježen je najveći pad.

1.1.2.5.1 Gospodarstvo

Razvijenost gospodarstva na području Općine možemo promatrati kroz tri osnovna vida gospodarskih djelatnosti: poljoprivreda, industrija i turizam.

Industrija s 54,32 % udjela u ukupnim prihodima i 662 zaposlenih djelatnika ima najznačajniji utjecaj na gospodarstvo.

Na drugom mjestu je poljoprivreda i ribarstvo s 20,70% udjela u ukupnim prihodima i 153 angažirana, dok je ugostiteljstvo i turizam s udjelom od 11,5% i 159 zaposlenih djelatnika na trećem mjestu u gospodarskoj strukturi ovog područja.

Industrija

Nositelji ove gospodarske grane je «Radež». Bez njega bi slika Blata naročito u demografskom pogledu bila znatno drugačija. Sadašnje teškoće industrijskih subjekata vezane su za probleme prestrukturiranja te prilagodbe tržišnim uvjetima gospodarstva. Pored navedenih problema prestrukturiranja, gospodarstvo opterećuju problemi nedostatka kapitala, zastarjela tehnologija, visoki transportni troškovi i slično.

Poljoprivreda

Poljoprivreda na području Općine Blato u prošlosti je bila glavna i skoro jedina grana djelatnosti stanovništva koje je na tim prostorima obitavalo. Međutim, razvojem turizma, industrije, pomorstva, trgovine, prometa i veza, uloga poljoprivrede je sve više gubila svoj primat i postajala je dopunsko, sporedno zanimanje.

Na području Blata prema popisu iz 1991.g. nalazi se ukupno 1148 domaćinstava, od kojih su 484 poljoprivredna gospodarstva, a to je 42,16% ukupnog broja domaćinstava. Međutim od ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava samo ih je 9,4% sa pretežnim prihodima od poljoprivrede. Ukupne poljoprivredne površine iznose 3140 ha ili 35% od ukupne površine.

Od poljoprivrednih kultura koje su značajnije zastupljene prevladavaju masline cca. 60000 stabala i loza koje ima 1000 000 trsova. Prosječna godišnja proizvodnja grožđa iznosi 150 vagona, od čega se proizvede 112,5 vagona vina. Na području Blata proizvede se 22 vagona ulja.

Od ostalih kultura uzgaja se krumpir na 30 ha, kelj-kupus na 11 ha i crveni luk na 6 ha.

Najveći broj gospodarstava ili 57,6% su posjedi do 1 ha, a od 1 – 3 ha je 27,1% gospodarstava. Ovakva prosječna veličina gospodarstva prema ukupnoj površini zemljišta rezultat je socio-ekonomskih značajki na ovom području. Posebno je nepovoljna okolnost da ovako male površine nisu objedinjene na jednom mjestu što otežava provođenje suvremenih agrotehničkih mjera. Tako su umanjeni gospodarski učinci poljoprivrede što je čini nekonkurentnom.

Okrupnjavanje posjeda, primjena suvremenih agrotehničkih mjera i poticajne mjere države nužan su korak revitalizaciji poljoprivrede, koja bi trebala biti značajna gospodarska djelatnost ovog područja.

Turizam

Današnji osnovni turistički smještajni kapaciteti Blata čine 163 kreveta. Turistički potencijali Blata smješteni su u Prižbi, Prigradici i Grščici.

Nositelj turističke ponude je «Blato» d.d. sa uposlenih 44 djelatnika u turizmu i ugostiteljstvu i do 50 sezonskih radnika. U privatnom smještaju i kampovima angažirano je oko 200 osoba.

U okviru d.d. Blato djeluju hotel «Alfir» sa 205, pansion «Prigradica» sa 25 i apartmansko naselje «Priščapac sa 200 ležaja ili ukupno 430 ležaja. U privatnom smještaju procjenjuje se da ima cca. 1200 ležaja.

Blatska turistička ponuda obogaćena je desetkom restorana, disco klubovima, brojnim caffe barovima i bistroima te ostalim pratećim djelatnostima.

Obrt i zanatstvo

U Blatu je registrirano cca. 130 obrtničkih radnji, koje čine široki spektar djelatnosti počevši od trgovina, raznih uslužnih i zanatskih radnji. Kroz ove vidove gospodarskih djelatnosti radno je angažirano 217 osoba.

U sadašnje vrijeme nezahvalno je raditi bilo kakve projekcije gospodarskog razvoja, obzirom da na gospodarski razvoj utječu mnogi uvjeti za koje danas možemo tvrditi da nisu postojani, jer je ova oblast u današnje vrijeme podložna znatnim promjenama.

Osnovne postavke razvoja gospodarstva bile bi:

- oživljavanje gospodarstva i redefiniranje gospodarske uloge u pravcu znatnijeg

povećanja gospodarskih aktivnosti u cilju potpunijeg i učinkovitijeg iskorištavanja brojnih pogodnosti prirodnih resursa;

- obogaćivanje gospodarske strukture i razvijanje onih gospodarskih sadržaja koji čine cjelinu ponude sačuvanog i ekološki vrijednog gospodarskog područja;
- dostizanje i održavanje visoke i stabilne stope rasta prihoda, profita i zaposlenosti kapaciteta;
- značajno povećanje stupnja proizvodnosti i usluga i ukupne efikasnosti;
- podizanje nivoa angažiranosti i društvenog standarda stanovništva;
- promicanje razvitka onih djelatnosti koje će koristiti, čuvati i unaprjeđivati resurse, koji su ekološki, ekonomski i društveno održivi, koji nisu upućeni na znatniju energetska potrošnju te za koje ne treba osiguravati veće količine sirovina i repromaterijala;
- poticanje i privlačenje održivo-razvojnih pothvata, tj. pothvata čiji će nositelji imati gospodarski interes za očuvanjem i stoga se sami suprotstavljati svakoj uporabi prostora koja je nepotpuna ili ekološki neodrživa (ili umjetno održiva);

Promišljajući moguća polazišta razvitka gospodarstva Općine Blato, utemeljena na novim okolnostima, uz prihvaćanje poduzetništva i tržišta kao verifikatora valjanosti investicijskih ulaganja, potrebno je naglasiti da je budući razvitak nužno utemeljiti na intenzivnijem razvitku turizma i poljodjelstva, razvitku ekološki prihvatljivih manjih industrijskih pogona u područjima

servisnih zona izgrađenih prema strogim ekološkim standardima, intenzivnijem razvitku obrtništva, otvaranju manjih pogona i radionica te razvitku pomorskih djelatnosti.

Osnovni pravci gospodarskog razvoja su:

Prerađivačka industrija je dosad bila pokretač gospodarstva Općine Blato. Bez obzira na uobičajenu otočku orijentaciju na turizam i poljoprivredu, prerađivačka industrija i u buduće treba zadržati ključnu ulogu blatskog gospodarstva. U tom pravcu nužno je višestruko restrukturiranje vlasničke i tehnološke strukture kroz postupnu preorijentaciju na čišće industrije, dohodovnije u smislu obrta kapitala, uz racionalno, ali značajno zapošljavanje radne snage. Ovim se osigurava polikulturalnost otočkog gospodarstva što je od značenja za stabilnost gospodarstva.

Turizam se treba razvijati u skladu s fizičkim kapacitetom prostora, socio-kulturnim okruženjem, mogućnostima razvoja komunalne infrastrukture te potencijalom stalnog stanovništva i raspoložive radne snage za rad u turizmu.

Turizam je poželjno razvijati na korištenju kapaciteta u postojećim strukturama naselja uz izgradnju pratećih sadržaja i u razvitku manjih obiteljskih pansiona sa specifičnom ponudom. Izgradnju turističkih sadržaja na obali potrebno je usmjeravati na one prostore gdje se u najmanjoj mjeri narušava krajobraz. Potrebna je orijentacija na nove oblike turizma - nautički turizam, specijalne aranžmane prilagođene individualnim sklonostima pojedinih segmenata potražnje značajnih za valorizaciju ambijentalnih i

kulturnih vrijednosti i osobitosti područja, seoski turizam, športsko-rekreacijski turizam i sl.

Poljoprivreda s ribarstvom kao protuteža turizmu kroz proizvodnju hrane neophodna je radi podizanja aktiviteta te radi dostizanja ekonomske stabilnosti.

Razvitak poljoprivrede ograničen je veličinom i strukturom poljoprivrednih površina. Budući razvitak poljoprivrede može se utemeljiti na jačoj pomoći države putem sustava poticajnih mjera, kreditiranju individualnih poljoprivrednih proizvođača, politici otkupa i plasmana, politici cijena, obrazovanju kadrova, kontroli kvaliteta, jačanju službi za pomoć poljoprivrednim gospodarstvima i promoviranju stvaranja udruženja proizvođača.

Intenzivniji razvitak poljoprivrede - revitalizacija maslinika, intenzivniji uzgoj tradicionalnih voćnih stabala, razvitak stočarstva podizanjem malih farmi, proizvodnja zdrave hrane, intenzivniji razvitak marikulture, veći udio ribarstva, razvitak obiteljskih gospodarstava bit će uz provođenje poticaja, značajan čimbenik smanjivanja depopulacijskih trendova na blatskom području i gospodarskog oživljavanja područja osobito sela u središtu otoka.

Obrtništvo, razvitak servisa i usluga povećavat će se paralelno s jačanjem turizma i povećanjem broja korisnika. Mogućnosti razvitka obrtništva vide se u kvalitetnijem zadovoljavanju potreba lokalnog stanovništva i turista ovog područja. Stoga treba razvijati proizvodne i uslužne djelatnosti na osnovi pomorske tradicija (mala brodogradnja i brodarstvo) i raspoloživih prirodnih sirovina (kamen) te onih djelatnosti koje su u službi osnovnih usmjerenja (prijevoz, trgovina, graditeljstvo, razne vrste obrta i sl.).

1.1.2.6 Komunalne djelatnosti

Od komunalnih djelatnosti na području Blata upravljanje otpadnim vodama predstavlja najveći problem jer Blato nema izgrađeni kanalizacijski sustav pa otpadne i oborinske vode odlaze u tlo.

Vodoopskrbu stanovništva osigurava JP «Vodovod» Blato iz vlastitih crpilišta.

Upravljanje krutim otpadom na području Općine Blato ne zadovoljava niti u pogledu sakupljanja, niti u pogledu njegova zbrinjavanja na deponij «Sitnica» čiji prostor treba sanirati, a deponij rješavati u okviru čitavog otoka. Poslove prikupljanja i odvoza otpada na

području Blata obavlja EKO d.o.o. Uz ovu djelatnost EKO d.o.o. obavlja i poslove održavanja zelenih površina i čišćenja mjesta.

Javni cestovni promet obavlja «Korčula bus».

Daljnji razvitak komunalne djelatnosti predviđa se u pravcu daljnjeg razvitka i poboljšanja vodoopskrbe na čitavom području, izgradnje sustava odvodnje, zbrinjavanja otpada, većeg stupnja javne higijene, uređenja novih groblja, podizanja standarda javnog prijevoza, zaštite od štetnih djelovanja voda i zaštite mora i voda od zagađenja.

1.1.2.7 Društvene djelatnosti

Ocjena stanja u oblasti društvenih djelatnosti na području Općine pokazuje razvijenost društvene infrastrukture veće od otočkog prosjeka.

U društvenim djelatnostima zaposleno je 135 djelatnika.

U predškolskom odgoju djeluju Dječji vrtić «Blato» i Dječji vrtić «Majke Marije Petković» pri samostanu Družbe kćeri milosrđa, ove vrtiće pohađa 60 – 70 djece.

Osnovno školstvo organizirano je u Osnovnoj školi «Blato» koja ima 36 djelatnika, a koju pohađa 370 – 380 učenika.

Srednje školstvo organizirano je u Srednjoj školi «Blato» koja ima 28 djelatnika i cca. 220 učenika.

Od kulturnih ustanova u Blatu djeluju Narodna knjižnica Blato, Zavičajni muzej, Narodna glazba Blato i druge kulturne ustanove u KUD-u.

Na polju informiranja Blato ima lokalnu radio postaju Radio Blato.

Športske organizacije su: Blatski športski klub «Zmaj», Hrvatsko gimnastičko društvo

«Sokol», Šahovski klub «Blato», Boćarski klub «Zlinje», Športska-ribolovna udruga «Pagar», LD «Jastreb, i dr.

Zdravstvena zaštita u Blatu organizirana je kroz poslovnu jedinicu Doma zdravlja «Dr. Ante Franulović» sa 24 djelatnika, smještena u novoizgrađenoj zgradi u središtu Blata. Obzirom na razinu usluga, može se tvrditi da je stanje primarne zdravstvene zaštite u Blatu na zavidnoj razini.

Od socijalne skrbi u Blatu djeluje Dom za socijalnu skrb sa 29 djelatnika. Zgrada doma je dislocirana od naselja, međutim u gradnji je nova zgrada za stare osobe u središtu Blata.

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenta prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske utvrđena su problemska područja u koja, između ostalih, spadaju ratom zahvaćena područja (fizička, funkcionalna i ekološka obnova), područja uz državnu granicu (integracija u cjelokupan prostor Republike Hrvatske), obalna područja (propisi o uređenju i zaštiti obalnih područja mora) te područja otoka (razvoj i prometno povezivanje).

Otok Korčula, a samim tim i administrativno područje Općine Blato, po svojim karakteristikama tretiraju odrednice za obalno jadransko područje. Stoga su za područje Općine Blato bitne slijedeće odrednice koje se deriviraju sa nivoa strategije kao globalne i usmjeravajuće:

- Na jadranskom području očuvati osobite vrijednosti obale, zaobalja, otoka i akvatorija kao glavnog turističkog prostora.
- osebnim ciljevima prostornog razvoja naglašava se zaštita prostora i okoliša, i to primjenom suvremenih svjetskih načela zaštite i unaprjeđenja okoliša.
- Temelj za ostvarivanje ciljeva razvoja je stroga zaštita posebno vrijednih resursa: nezagađeno tlo, rezerve pitke vode, čisto more i prirodne šume.
- Intervencije na jadranskom prostoru zahtijevaju primjenu visokih kriterija zaštite okoliša i krajnje racionalno zauzimanje prostora za izgradnju.
- Na turističkim područjima nužno je uspostaviti kriterije lociranja sadržaja i korištenja prostora koji će stvoriti uvjete za kvalitetan i gospodarski učinkovit turizam.
- Planirane turističke zone koje su djelomično izgrađene treba kvalitativno prestrukturirati i dograđivati, usmjeravati izgradnju sadržaja u cilju podizanja postojeće ponude. Neizgrađene turističke zone ne izgrađivati do izrade nove generacije planova (prema novom Zakonu o prostornom uređenju), kod nove izgradnje dati prednost gradnji na područjima gdje je potrebna sanacija terena svake vrste, a izbjegavati atraktivne lokacije.
- U prostornim planovima odrediti granice "dopustivosti" turističkih aktivnosti.
- U planiranju trasa velike infrastrukture treba prioritarno ispitati mogućnost korištenja postojećih koridora i izbjegavati zauzimanje novih površina vrijednih resursa.
- Radi znatnog interesa i "pritiska" na obalna područja, u razvitku obalnih područja afirmirati novu razvojnu paradigmu - "održivi razvitak".
- Prioritetne zahvate u prostoru usmjeravati po načelima korištenja rezervi postojećih struktura za djelatnost i stanovanje te usmjeravati izgradnju u zone s dovoljnim kapacitetima postojeće infrastrukture. Rezervacija i ograničeno korištenje prostora potencijalnog za razvoj turizma u dijelu koji nije moguće realizirati u predviđenom razdoblju i za koje ne postoji dovoljan stupanj istraženosti.
- Posebnu pažnju posvetiti područjima povećanog interesa za ulaganje (obala, otoci, marine, lovna i rekreativna područja).
- Usmjeravati novu izgradnju u dijelove naselja opremljene komunalnom infrastrukturom ili na prostore najpovoljnije za izgradnju nove infrastrukture.
- Usmjeravati gradnju marina na mjesta postojećih naselja i lučica (ostavljajući dio za domaće stanovništvo) i na manje kvalitetne obalne prostore uz osiguranje

visokog standarda usluga te zaštite mora i okoliša.

- Radi zaštite negrađevinskog, u pravilu poljodjelskog i šumskog zemljišta, utvrditi smjernice i kriterije za gradnju izvan građevinskih područja.
 - Veliki učinak na poboljšanju uvjeta života i rada može se postići malim zahvatima i pomacima, mjerama bolje organiziranosti subjekata unutar njihovih nadležnosti i unutar lokalnih zajednica. Veliki prostorni zahvati koji bitno mijenjaju značajke temeljne prostorne strukture, a poglavito odnos površina po osnovnom tipu korištenja, moraju biti sagledavani i obrađeni na način koji osigurava cjelovit i integralan plansko-razvojni pristup i kontrolu svih učinaka.
 - Strategijska je odluka sustavno ne mijenjati odnos osnovnih kategorija korištenja
 - Prioriteti razvoja u prostoru su: zaustavljanje negativnih procesa (depopulacija, zapuštanje resursa) i poticanje razvoja ruralnih prostora u cjelini i smanjivanje pritiska na gradove naročito jadranskog područja; stvaranje uvjeta za razvoj gospodarstva u postojećim strukturama naselja, a posebno korištenjem domicilnih resursa.
 - Prioriteti zaštite okoliša su: zaštita fizičke cjelovitosti resursa, zaustavljanje daljnjeg širenja naselja (građevinskih područja) i stroga kontrola (usmjeravanje) izgradnje izvan građevinskih područja, te racionalno korištenje postojećih struktura (poglavito za djelatnosti i stanovanje); promjena načina korištenja resursa s većom pažnjom na biološku osjetljivost i raznolikost, kvaliteta voda i tla te prirodne značajke krajobraznih struktura; sanacija kritičnih mjesta zagađenja okoliša (prioritetno odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, zbrinjavanje otpada) i uklanjanje zastarjelih, neprofitabilnih i zagađujućih tehnologija, a naročito na obalnom području.
 - Krajnje racionalno korištenje i stroga zaštita strateških resursa: biološka cjelovitost jadranskog akvatorija, prirodna obala mora i obalna vegetacija, čisto i nezagađeno tlo, prirodne šume, i dr.
 - Očuvati kvalitetu mora provođenjem i održavanjem mjera zaštite, rješavati odvodnju putem kanalizacijskih sustava uz prethodno pročišćavanje.
- Korištenjem i zaštitom resursa osobito voditi računa o zaštiti vodnih resursa kao temelja uređenja i zaštite okoliša, te o orijentaciji na prirodne cikluse proizvodnje zdrave hrane, zaštitu tla, ograničavanje daljnjeg intenziviranja klasične proizvodnje, obnovu tradicionalnih i malih gospodarstava.

Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije

Uvjete uređenja na području Općine Blato određuje prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije i njegove izmjene i dopune. Prema tom prijedlogu ocjenjuje se da Blato prema tipologiji razvojnih promjena spada u područja zaostajanja u razvoju, ali s mogućnošću funkcionalnog okupljanja i oživljavanja prostora.

U procjeni demografskog razvoja predviđa se prosječna godišnja stopa rasta od 0,45% do 0,95% na razini Županije.

Međutim za Općinu Blato predviđa se opadanje broja stanovnika, tako da bi 2015.g. na području Blata živjelo 3000 – 3500 stanovnika.

Planom se predviđa da jedinice lokalne samouprave ne samo podržavaju već i provode aktivnu populacijsku politiku i to poreznim, stambenim, agrarnim, razvojnim i drugim mjerama.

Planom se predviđa da se Općina Blato sukladno tradiciji i vrijednim površinama uključi u program poticaja razvoja poljoprivrede i turizma kao nositelja gospodarskog razvoja.

Planom se naznačuju lokaliteti pogodni za razvitak pojedinih djelatnosti u Općini Blato:
 -od uvale Žukova do Prigradice i akvatorij oko otočića Trstenik – otočića Pržanjak za uzgoj marikulture;
 -sjeverna strana otoka za razvoj turizma;

Prostor za razvoj naselja osigurava se utvrđivanjem građevinskog područja naselja temeljem kriterija koji su sadržani u Planu.

U zoni niskog intenziteta i neracionalnog korištenja prostora (sjeverna obala otoka Korčule – obalni pojas Općine Blato) zabranjuje se daljnje proširenje građevinskog područja osim za područja gdje su se postojećom izgradnjom narušile prirodne vrijednosti i trajno izmijenile osobine obale pa se za koncentraciju planiranih namjena predviđa korištenje uvala Bristva i Žukova.

Stambena izgradnja može se definirati za zone stanovanja definirane GUP-om Blato – Vela Luka.

Prijedlogom Plana utvrđene su lokacije za gospodarsku i turističku namjenu:

- za razvoj turizma su to: postojeće turističko naselje Prišćapac (proširenje) – T2; hotelski kompleksi u: Prižbi – Ravno (T1), Žukova (T1) i Lučica (T1) i Lučica (T1) te proširenje turističke lokacije uz postojeći hotel «Alfir» (T1), ;
- gospodarske zone u Blatu I1, I2, K3;
- proizvodno - zanatska zona u Blatu (M. Krtinja) – (I2);
- poslovne zone: proizvodna zona Bristva (I2) i komunalno servisna zona Blato (K3).
- površine za razvoj akvakulture (H).

Tablica 16. Namjena površina

PODRUČJE	POVRŠINE ZA GRAĐENJE					NEGRADIVE POVRŠINE		
	stanovanje	industrija	turizam	sport	ukupno GP	poljopr.	šumske	ostale
OBALA	143,5	4,25	21,41	2,71	171,87	1817	4431	55
OSTALO	109,5	25,54	0	0	135,04			
UKUPNO	253	29,79	21,36	2,71	306,91	1817	4431	55

Planom se određuje 124 ha za razvoj naselja (neizgrađene površine građevnog područja).

Razvoj naselja se temelji na osiguranju potrebnih središnjih funkcija u skladu sa značenjem naselja. U sustavu naselja Blato se određuje kao manje regionalno središte sa gustoćom stanovništva Gnst12-25 stan./ha i gustoćom stanovanja Gbst 25-50 stan/ha

(Gnst= broj stanovnika/ površinu GP-a, Gbst= broj stanovnika/ površinu građ. čestice širih građevnih funkcija)

U smjernicama gospodarskog razvitka za Općinu Blato ističe se daljnji razvitak industrije zadržavanjem i postupnim restrukturiranjem postojećih industrijskih pogona i otvaranje novih prema zahtjevima tržišta te intenziviranje poljodjelstva. Postupno rješavanje svih infrastrukturnih ograničenja.

U razvoju infrastrukturnih sustava ističe se :

- u pomorskom prometu navode se luke otvorene za javni promet lokalnog značenja: luka Prigradica, luka Bristva, Gršćica i Prižba te luka nautičkog turizma Lučica;
- helidrom u Blatskom polju;
- u poštanskom prometu: poštanski uredi Blato i Prižba, a u TK prometu područna centrala Blato;
- u elektroopskrbi: rekonstrukcija TS 110/10(20) kV Blato i TS 35/20 kV Blato;
- u vodoopskrbi: u okviru neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovskog cjevovoda NKPL planira se izgradnja VS «Prigradica», blatski vodovod bi u ljetnoj sezoni nadopunjavao regionalni NPKL vodovod;
- u odvodnji: dispozicija otpadnih voda naselja Blato je predviđena dugim podmorskim ispustom kod Bristve, a do koje se dovode hidrotehničkim tunelom te pročišćavaju;
- na planu uređenja voda planira se melioracijsko uređenje polja Blato.

Prostorni plan Općine Korčula

Izmjena i dopuna(revizija) Prostornog plana Općine Korčula izrađena je za područje bivše Općine Korčula. Planirani razvoj Općine temeljio se na prirodnim ljepotama kao uvjet za razvoj turizma. Osnovni planirani nositelji razvoja Plana su industrija i poljodjelstvo, ribarstvo i turizam, s time da će razvoj turizma multiplikativnim djelovanjem potaknuti razvoj prometa, trgovine i ostalih tercijarnih djelatnosti.

Plan je predviđao da će u 2000.g. gradska naselja biti: Blato-Vela Luka, kao jedinstvena konurbacija. Planira se policentrična shema naselja. Općenito se može zaključiti da su dosegnuta razina opreme centralnih naselja i njihov prostorni raspored prilično zadovoljavajući i da ih treba podržati u funkciji izjednačavanja uvjeta života i ravnomjernog razvitka na čitavom otoku. Planom je predviđena jača urbanizacija i koncentracija stanovništva u većim naseljima i istodobno disperzija izgradnje za sekundarno stanovanje (u funkciji rekreacije, turizma u domaćoj radinosti, sezonskog poljodjelstva i ribarstva).

Prema postavljenim ciljevima proizlaze osnovna načela organizacije prostora:

- na području većih naselja razvijati urbane djelatnosti uz osiguranje dovoljno prostora za razvoj;
- u uskom obalnom pojasu razvijati turističke i rekreacijske djelatnosti na način da ne zauzimaju prevelike površine;
- na najkvalitetnijim poljoprivrednim površinama razvijati poljoprivredu i zabranjivati izgradnju na tim površinama;
- osigurati prostorne i infrastrukturne uvjete.

Planom namjene prostora određene su površine za razvitak naselja, turizma industrije i šumarstva u 2000. g.

Planom su utvrđene površine građevinskog područja.

Tablica 17. Površine GP-a PPO Korčula

NASELJA	PROSTORNI PLAN 2000.				POSTOJEĆE STANJE				Stambena gustoća naseljenosti 1991
	Broj stanovnika	GP* naselja	GP industrije	GP turizma	Broj stanovnika 1991.	GP naselja	GP industrije	GP turizma	
BLATO	4400	163,7	33,75		3693	109,45	11,6		
PRIGRADICA	200	110,6	4,12	8,89	200	32,32	2,67		
PRIŽBA- GRŠČICA	120	74,2		27,81	200	67,2	0	0,9	
POTIRNA		14,44			14	6,43	0		
	4720	363,42	37,87	36,7	4107	215,4	14,27	0,9	19,1

*GP: građevinsko područje

Tablica 17. A Površine GP-a PPO Korčula

NASELJA	ID PROSTORNI PLAN 2006.				POSTOJEĆE STANJE				Stambena gustoća naseljenosti 2001
	Broj stanovnika	GP* naselja	GP industrije	GP turizma	Broj stanovnika 1991.	GP naselja	GP industrije	GP turizma	
BLATO	3659	243	30	21	4400	315	34	2	13,9
POTIRNA	21	13	0	0	14	19	0	0	0,7
	3680	256	30	21	4114	334	34	2	12,3

*GP: građevinsko područje umanjeno za površine industrije i turizma

Napomena – zbog različitosti načina proračuna i preciznosti kartografskih prikaza moguća su odstupanja u iskazima površina. Točan izračun dan je u analitičkom prikazu IDPPUO Blato.

Planom se utvrđuju infrastrukturni sustavi i to: prometni sustav, elektroopskrbni sustav, vodoopskrba i zaštita voda, telekomunikacije i sustav pošta.

Planom su utvrđeni režimi korištenja prostora te način i mjere zaštite prirodne i graditeljske baštine.

Planom su utvrđena građevinska područja na katastarskoj podlozi.

Planom se utvrđene odredbe za provođenje, temeljem kojih je moguće za područja za koje nije obavezan plan nižeg reda izravno utvrđivati lokacijske uvjete.

Prostorni plan koji je rađen za cjelovitu Općinu Korčula nije rađen temeljem adekvatnog plana dugoročnog razvoja, već temeljem slobodne projekcije gospodarskog razvoja.

Plan je rađen i donesen na neadekvatnim podlogama.

Generalni urbanistički plan Blata

Generalni urbanistički plan Blata zajednički razmatra prostor s Velom Lukom. GUP je izrađen na temelju utvrđene obveze iz Prostornog plana Općine.

Osnovni zadatak izrade GUP-a su mogućnosti nove izgradnje na području Blata u cilju osiguranja prostora za ostvarivanje novih urbanih funkcija, prometne i komunalne infrastrukture i stanovanja.

GUP-om su Blato i Vela Luka planirani kao komplementarni «gradovi-blizanci».

GUP-om su temeljni ciljevi razvoja: industrija, poljoprivreda, turizam i ugostiteljstvo, trgovina i zanatstvo.

Za područje Blata Plan obuhvaća 226,45 ha, od čega je bilo 135,5 ha površine za izgradnju, a ostalo čine prometne, zelene i ostale površine.

Odredbama za provođenje utvrđeno je:

- osnove i zadaci plana,
- organizacija prostora i namjena površina,
- mjere zaštite i sanacija ugroženih dijelova čovjekove okoline,
- režimi uređivanja prostora,
- smjernice za izradu uvjeta uređenja prostora za izgradnju i rekonstrukciju,
- uvjeti razgraničenja zona i
- mjere za provođenje plana.

Plan je donesen 1989. g., a više izmjena i dopuna do zaključno 2006. godine.

Plan je djelomično usuglašen s Prostornim planom uređenja Općine BLATO. Planirana namjena urbanog prostora s nekad vrijedećim pravcima razvitka danas je neaktualna, npr. u odnosu na kolektivno stanovanje. GUP je na snazi i primjenjuje se do donošenja Urbanističkog plana uređenja Blata.

Provedbeni urbanistički planovi

Provedbeni urbanistički planovi malog su prostornog obuhvata i uglavnom su nerealizirani osim PUP a - Ratak koji je u većem dijelu ostvaren.

Doneseni i su slijedeći planovi:

- PUP servisne zone «Lučica» Blato donesen 30.10.1990.g.
- PUP «Ratak» Blato donesen 30.10.1990.g.
- PUP dijela centra Prižba donesen 30.10.1990.g.
- PUP dijela skladišno-servisne zone u Blatu donesen 9.11.1992.g.

PUP servisne zone «Lučica» Blato obuhvaća 1,8 ha. Plan je donesen na temelju GUP-a Blata. Planom je utvrđena namjena za:

- poslovno-skladišne objekte,
- proizvodno uslužno zanatstvo,
- servise,
- sletilište za helikoptere,
- prometne i komunalne objekte.

PUP dijela skladišno-servisne zone u Blatu obuhvaća 1,1. Plan je donesen na temelju GUP- a Blata. Planom je uređena:

- namjena za poslovno-skladišne i servisne objekte,

- određene su trase za izgradnju vodovodne mreže,
- određene su trase za izgradnju mreže otpadnih voda,
- određene trase električne mreže,
- pješačke i kolne površine.

PUP «Ratak» obuhvaća 1,2 ha i PUP dijela centra Prižbe obuhvaća 0,26 ha.

PUP «Ratak» je obuhvaćena postojeća izgradnja uz povećanje na 27 građevinskih parcela. PUP dijela centra Prižbe utvrđuje površine za javne sadržaje (za objekte pošte i tel. centrale, ambulante, turističkog ureda, samoposluge prodavaonice, ugostit. objekta i sl.).

Oba plana pokrila su nepovezane dijelove građevinskog područja Prižbe.

Pošto su planovi doneseni poslije 30. 04. 1986.g i imaju odredbe za provođenje, mogu se uskladiti temeljem odredbi Zakona o prostornom uređenju nakon donošenja Izmjena i dopuna PPUO Blato i izrade Urbanističkih planova uređenja predviđenih Izmjenama i dopunama PPUO Blato, a sve sukladno Uredbi o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (NN 128/24).

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja u razvoju u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelja

Po obilježju podjele rada, jedno od težišta razvitka u prostoru otoka Korčule u kojem dominira industrijsko-turističko-poljoprivredna komponenta razvitka je područje Blata.

U dosadašnjem razvitku ovog područja uglavnom su bile aktivirane razvojne snage i resursi u industrijskoj proizvodnji i poljoprivredi. Turizam na ovom području, pored komparativnih prednosti, nije predstavljao noseću gospodarsku granu.

Šire područje – otok Korčula sa svojim geoprometnim položajem nalazi se na spoju dvaju perspektivnih prostornih sustava (splitske i dubrovačke regije) od kojih može koristiti doprinose njihovih vlastitih orijentacija (splitske na industriju i tercijarne te kvartarne djelatnosti, a dubrovačke na turizam). Ovdje se može istaći i dodir sa neretvanskom subregijom koje je orijentirana na lučke i poljoprivredne djelatnosti. Korčula, za razliku od ostalih otoka, nije prometno izolirana što joj daje znatne razvojne prednosti.

Korčulansko, odnosno blatsko područje, posjeduje vrlo povoljne prirodne uvjete: raznolikost prirode, dinamičan reljef, razvedenu obalu, pogodnu klimu i sačuvanu izvornu vegetaciju.

Na korčulanskom, odnosno blatskom području, evidentirano je prisustvo kulturno-povijesnih spomenika iz različitih vremenskih razdoblja. Uređenje i zaštita postojećih spomenika te odgovarajuća prezentacija, omogućiti će njihovo stavljanje u funkciju turizma.

Mogućnosti i ograničenja razvoja

Koncepcija prostornog razvitka temelji se na vrednovanju prirodne osnove i stvorenih vrijednosti, posebno naselja, infrastrukture i gospodarskih kapaciteta. Može se govoriti o osnovnoj uzdužnoj (dužobalnoj) okosnici razvoja. U budućem razvoju potrebno je poticati te elemente kao čimbenike razvoja, u čemu se naglašava slijedeće;

Geoprometni položaj općina

Otok Korčula, a u okviru njega i Općina Blato, smješten je na dužobalnom razvojnom pravcu u blizini gradova Splita i Dubrovnika koji su nositelji regionalnog razvitka, čije se zone utjecaja na korčulanskom području presijecaju. Dosadašnji najintenzivniji gospodarski tokovi jadranskog prostora koncentrirani su duž uskog obalnog pojasa, zaobilazeći zaobalna i otočka područja. Otok Korčula (Blato) s ovom jadranskom okosnicom razvitka prirodno je povezan preko poluotoka Pelješac te ima daleko bolje uvjete razvitka od ostalih jadranskih otoka. Preko Pelješca je Korčula (Blato) uključena i u transverzalno povezivanje s prometnim i infrastrukturnim koridorima duž Neretve, što ovom otočkom prostoru stvara realnu osnovu za korištenje prirodnih komparativnih prednosti, posebice razvitka turizma. Osim toga otok Korčula (Blato) je povezan i longitudinalnom pomorskom vezom Rijeka - Split – Korčula – Dubrovnik.

Krajobrazne i kulturološke vrijednosti

Bogatstvo prirodnih fenomena, prvenstveno blizina otočkog arhipelaga ispred Prižbe i Karbuna predstavlja veliku atraktivnost područja što privlači posjetioce i potencijalne investitore za razvoj, prvenstveno turističkih sadržaja. Osobitost prirodnih vrijednosti i osjetljivost na promjene do gotovo ugroženosti temeljnih fenomena, nameće potrebu preispitivanja i valorizacije dosadašnjih aktivnosti radi očuvanja temeljnih prirodnih vrijednosti. Obalu je potrebno sačuvati od nove gradnje.

Prirodni resursi za razvoj poljoprivrede, ribarstva i turizma

Razvoj turizma u sprezi s poljoprivredom i ribarstvom može postati znatan čimbenik budućeg razvoja na blatskom području. Prirodni resursi pružaju mogućnost razvoja, ali i obnove maslinarstva, vinogradarstva, voćarstva zatim ribarstva i stočarstva.

Prirodna bogatstva obalnog prostora: razvedena obala,

- pejzažne vrijednosti,
- klimatske prednosti,
- obala pogodna za kupanje,

pružaju izuzetno kvalitetnu osnovu za razvoj boravišnog, nautičkog, rekreacijskog i izletničkog turizma;

Stanovništvo kao prirodni čimbenik sredine iskazuje vitalna svojstva kroz duže vremensko razdoblje, ali i određenu stagnaciju u posljednjem razdoblju. Stoga je to činilac koji potiče, ali i ograničava razvoj, određuje potrebe i ciljeve razvitka.

Dosadašnje kretanje i struktura stanovništva, izuzev pozitivnog trenda u razdoblju 1981. - 1991., ne može se još uvijek uzeti kao optimistički čimbenik razvoja. Razmatrajući problem demografskog razvoja nužan je osvrst na povremeno stanovništvo. Obzirom da se u ljetnoj sezoni broj stanovnika povećava, potrebno je osigurati potrebnu infrastrukturu i javne sadržaje koji će zadovoljiti povećane potrebe.

Glavne zapreke i ograničenja budućeg razvoja sastoje se u sljedećem:

- stanje gospodarstva - niska razina ponude turističkih kapaciteta te zastarjelost industrijskih kapaciteta;
- naglašena orijentacija na razvoj turizma imala je posljedicu slabljenja interesa za razvoj poljoprivrede, ribarstva i drugih djelatnosti značajnih za razvoj područja;
- neplanska izgradnja individualnih objekata namijenjenih stanovanju umanjila je vrijednost atraktivnih prostora za razvoj turističke djelatnosti te ugrozila osnovne krajobrazne vrijednosti prostora ;
- ljudski činilac u zemljišnoj politici - trenutni interes stanovnika za prodaju zemljišta za izgradnju kuća za odmor i neodgovarajuća zemljišna politika te neefikasnost praćenja stanja u prostoru rezultirali su neracionalnim i neplanskim zauzimanjem atraktivnog prostora na štetu općeg razvoja.

2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja

Ciljevi i zadaci prostornog razvitka polaze od trajnog cilja razvoja - osiguranje stabilnog i trajnog rasta životnog standarda i potpunijeg zadovoljavanja osobnih i zajedničkih interesa stanovništva, a istovremeno budućim generacijama ostaviti u nasljeđe kvalitetan i očuvan prostor i okoliš, nužan za njihov život i razvitak.

Pri definiranju ciljeva i zadataka prostornog razvitka, potrebno je uzeti u obzir : samostalnost i neovisnost Republike Hrvatske kao novog međunarodnopravnog subjekta; nove i bitno izmijenjene ukupne društvene odnose (ekonomske, političke i dr.); nove vlasničke odnose; transformaciju čitavog političkog i pravnog sustava; novi sustav prostornog uređenja i komunalnog gospodarstva; nova opredjeljenja glede razvitka otoka.

Ciljeve i zadatke prostornog razvitka treba promatrati kroz novi administrativno-teritorijalni ustroj lokalne samouprave, te mjesto i ulogu Županije i Općine kao samoupravne lokalne zajednice u stvaranju uvjeta za vlastiti razvitak, te odnose i ulogu Županije u razvitku Općine.

Trajni cilj procesa kojeg treba usmjeravati, podržavati i pratiti jest ekološka, gospodarska i društvena valorizacija i uporaba čitavog prostora takove naravi i u takovim razmjerima da koristi, čuva i unaprjeđuje prirodne vrijednosti i prednosti područja, da uvažava htijenja i sposobnosti lokalnog pučanstva, tako da se ne kosi s interesima što ih država Hrvatska ima u razvitku ili ih može imati od razvitka obalnog područja.

2.1 Ciljevi prostornog uređenja županijskog značaja

U svrhu utvrđivanja ciljeva i zadataka uređenja prostora Županije vrednovan je povijesno-geoprometno-politički ustroj ovog prostora, izvršena je analiza prostorno-planske dokumentacije kojom se usmjeravao dosadašnji prostorni razvoj, a sve u cilju utvrđivanja resursa i konflikata u prostoru Županije te potrebe njihovog pretvaranja u razvojne elemente prostora i otklanjanja ograničavajućih elemenata u budućoj prostornoj organizaciji Županije.

2.1.1 Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Sintetizirajući skupine srednjih i malih naselja-gradova, odnosno dosadašnje klasifikacije središnjih naselja, može se utvrditi da se u okviru Općine Blato, u odnosu na prostor Dubrovačko-neretvanske županije, razlikuju slijedeće grupe naselja koja se mogu definirati kao nositelji razvitka u prostoru Županije:

Blato spada u skupinu malih i srednjih gradova tj. regionalno središte

Preduvjeti daljnjeg razvitka naselja Blato su u njegovom istaknutom središnjem položaju o okviru otoka Korčule. Posebnosti prirodnih resursa, izuzetno vrijedna poljoprivredna tla, morska obala, kulturno-povijesno nasljeđe, predstavljat će temelj buduće gospodarske orijentacije ovog područja .

Prostor naselja Blato po tipu područja spada u gradsko-seoska naselja.

Ključni pravac preobrazbe tih područja je urbana obnova ili reurbanizacija u cilju povećanja kakvoće življenja koja povećava privlačnost gradskog područja .

Daljnja karakteristika pravca preobrazbe trebala bi biti infrastrukturna rekonstrukcija .

Ciljevi:

- olakšati stanovništvu pristup društvenim dobrima i institucijama
- povećati ekološku i funkcionalnu sigurnost područja
- poduprijeti osobnu i obiteljsku perspektivu stanovnika tog područja
- proširiti mogućnost individualizacije lokalnog načina života

Intenzivan razvitak poljoprivrede, turizma, pomorskih djelatnosti, zanatstva i usluga bit će nositelj razvitka gospodarstva Općine Blato, a očekuje se i razvitak industrije vezane uz preradu poljoprivrednih proizvoda .

Na Županijskom nivou u oblasti *razvoja gradova i naselja* posebnih funkcija osnovni su ciljevi:

1. *Policentrični razvoj naselja i urbanih funkcija radi usklađivanja rasporeda stanovništva i aktivnosti u prostoru Županije*, kako bi se osiguralo približno iste uvjete i standard življenja stanovništva u svim dijelovima Županije . Time se u prvom redu podrazumijeva takav sustav središnjih naselja koji će optimalno zadovoljiti potrebe svih stanovnika Županije i šireg gravitacijskog područja te će se uklopiti u državni sustav središnjih naselja. Potrebno je aktivnim mjerama populacijske, porezne, zemljišne i komunalne politike, opremanjem naselja infra i suprastrukturom, poticati rast malih i srednjih gradova .

U cilju optimalnog razvoja naselja potrebno je odrediti optimalni stupanj urbanizacije (urbane i razvojne transformacije naselja i prostora) primjeren društvenoj i gospodarskoj razvijenosti Županije te novi sustav središnjih naselja/razvojnih žarišta koji mora biti u skladu s teritorijalnim ustrojem Županije.

Potrebno je osigurati približno iste mogućnosti korištenja javnih sadržaja od strane svih stanovnika Županije . Treba rasteretiti županijsko središte Dubrovnik od naleta «primitivne» urbanizacije, a potaknuti druga središta (Metković, Opuzen, Ploče, Vela Luka, Blato, Korčula, Orebić, Cavtat, Ston, Mali Ston i Slano) u razvoju.

2. *Formiranje sustava malih i srednjih gradova kao nositelja razvoja u prostoru*, zbog uočenog nedostatka naselja koja bi mogla postati žarišta razvoja, na način da se osiguraju uvjeti za pozitivne učinke širenja procesa urbanizacije u svim dijelovima .

Osobito treba poticati razvoj manjih gradova-naselja do 2.000 stanovnika, čiji se manjak ili nedovoljna razvijenost osjeća osobito u ruralnim područjima. Ovi gradići bi trebali postati nositelji razvitka svojih gravitacijskih područja.

3. *Demografska obnova stanovništva*, što se odnosi na ublažavanje i ispravljanje negativnih demografskih tendencija (prirodnog prirasta, migracija i sl.), stalno poboljšavanje strukturnih i ostalih obilježja stanovništva, osiguranje ravnomjernog razmještaja stanovništva na prostoru Županije, uz revitaliziranje brdsko-planinskih i pograničnih područja, otočkih područja i ratom opustošenih područja .

4. Za otočni dio Županije pokušati primijeniti Korčulanski model.

Prema Korčulanskom modelu ciljevi upravljanja gospodarskom politikom su:

- Glavni cilj razvojne gospodarske politike je održivi razvitak. Taj cilj je određen dinamički , dakle, ne kao željeno stanje koje treba doseći u budućnosti, već kao stalno, potpuno, gospodarski, ekološki , tehnološki i društveno održivo korištenje razvojnog potencijala. Tako određen, glavni cilj razumijeva i stalno poboljšavanje kvaliteta življenja . Prostor se može čuvati i očuvati samo održivim korištenjem resursa što znači pokretanjem održivih djelatnosti i naseljavanjem odgovarajućih korisnika koji će od toga dobro živjeti pa će im biti u interesu da se on koristi samo onako kako ga oni koriste, odnosno korisnici resursa postat će izvorni čuvari prostora koji će se u vlastitom interesu suprotstavljati svakom pokušaju neodrživog korištenja.

- Daljnji cilj upravljanja razvitkom je društveno zadovoljavajuća naseljenost. To znači da stanovništvo brojem, dobnom, spolnom i kvalifikacijskom strukturom , te načinom i standardom života tvori zajednicu koja je dovoljno privlačna da trajno zadržava svoje članove i da privlači nove te koja se tako može reproducirati bez izravnih mjera državne razvojne politike.

- Demografski ciljevi su ostanak sadašnjeg stanovništva, poticaji obiteljima da imaju više djece i povratak mlađeg radno-aktivnog otišlog stanovništva. Oni će se ostvariti ako se budu stvarali uvjeti tamo gdje stanovništvo više ne može podnijeti razvitak doseli i stanovništvo drugih zavičajnosti. To se posebno odnosi na demografski zamrle krajeve .

- Izjednačavanje uvjeta otočnih ulaganja s uvjetima u kojima se ulaže na hrvatskom kopnu, srednjoročni je cilj upravljanja otočnim razvitkom. izjednačavanje uvjeta se pri tom odnosi na gospodarstvo, ali i na javni standard i uopće na otočnu svakodnevnicu koja ulaganja na otoku danas čini neprivlačnima .

- Raznovrsnija struktura gospodarstva koje u svojoj strukturi ima više djelatnosti, a unutar djelatnosti više proizvodnih jedinica imat će za posljedicu lakše prebrođivanje padova i uspone potražnje za raznim proizvodima.

- Polivalentnost domaćinstava koja će biti gospodarski i mikrosocijalno stabilnija što je više djelatnosti s kojima se njihovi članovi bave (npr. poljoprivreda, turizam, prerađivačka djelatnost) .

5. U oblasti razvoja infrastrukturnih sustava ističu se sljedeći ciljevi:

Ciljevi županijskog značenja u razvoju infrastrukture, koji su relevantni za Općinu Blato su:

- Izraditi i modernizirati ceste na otocima.

- Rekonstrukcija trajektnog pristaništa u Veloj Lucu.
- Predviđa se gradnja manjih (tercijarnih) zračnih luka na otocima Korčuli, Lastovu i Mljetu.
- Planira se izgradnja helidroma u Blatskom polju.
- U svrhu brže i kvalitetnije izgradnje kabela mreže potrebno je redefinirati odnos prometne infrastrukture uz koridore cesta, uz koje će se polagati cijevi za polaganje TK kabela.
- Prioritet u Županiji na razvitku vodoopskrbe predstavlja izgradnja započetih i dijelom izgrađenih sustava radi širenja vodovodne mreže na bezvodna područja posebice neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovskog vodovoda.
- Prema smjernicama za navodnjavanje, navodnjavanje Blatskog polja vršiti će se crpljenjem vode iz podzemlja ili korištenjem vode iz vodoopskrbnog sustava.
- U oblasti uređenja režima voda ističe se melioracijska odvodnja između ostalih i u Blatskom polju, gdje se predviđa rekonstrukcija osnovne i detaljne kanalske mreže, drenažnih mreža, crpnih postaja i drugih objekata.
- Izgradnja sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda.
- Izgradnja objekata i uređaja za sanitarno zbrinjavanje komunalnog otpada.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora i očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Sa županijskog gledišta osnovni cilj razvoja u prostoru ovog područja svakako predstavlja :

1. Potpunije korištenje prirodnih resursa, očuvanje biološke raznolikosti i ekološke ravnoteže, površine za razvoj poljodjelstva, stočarstva, ribarstva i marikulture treba aktivirati sukladno klimatskim i drugim pogodnostima područja, zahvate eksploatacije mineralnih sirovina prilagoditi standardima i normativima u zaštiti okoliša, vodni potencijal iskoristiti za podizanje standarda življenja stanovništva dovršetkom gradnje magistralnog vodovoda kojim bi se osigurala konačna kvaliteta opskrbe vodom i odvodnja sa svih područja.
2. Očuvanje prostornog identiteta Županije (zadržavanje ili transformacija strukturnih, funkcionalnih i ekoloških značajki prostornih cjelina, oblici urbanizacije i sl.)
3. Bolje korištenje postojećih gospodarskih i proizvodnih potencijala, kao i aktiviranje budućih, predložiti pravce gospodarskog razvitka u odnosu na prirodne uvjete i komparativne prednosti pojedinih prostornih cjelina, zaustaviti procese koji nisu u suglasju sa izuzetno vrijednim resursima ovog područja, poticati razvoj malih privrednih pogona
4. Provođenje mjera zaštite okoliša, uz podizanje svijesti o potrebi zaštite prostora za buduće naraštaje na način da se utvrde načela i principi zaštite okoliša u cjelini. Usmjerenost djelovati u područjima koja su ključna za zaštitu okoliša:

- energetika i industrija (uvođenjem suvremenih tehnologija, alternativni izvori energije)
- infrastruktura i komunalne djelatnosti (modernizacija mreža, rješavanje prometnih problema Metkovića - gradnja obilaznice - pročišćavanje otpadnih voda i izvedba sustava odvodnje, sustavno zbrinjavanje otpada)
- smanjenje upotrebe kemijskih sredstava u poljoprivredi, proizvodnja zdrave hrane

5. Prema racionalnosti i intenzitetu korištenja prostora Dubrovačko- neretvanske županije, mogu se definirati slijedeće zone:

1. Zona intenzivnog i racionalnog korištenja
 - a) od Cavtata do Orašca
 - b) od Polača uz Neretvu do Opuzena i Metkovića
2. Zona srednjeg intenziteta i racionalnog korištenja prostora (izgrađenost područja od 10%, gustoća naseljenosti 150 - 300 stan/km² prosječna zauzetost obalne crte 16%).
 - a) od Račišća do Lumbarde na o. Korčuli, i od Orebića do Lovišta na Pelješcu.
 - b) od Općine Slivno do granice sa BiH.
 - c) obalni pojas Općine Vela Luka, poglavito u zaljevu Vela Luka.
3. Zona niskog intenziteta, ali i neracionalnog korištenja prostora (ekstenzivno izgrađen prostor s malim brojem ili bez stalnog stanovništva, vrlo niskog standarda komunalne infrastrukture, prosječna zauzetost obalne crte 22%).
 - a) sjeverna obala o. Korčule, zapadno od Račišća do V. Luke.
 - b) južna obala o. Korčule i to obalni pojas općine Blato i Zvalatica .
 - c) od obalni pojas Općine Ston .
 - d) sjeverna obala o . Mljeta i otoka Lastovo .
 - e) uvala Gornje Molunat.

U zoni 3. izbjegavati koncentraciju stanovnika i aktivnosti.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja općinskog značenja

2.2.1. Demografski razvoj

Da bi se stabilizirali dosadašnji procesi kretanja broja i strukture stanovništva na području Općine Blato potrebno je utvrditi ciljeve budućeg demografskog razvitka, prioritetno u svrhu omogućavanja ravnomjernijeg i cjelovitijeg korištenja općinskog prostora. Naime, bez osnovne "kritične mase" stanovnika koja može povući odgovarajući gospodarski razvitak, nema razvoja ni revitalizacije područja .

Osnovni ciljevi u oblasti demografskog razvoja su:

- Ublažavanje i ispravljanje negativnih demografskih tendencija i osiguranje optimalnog općeg kretanja stanovništva uključujući i prirodno kretanje i migracije .
- Osiguranje uvjeta zadržavanja i povratka stanovništva u prvom redu daljnjim jačanjem gospodarske osnove u onim djelatnosti za koje je ovo područje predodređeno

(turizam, ribarstvo, pomorske djelatnosti i poljoprivreda) uz dosad prisutnu industriju, a što je moguće ostvariti posebnim investicijskim programima revitalizacije.

- Kompletiranje opremanja središnjeg područja Blato sa nedostajućim naseljskim sadržajima (komunalnom infrastrukturom - odvodnja i društvenom suprastrukturom) i drugim pratećim sadržajima koja će poslužiti kao atrakcijsko područje daljnjeg turističkog razvitka te u budućnosti utjecati na naseljavanje obalnih područja i zadržavanje stanovništva na području zaleđa.
- Posebnim programima (iz oblasti: poljoprivrede i stočarstva, zanatstva, čiste industrije, specifičnih oblika turizma i sl.), i boljom prometnom povezanošću s obalom stvarati uvjete i stimulirati zadržavanje i povratak stanovništva .
- Mjerama zemljišne politike i drugim instrumentima destimulirati pretvaranje općinskog prostora u vikend područja bivših stanovnika i vlasnika kuća za odmor, jer je to zauzimanje prostora uz izostanak razvojnih efekata, a problemi preostalog staračkog stanovništva postaju sve izraženiji.
- Gospodarski razvoj ovog područja ne može se temeljiti na mehaničkom priljevu stanovništva, odnosno radne snage izvan gravitacijskog područja, jer bi u tom slučaju izvornost postala do te mjere artifičijelna da bi se teško održali oblici turističke privlačnosti.

Očekivane buduće demografske promjene

Zbog narušene demografske strukture i teških gospodarskih prilika u kojima se nalazi čitava regija, veoma je teško dati čvrstu prognozu kretanja broja i strukture stanovništva, posebno jer se radi o oblasti osjetljivoj na društvena i gospodarska zbivanja u užem i širem okruženju. Sigurno je da će u provođenju aktivne populacijske politike i naseljavanja nenaseljenih i slabije naseljenih prostora najučinkovitije biti mjere populacijske politike koje će se provoditi na razini države, a koje podrazumijevaju kreditno i porezno stimuliranje, stipendiranje i odgovarajuću politiku zapošljavanja i sl.).

Ovo pitanje još više usložava i utjecaj brojnih faktora koje je veoma teško predvidjeti, posebno u osjetljivoj oblasti reprodukcije i prostorne pokretljivosti stanovništva na ovom području. Neizvjesnost predviđanja vezana je za složenu prirodu i utjecaj demografskih, ekonomskih i drugih činilaca.

Projekcije stanovništva na bazi dosadašnjeg trenda razvoja (bilo matematičkom ili analitičkom metodom) značajna je u sagledavanju i ocjeni potrebnih društvenih akcija i prioriteta u suzbijanju nepovoljnosti u razvoju stanovništva.

Očekivana buduća demografska kretanja (do 2015 . godine) respektirajući polaznu osnovu su sljedeća:

Tablica 18. Procjena kretanja stalnog i povremeno stanovništva do 2015.

Stalo stanovništvo	1981	1991	p	rg	2015	
Blato	3843	4093	0,60	1,01	4782	4780
Potima	13	14	0,77	1,01	17	20
OPĆINA	3856	4107	0,60	1,01	4799	4800
p-prosječna godišnja stopa rasta						
rg-geometrijska stopa oromjene						
Povremeno stanovništvo	1981	1991	porast 2000/1981	procjenjeni porast	2015	
		(2000)1		2000/2015		

OPĆINA	cca . 300	cca. 800 - 900	200%	100%	1600- 1800
--------	-----------	----------------	------	------	------------

Tablica 19. Procjeena kretanja uk upnog s anovms va

Ukupno stanovništvo	1981	1991	2015
OPĆINA	4200	5000	6600

Tablica 20. procjena kretanja ukupnog stanovništva po cjelinama

	1991		2015	
	stalno stanovništvo	ukupno stanovništvo	stalno stanovništvo	ukupno stanovništvo
Unutrašnji dio	3827	4000-4100	4200-4400	4400-4600
Obala	280	800-900	300-400	1800-2000
OPĆINA	4107	4800-5000	4600-4800	6400-6600

Uz pretpostavku poduzimanja neophodne društvene akcije u cilju stabiliziranja gospodarskih prilika i stvaranja uvjeta za novo zapošljavanje, razvoj stanovništva kretati će se uzlaznom putanjom, međutim da ne bi bili previše optimistični, porast stanovništva pretpostavit ćemo po prosječnoj godišnjoj stopi rasta +0,6%, odnosno prema geometrijskoj stopi promjene +1,01 (iz posljednjeg međupopisnog razdoblja) tako da se u 2015. g može očekivati broj stalnih stanovnika oko 4800 .

Da bi se navedena kretanja ostvarila, potrebno je:

- posebnim investicijama i programima revitalizacije (iz oblasti: poljoprivrede i stočarstva, zanatstva, čiste industrije, ribarstva i pomorskih djelatnosti) obuhvatiti otočko područje na kojem bi se zadržavalo postojeće stanovništvo i omogućio normalan životni standard i perspektive mlađem stanovništvu;
- razvijati obzirne razvojne programe turističkih aktivnosti i obiteljskih gospodarstava koji će poštivati autohtone, naslijeđene oblike, unoseći nove sadržaje (npr. u središtu "seoski turizam" vezani uz seoska gospodarstva), zatim posebne oblike "ribarskog turizma" vezane uz specifične tradicije, običaje i stilove života
- potpuna i održiva uporaba čitavog otočkog prostora, tako da se gotovo sav prostor u kontekstu budućeg razvoja može smatrati resursom i najbolje se može koristiti i čuvati ako se rabi u cijelosti. Svaka djelomično ili kratkoročno zasnovana uporaba prostora prijeti poremećajima sustava, povećava troškove infrastrukture po jedinici ulaganja i vodi ka suboptimalnom iskorištenju razvojnih prednosti. Potpunom uporabom ovaj prostor se najbolje čuva od "ulagačkih pothvata" koji vode njegovom preintenzivnom korištenju i/ili upropaštenju
- poticanje i privlačenje održivih-razvojnih pothvata čiji će nositelji imati interes za očuvanje prostora u cijelosti (vlasnici prostora, vlasnici kapitala, jedinica lokalne samouprave)
- jedinica lokalne samouprave mora se javiti kao poduzetnik koji ulaže u razvoj infra i supra strukture , potiče poduzetnike na održivi razvoj i destimulira one koji žele ulagati u neprihvatljive programe.

Uz predviđeni razvoj stalnog stanovništva, paralelno će se uslijed ratnih i poratnih migracija i izmijenjenih uvjeta življenja u gradu neminovno odvijati i proces jačanje funkcije "sekundarnog stanovanja" (razvoj povremenog stanovništva-korištenje "kuća za odmor"). Uslijed niza pojava ne može se polaziti od neke oštre granice stalnog i povremenog stanovništva, već će se stalno odvijati proces transformacije iz povremenog u stalno i obrnuto, odnosno uvijek će biti prisutno miješanje funkcija "primarnog" i

"sekundarnog" stanovanja, pa je primjerenije upotrebljavati termin ukupno stanovništvo. Međutim radi uspoređenja iskazivat će se u pojedinim pokazateljima "stalno stanovništvo" i "ukupno stanovništvo". Povremeno stanovništvo se prema procjeni u razdoblju 1981 - 200 povećalo za cca. 200%. Trend povećanja može se očekivati i dalje (ali ne takovim intenzitetom) i u narednom razdoblju, tako da bi u 2015.g. bilo 1800 povremenih stanovnika.

Očekuje se da će u planskom razdoblju na području pćine Blatu boraviti ukupno oko 6600 stanovnika.

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Na odabir prostorno razvojne strukture prvenstveno utječe:

- daljini tijek procesa litoralizacije i urbanizacije
- razvoj gospodarstva
- promjena politike korištenja i uređenja prostora

Daljnji tijek procesa litoralizacije i urbanizacije

Na temelju dosadašnjeg kretanja i sadašnjeg stanja društveno-gospodarskog razvitka, širenja procesa litoralizacije i urbanizacije obalnog područja na potezu Split - Dubrovnik, može se predvidjeti daljnje širenje ovog značajnog procesa u prostoru, iako neće biti jednako na čitavom području. I dalje će biti razlika po pojedinim područjima u intenzitetu procesa urbanizacije i njegovog utjecaja na preobrazbu pojedinih naselja.

Otok Korčula predstavlja jedinstveno razvojno područje, koje se u razvoju oslanja na susjedna razvojna središta Split i Dubrovnik kojima gravitiraju i po administrativno-teritorijalnoj podjeli. Razvojna orijentacija uvjetovana je značenjem ovih razvojnih središta kao i o razvojnim procesima (izgradnja prometnica, lučke infrastrukture i ostale kapitalne infrastrukture, razvoj gospodarstva) koji će se događati na ovom dijelu jadranske razvojne okosnice.

Naselje Blato kao žarište razvoja u Općini bit će pokretač i nositelj društveno-gospodarskog razvitka i života u Općini. Pod tim utjecajem može se očekivati popravljjanje demografskih prilika.

U prostorno-razvojnoj strukturi Općine Blato treba razlikovati:

- Središnji dio - naselje Blato u kojem je danas izražena koncentracija rada i stanovanja. Upravo u središnjem području doći će do razvoja prioriternih gospodarskih djelatnosti, industrije, usluga i poljodjelstva. Također će se u ovom području razviti sve potrebne društvene djelatnosti. U budućem prostornom razvitku ovog područja prioritetno je potrebno pristupiti rekonstrukciji, sanaciji i izgradnji prometne i komunalne infrastrukture, kvalitativnom usmjeravanju buduće rekonstrukcije, interpolacije i izgradnje vodeći računa o kulturnom krajobrazu i graditeljskoj baštini.
- Obalno područje sjeverne i južne obale područje je na kojem je danas vidljiva prisutnost objekata sekundarnog stanovanja.

Na obalnom području doći će do razvoja prioriternih turističkih djelatnosti kroz izgradnju turističkih sadržaja koristeći komplementarne kapacitete u području sekundarnog stanovanja. U budućem prostornom razvitku ovog područja prioritetno je potrebno pristupiti rekonstrukciji, sanaciji i izgradnji potrebne komunalne infrastrukture, a posebice sustava odvodnje.

Razvoj gospodarstva

U budućoj strukturi gospodarstva dominantnu ulogu će imati nekoliko gospodarskih grana:

Industrija koja danas zapošljava najveći broj osoba i dalje će predstavljati jednu od nosivih gospodarskih grana u Općini Blato. Radi njene prilagodbe suvremenim tržišnim zahtjevima, nužno je osuvremenjivanje i prestrukturiranje postojećih industrijskih sadržaja, uz zadovoljavanje novih ekoloških zahtjeva.

Prostorni razmještaj proizvodnih, zanatskih i drugih kapaciteta treba se temeljiti na postojećoj namjeni prostora za proizvodne sadržaje te zahtjevima zaštite okoliša, racionalnog transporta i optimalnog korištenja prostora.

U prostornom planu treba odrediti veličinu i tip proizvodnje jedinice koja se može locirati u sklopu mješovite namjene te one koje se mogu locirati kao posebne gospodarske zone. Odnos industrije i okoliša treba postaviti već u pripremnim fazama razvojnih programa .

Uz industriju nužno je razvijanje zanatstva i obrta u okviru postojećih građevinskih područja.

Planirati razvitak obrta u obliku «male industrije» i to najviše metalski, građevinski, te elektro obrti i njima srodni srevisi. Također se predviđa i prateći razvitak trgovačke mreže uz uspostavu standarda 2 m²/stan. posl. prostora

Poljoprivreda u budućnosti treba očuvati i koristiti zemljište za poljoprivrednu proizvodnju.

Od izuzetne važnosti je poticaj razvoju poljoprivrede u središtu i ribarstva na obali koji mogu biti komplementarni turističkoj ponudi kroz proizvodnju zdrave hrane i razvoj seoskog turizma u obiteljskim gospodarstvima i ribarskog turizma.

Planom je potrebno predvidjeti okrupnjenje poljoprivrednih površina.

Turizam predstavlja jedno od glavnih gospodarskih grana u budućnosti.

Značajniju ulogu u budućem turističkom razvoju imat će razvoj slijedećih oblika turizma:

- Nautički turizam koji ima posebne privlačnosti na ovom području . Daljnji razvoj nautičkog turizma ovog područja potrebno je usmjeriti u već izgrađene strukture u naseljima na obali, te kroz izgradnju luke nautičkog turizma na južnoj obali.
- Ribarski turizam, za koji postoje sve pretpostavke za razvoj (more sa svojom ihtiofaunom, ribarska tradicija i vještine autohtonog stanovništva) .
- Izletišni turizam - obzirom na pomorsku orijentaciju , aktivnosti usmjeriti na razvoj i ovog oblika turizma .
- Športski turizam s mogućnošću izgradnje športsko rekreacijskih sadržaja .

Radi daljnjeg razvoja turizma nužno je:

- Podsticati razvoj komplementarnih smještajnih sadržaja u prvom redu korištenje postojećih objekata kroz privatni smještaj i prenamjenu dijela "kuća za odmor" u smještajne kapacitete mini pansione i sl.
- Nautički turizam - marine i lučice predstavljaju izuzetne atrakcije te ovaj segment ponude treba do određene mjere protežirati zbog iznimnih pogodnosti za razvoj kao i zbog komplementarnosti odmorišnom turizmu i dohodovne atraktivnosti i povećavaju privlačnost područja.
- Naročitu pažnju usmjeriti na razvoj posebnih oblika turizma kao:
- Seoskog- turizam, i to na područjima koja nisu bila zahvaćena intenzivnijom izgradnjom (unutrašnjost), sa ekološki obazrivom turističkom ponudom s naglaskom na aktivnom odmoru u seoskim gospodarstvima;
- Ribarskog turizma;
- Izletišnog turizma;

Osobiti utjecaj na prostor u razvoju turizma imaju:

- novi sadržaji osobito športa i rekreacije;
- aktiviranje prirodne i kulturne baštine u funkciji turizma.

Prioritetne aktivnosti i mjere s gledišta uređenja prostora su:

- dati prednost rekonstrukciji postojećih objekata na razini europske potražnje
- dati prednost poboljšanju infrastrukture i ekološke zaštite
- ukoliko se grade novi objekti, dati prednost gradnji na područjima gdje je potrebna sanacija terena svake vrste, a ne na atraktivnim lokacijama
- kod izgradnje nautičkog centra ne bi se smjele dozvoliti veće promjene obalne linije nasipavanjem i otkopavanjem obale i iste planirati unutar građevnih područja.

Pomoračke djelatnosti također će biti zastupljene u gospodarstvu blatskog područja za što postoje usporedne razvojne prednosti. Ostale djelatnosti kao uslužne, trgovačke, komunalne, servisne i djelatnosti javnih službi razvijat će su onoj mjeri u kojoj trebaju zadovoljiti potrebe osnovnih djelatnosti, stanovništva i turista kao prateće djelatnosti.

Politika uređenja prostora

Buduće korištenje i uređenje prostora prioritetno će se temeljiti na korištenju rezervi postojećih, već izgrađenih naseljskih struktura za djelatnosti i stanovanje.

Poljoprivredne površine potrebno je sačuvati od prenamjene, a šumsko zemljište potrebno je pošumljivati i obnoviti. Naročita pažnja biti će usmjerena u buduće racionalno korištenje i zaštitu obale i obalnog mora.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.3.1. Razvoj naselja

Na budući razvoj naselja Općine Blato najznacajnije će utjecati kretanje procesa litoralizacije kao globalnog procesa i u svezi s tim koncentracije stanovništva na obali, funkcionalne usmjerenosti područja sa razvojem središnjih funkcija .

Razvitak naselja obilježen je stabilizacijom kretanja stalnog stanovništva u posljednjem međupopisnom razdoblju i jačanjem funkcije sekundarnog stanovanja na obali.

Područje je istovremeno pod utjecajem dvaju procesa:

- stagnacija stanovništva u unutrašnjosti;
- jačanje funkcije povremenog boravka izgradnjom kuća za odmor van povijesnih jezgri naselja, pretežno na prostorima uz obalu, na kojoj se polagano formiraju naselja Karbuni, Gršćica, Prižba, Prigradica, Žukova- Blaca, Babina.

Razvoj turizma na širem području i danas potencira koncentraciju aktivnosti i boravka u naseljima na obali. Rast naselja uz obalu nije praćen na odgovarajući način razvojem urbanih funkcija i potrebnih komunalnih sadržaja tako da kvaliteta stanovanja u tim naseljima nije na potrebnoj razini.

Prema funkcijama koje će se ostvarivati u naseljima, može se kazati da će sva naselja imati uglavnom stambenu funkciju kao primarnu.

Kod obalnih naselja, pored primarne funkcije stalnog stanovanja i dalje će biti izražena funkcija sekundarnog stanovanja (koja je uvjetovana intenzivnom izgradnjom kuća za odmor).

Planom će se usmjeravati jačanje i ostalih funkcija, naročito rada i središnjih funkcija.

Budući razvoj naselja usmjeravat će se na slijedećim principima:

- jačanje funkcije stalnog stanovanja;
- funkciju stanovanja razvijati korištenjem postojećih prostornih struktura naselja uz pretežnu obnovu postojećeg graditeljskog fonda;
- zadržavanje autentične fizionomije naselja;
- funkciju povremenog stanovanja ne treba u daljnjem razvitku podsticati;
- izgrađene prostore neplanskom izgradnjom integrirati u prostore postojećih naselja, te komunalno opremiti, s potrebnim preoblikovanjima;
- zaustaviti širenja naselja duž obale, koncentrirati ih u dubinu prostora;
- prioritetno urbano opremanje izgrađenih dijelova naselja.

Što se tiče funkcionalne usmjerenosti naselja blatskog kraja, najveći će utjecaj imati afirmacija turizma, ugostiteljstva, odmora i rekreacije s pratećim funkcijama . Na obali pored funkcije stalnog i povremenog stanovanja, naselja će sve više biti usmjerena

prema razvitku turizma, ugostiteljstava i rekreacije, a općinsko središte Blato prema nekim središnjim funkcijama.

2.2.3.1.1. Planirani sustav naselja

Planiranje sustava naselja treba biti jedan od temeljnih elemenata organizacije prostora, kojim se osigurava ravnomjerniji i usklađeniji razvitak i razmještaj stanovništva, te disperzija stambenih, radnih, uslužnih i rekreacijskih funkcija u srednja i manja središta. Kod utvrđivanja osnovice naseljske mreže, treba se pridržavati slijedećih postavki: postizanje uravnotežene strukture i oblika razvoja naselja, uravnotežen razvoj središnjih funkcija u cilju zadovoljavanja raznolikih potreba stanovništva, razvoj lokalnih žarišta razvitka kao osnovice za policentrični razvitak.

Planirani sustav naselja temelji se na:

- novom administrativno-teritorijalnom ustroju;
- planiranom razmještaju stanovništva ;
- specifičnosti funkcije povremenog boravka i razmještaju povremenog stanovništva;
- predviđenom modelu gospodarskog razvoja s dominantnim djelatnostima ;
- globalnoj organizaciji prostora s definiranim osnovnim razvojnim područjima;
- centralitetu naselja Blata;
- razvoju prometnih veza;
- atraktivnošću pojedinih područja .

U planskom periodu neće se bitnije mijenjati prostorno funkcionalni odnosi, gravitirajući smjer područja prema Korčuli i Dubrovniku i dalje će biti dominantan , međutim doći će i do jačanja gravitirajućeg kretanja prema Splitu.

Promjene se ne mogu očekivati unutar samog područja , kojemu bitno obilježje daje funkcija povremenog boravka. Ta funkcija formira dvije matrice odnosa; stalnih - "zimskih" i povremenih - "ljetnih". U skladu s tim će i sustav naselja i sustav središnjih funkcija djelovati kroz dva modela i to:

- stalni, tradicionalno-otočki "zimski" model kada funkcija povremenog boravka nije izražena
- povremeni, sezonski "ljetni" model kada je izražena funkcija povremenog boravka

Uslužne funkcije podižu obrazovnu i kulturnu razinu, zdravstveni i kulturni standard cjelokupnog stanovništva, pridonose povećanju socijalne sigurnosti i skrbi stanovništva, ostvaruju kvalitetnije ustrojstvo opskrbe, servisa i drugih usluga, te osiguravaju nesmetanu rekreaciju i odmor stanovništva. Kod svega toga treba predviđati ekonomičniji, racionalniji i funkcionalniji razvitak, razmještaj i strukturu središnjih uslužnih funkcija.

Prema tome, izvjesne prostorno-planske tendencije i pretpostavke (demografske prognoze, nastavak procesa litoralizacije i urbanizacije, razvitak nekih gospodarskih djelatnosti, suvremenije planirana prometna mreža, ekonomičnija mreža središnjih funkcija, rast središnjih naselja) utječu na koncipiranje takvog sustava središnjih naselja koji će najviše odgovarati potrebama stanovništva i drugim korisnicima na području Općine.

Sustav naselja i raspored središnjih funkcija nakon nove administrativno-teritorijalne podjele za Općinu Blato potrebno je sagledati u širem obuhvatu i u odnosu na sustav naselja u Županiji.

Grad Dubrovnik se javlja kao veće regionalno i županijsko središte u kojemu će biti razvijene sve značajnije središnje funkcije na razni Županije (upravne, pravosudne, samoupravne, financijske, odgojno-obrazovne, zdravstvene, socijalne, uslužne i druge) kojemu gravitiraju sva lokalna (općinska) središta sa svojim stanovništvom.

Grad Korčula se javlja kao manje regionalno središte u kojemu će biti razvijene pojedine značajnije središnje funkcije na razni Županije (upravne, pravosudne, samoupravne, financijske, odgojno-obrazovne, zdravstvene, socijalne, uslužne i druge) kojemu gravitiraju sva područna i lokalna (općinska) središta sa svojim stanovništvom.

Općina Blato broji 2 samostalna naselja prema administrativnom ustroju Blato i Potirna. Međutim sve više se profiliraju dužobalne aglomeracije na sjevernoj obali sa Prigradicom i na južnoj obali sa Prižbom.

Općinsko središte Blato predstavlja područno (malo razvojno) središte koje predstavlja administrativno-upravno, prometno i trgovačko središte kojemu gravitira čitava Općina. U tom središtu će biti zastupljeni servisi, usluge i službe koje su od značaja za cijelo područje.

Prigradica i Prižba oblikovat će se kao obalna samostalna naselja ili osnovne gravitacijske jedinice naselja sa sadržajima i uslugama neophodnim za zadovoljavanje dnevnih potreba stanovništva (trgovina, ugostiteljstvo i sl.). Naselje Potirna, iako statistički naselje, pomalo gubi svoje naseljske funkcije.

Tablica 14. Prikaz sustava naselja sa razvijenim središnjim funkcijama.

STATUS NASELJA U SUSTAVU NASELJA	IME NASELJA	Gravitirajući broj stanovnikastalnih stanovnika/ukupni broj stanovnika	SREDIŠNJE FUNKCIJE
VEĆE REGIONALNO SREDIŠTE (Sjedište županije)	GRAD DUBROVNIK	Cjelokupno stanovništvo županije Dubrovačko-neretvanske	ispostave državne uprave, županijska uprava pravosuđe, prosvjeta, visoko školstvo i znanost, kultura, zdravstvo i socijalna skrb financije, ostale uslužne i komunalne djelatnosti, udruge građana, vjerske zajednice i duge organizacije
MANJE REGIONALNO SREDIŠTE	GRAD KORČULA	Cjelokupno stanovništvo otoka Korčula	ispostave županijske uprave pravosuđe, obrazovanje, kultura, zdravstvo i socijalna skrb financije, ostale uslužne i komunalne djelatnosti, udruge građana, vjerske zajednice i duge organizacije
PODRUČNO SREDIŠTE (općinsko središte)	BLATO	4800/6000*	UPRAVA:

		tijela lokalne i mjesne samouprave ispostave županijske i središnje uprave OSTALE JAVNE SLUŽBE: zdravstvo i socijalna skrb, škola, predškolski odgoj, športe organizacije, kulturne ustanove, komunalna služba, vatrogastvo pošta, javni prijevoz OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI: trgovina, ugostiteljstvo, usluge, servisi VJERSKE USTANOVE: crkva, župni ured
OSTALA NASELJE-gravitacione jedinice	Potirna Prigradica Prižba 320/580	trgovina, pošta, javni prijevoz, komunalna služba, crkva, župni ured

Ovako ustrojeni sustav središnjih naselja na teritoriju Općine zahtjevati će također bolju prometnu povezanost između općinskog središta sa županijskim središtem te samostalnih naselja sa lokalnim središtem.

Sve funkcije u općinskom središtu Blato, ali i u drugim naseljima, treba razvijati i dimenzionirati u skladu s razvitkom ovog kraja povezano s njegovim brojem stanovnika, koje mu gravitira i koristi te usluge. Ovakav sustav središnjih naselja na ovom prostoru na racionalan način približava središnje i druge funkcije stanovništvu i drugim korisnicima, osobito one koje su im potrebne u svakodnevnom životu, pružajući im približno jednake uvjete života, pa tako doprinosi porastu kvalitete i standarda njihova života .

Razvoj prometne i komunalne infrastrukture

Sigurno i kvalitetno prometno povezivanje prostora Općine Blato sa širim prostorom i unutar same Općine bitna je pretpostavka daljnjeg razvitka.

U budućem razvoju prometnih sustava Općine potrebno je potpunije korištenje geoprometnog položaja te stvaranje kompaktnog prometnog sustava.

U cestovnom prometu se kao prioritet ističe:

- Rekonstrukcija postojećih prometnica, posebno dužotočke prometnice do Korčule.
- Rekonstrukcija postojećih lokalnih cesta radi kvalitetnijeg povezivanja naselja. -
- Dovršenje izgradnje ceste Karbuni- Gršćica.
- Izgradnja ceste Prigradica- Bristva.
- Izgradnja dužobalnih šetnica na južnoj i sjevernoj obali.

U pomorskom prometu je nužno:

- Uvođenje brze linije Vela Luka - Split te uvođenje novih brodskih linija kojim bi se povezali ostali otoci (Lastovo, Hvar i Mljet).
- Luke i uvale Pigradica, Bristva, Gršćica i Prižba utvrditi kao luke otvorene za javni promet lokalnog značenja i u tu svrhu izvršiti rekonstrukciju dijelova postojeće obale.
- U pogodnim uvalama sa maritimnog aspekta na južnoj i sjevernoj obali predvidjeti Planom lučice i privezišta.
- Na južnoj obali predvidjeti izgradnju nautičke luke.
- Uređenje i pojačano održavanje te adaptacija obale za pristan u uvali Porat za potrebe domicilnog stanovništva i turista .

Vodoopskrbni sustavi:

- Osiguranje dovoljnih količina vode u vodoopskrbnom sustavu za sve korisnike Općine Blato
- Dovršenje objekata magistralnog vodoopskrbnog sustava NPKL na području Općine
- Izgradnja vodoopskrbnog sustava za sva naselja na području Općine koja još nemaju izgrađen vodovod
- Izgradnja mjesnih vodoopskrbnih mreža u svim naseljima Općine

Sustav odvodnje:

- Izgradnja sustava odvodnje za središnji dio te za sjevernu i južnu obalu, kako bi se u prvom redu osigurala zaštita obalnog mora i podmorja

TK sustav :

- dovršetak i modernizacija postojeće TK mreže (iznajmljene TK veze, kompjuterske povezivanja i dr.)
- potrebno je postići dobru pokrivenost područja mobilnom telefonijom, odnosno sustavom baznih postaja

Elektroopskrba:

- Prema rastu električnog konzuma interpelacija potrebnih distribucijskih trafostanica i novih dalekovoda, a radi osiguranja zadovoljavajućeg naponskog nivoa;
- Modernizacija DV-a i NN distributivnih mreža

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Područje Općine Blato karakteriziraju prostori s prirodnim raznolikostima i čovjekom stvorenih vrijednosti koje zajedno čine vrijednu prirodnu i djelomice kultiviranu krajobraznu osnovu.

Prirodni krajobraz, na obali i otočićima, uglavnom je obrastao uvijek zelenom vegetacijom, ima karakter doživljajnog prostora i osobito vrijednog predjela.

Osnovni cilj zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti je:

Očuvanje bogatstva fizionomije mediteranskog krajolika stvaranog stoljećima. Prilagoditi buduću izgradnju i korištenje prostora vrijednostima krajobrazne osnove- Provesti sanaciju narušenog prirodnog krajobraza kao bi poprimio obilježja uređenog izgrađenog krajobraza, što danas nije. Kao izrazito vrijedni stvoreni perivoj "Zlinje" zaštititi u smislu zakona o zaštiti prirode, te planskim mjerama zaštititi ga od devastacije. Zone vrijednog krajolika (uređeni ili prirodni okoliš : vrijednosti pojedinih prostora u naselju ili naselja u otvorenom krajoliku - ambijentalna vrijednost) sačuvati kao prostorni okvir slike pojedinog naselja.

Zelene površine pošumljavanjem i rekultivacijom treba učiniti da pored ekološkog, rekreacijskog ili zdravstvenog značenja, imaju i krajobrazno-oblikovno značenje.

Osnovni cilj zaštite kulturno-povijesnih cjelina:

Dosljedna provedba svih oblika pravne zaštite kulturne baštine, od zaštitnog popisa preko preventivne zaštite, do registra kulturne baštine u prostoru, uz određivanje režima zaštite, odobravanje intervencija, nadzor i primjerene kaznene mjere za oštećivanje ili uništavanje baštine u prostoru. Neophodna je primjena načela integralne aktivne zaštite radi izbjegavanja ili pomirivanja mogućih sukoba interesa u procesima zaštite graditeljske baštine u zaštićenim područjima ili zonama.

Evidentirati i obaviti sustavni pregled seoskih gospodarstava i sklopova koji daju identitet i oslikavaju način življenja stanovništva u središtu otoka, a radi njihova vrednovanja i očuvanja.

Zona istraživanja, odnosno arheološke zone koje obuhvaćaju utvrđeno ili potencijalno područje arheoloških nalaza znanstvene ili stručne vrijednosti, sačuvati od bilo kakve izgradnje.

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Racionalno korištenje i zaštita prostora temelji se na ostvarenju sljedećih ciljeva:

- racionalno korištenje prostora za izgradnju, očuvanje fizičke i funkcionalne cjelovitosti te kvalitete poljoprivrednog i šumskog zemljišta (spriječiti usitnjavanje areala i osigurati krajobraznu cjelovitost);
- planirana građevinska područja naselja uskladiti s očekivanim kretanjem stanovništva, mogućnostima opremanja prometnom, komunalnom infrastrukturom i objektima društvenog standarda;
- poticati optimalno korištenje postojećih građevinskih područja i zaustaviti njihova daljnja neopravdana širenja posebno uz obalu i prometnice;
- stambenu i drugu izgradnju treba usmjeravati prioritarno na dijelove građevinskih područja naselja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturom, te na nedovoljno ili neracionalno izgrađenim dijelovima naselja (interpolacijom ili dogradnjom nadogradnjom) ;
- postizanju visokih standarda uređenja zemljišta koji će osigurati svrhovito korištenje i kvalitetno uređenje prostora;
- vrijedno poljoprivredno zemljište sačuvati od bilo kakve izgradnje izuzev gradnje u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje;
- šumsko zemljište oplemenjivati i ozelenjavati;
- ovisno o značenju i položaju pojedinih naselja u prostorno-funkcionalnoj cjelini Općine, utvrđuje se njihova potreba širenja, kao i karakter buduće izgradnje :

Obalno područje Općine Blato prvenstveno zahtijeva obnovu i rekonstrukciju sa mogućnostima interpolacija i zamjena u cilju poboljšanja funkcionalnosti korištenja pojedinih dijelova. Sanacija i zaštita krajobraznih vrijednosti se na ovom dijelu nameće

kao prioritet. Daljnje zauzimanje ovog prostora novom izgradnjom je ograničeno i s aspekta zauzetosti prostora i s aspekta njegove zaštite i unaprjeđenja . Osnova budućeg uređenja ovog prostora temelji se na sanaciji postojećeg stanja, unaprjeđenju naseljske prometne i komunalne infrastrukture, promjeni načina korištenja pojedinih dijelova područja te rekonstrukciji i revitalizaciji graditeljske baštine.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza i prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Građevinsko područje naselja obuhvaća kompleksnu strukturu namijenjenu izgradnji naseljskih sadržaja (stanovanje, poslovni sadržaji i gospodarski sadržaji, društveni sadržaji, športsko-rekreacijski i sl. sadržaji).

Građevinska područja naselja za stanovanje utvrđena dosadašnjim Prostornim planom Općine Korčula za područje Općine Blato obuhvaća 363,42 ha. Međutim, dosadašnji razvoj nije opravdao tako dimenzionirana građevinska područja, stoga se nalaže potreba revidiranja predviđenih građevinskih područja.

Pri utvrđivanju građevinskih područja uzimaju se sljedeća polazišta :

1. Kriteriji na temelju procjena i potreba budućeg razvoja te specifičnosti dosadašnjeg prostornog razvitka:

- utvrđivanjem građevinskog područja naselja osigurati prostore za izgradnju mjesnih prometnica, infrastrukture i nužnih pratećih sadržaja stanovanja;
- sanacija narušenog prostora neplanskom izgradnjom, oblikovanjem građevinskog područja primjereno morfološkim značajkama na način da se formira cjelina koja treba biti ujedno podesna za infrastrukturno opremanje i izgradnju potrebnih naseljskih sadržaja;
- revidiranja važećih granica utvrđenih prema PP Općine Korčula temeljem analize stupnja i karaktera zauzetosti tog područja postojećom izgradnjom i potrebama za novom izgradnjom;
- prilagođavanje granica građevinskih područja realnom kretanju stanovništva uvažavajući činjenicu da je sekundarno (povremeno) stanovanje realnost u prostoru i da se kao takovo uzima u obzir kod određivanja građevinskih područja (tim više što nema oštih granica između primarnog i sekundarnog stanovanja, jer je pojam "druga kuća" promijenio karakter pa ista ne predstavlja klasičnu "vikendicu" koja se koristi 15-30 dana ljeti) s time da se ostave izvjesne rezerve za realizaciju potrebitih sadržaja

2. Kriteriji za određivanje normativa zauzetosti prostora prema prijedlogu Prostornog plana Županije .

Prema pokazateljima zauzetosti prostora županijskog područja može se reći da normativ

od 300 m² zauzetosti prostora po stanovniku nije primjenjiv za sva područja ove Županije, zbog raznolikosti načina organizacije prostora i razmještaja stanovništava.

Da bi se zadovoljile potrebe prostora i stanovništva, te razjasnilo korištenje prostora, neminovna je definicija kategorije nazvane sekundarno stanovanje - izgradnja kuća za odmor koje su uklopljene u stambenu izgradnju i čine ukupni bilans površine neke općine .

Prijedlogom PPŽ za statistička naselja Općine Blato zauzetost prostora prema prosječnim pokazateljima predlaže se 400 - 450 m² u neto obračunu (u odnosu na GP-a za stambenu izgradnju).

Građevinska područja na obali dimenzionirana su i oblikovana na način da stvore logične cjeline koje će omogućiti usklađenu uporabu prostora, izgradnju infrastrukture i nužnih sadržaja čime se ujedno treba poboljšati sadašnji narušeni izgled krajobraza.

Građevinsko područje naselja u unutrašnjosti utvrđeno je u okviru naselja Blato na način da se nova izgradnja maksimalno veže uz postojeću prostornu matricu, da se ne zauzimaju poljoprivredne površine (kompleksi polja), kao i da se ne gradi na istaknutim krajobraznim točkama (uzvisine, brežuljci). U okviru građevinskog područja Blata u postojećem korištenju izdiferencirane su ostale namjene (poslovna, javna, športska) premda se one ovim Planom posebno ne iskazuju.

Tablica 22. Prikaz zauzetosti prostora 2015.

	Planirani broj ukupnih stanovnika	Planirano GP-e	m ² /stan .
UNUTRAŠNJI DIO	4600	112,9	245,5
OBALA	2000	136,3	681,7
UKUPNO	6600	249,3	377,7

Iz prikaza je vidljivo da je normativ od 377,7 m²/stanovniku manji od predloženog u prijedlogu PPŽ. Normativ za obalno područje od 681,7 m² rezultat je činjenice da na obali u 2000-toj ima 230 objekata stalnih stanovnika Blata (zimi žive u Blatu, a ljeti na obali) . Navedeni objekti zauzimaju cca. 26 ha (230 x 800 m² prosječna parcela (radi se o domicilnom stanovništvu koji su gradili na svom vlasništvu) x 1,4 za prateće površine).

Tablica 23. Prikaz zauzetosti po funkcionalnim područjima sta/ha GP-a

	Planirani broj stanovnika	GP naselja- za pretežno stanovanje	Gbst	Ostala GP	Ukupno GP	br.stan.po 1 ha planiraniog GP
UNUTRAŠNJI DIO	4600	112,9	40,7	30,0	142,9	32,18
OBALA	2000	136,3	14,7	39,7	176	11,36
UK. OPĆINA BLATO	6600	249,3	16,4	75,4	324,6	20,33

Ako na kraju razmotrimo komparativni prikaz racionalnosti zauzimanja građevinskog područja (broju stanovnika po ha GP-a), onda vidimo da je u Općini Blato racionalnije korištenje građevinskog područje u odnosu na Županiju dubrovačko-neretvansku, jadransku Hrvatsku i Republiku Hrvatsku u cjelini.

Tablica 24. Komparativni prikaz racionalnog zauzimanja prostora

KOMPARATIVNA PODRUČJA	broj stanovnika / ha građevinskog područja	udio planiranog GP-a u ukupnoj površini teritorijalne zajednice
OPĆINA BLATO	20,33	3,57%
ŽUPANIJA DUBROVAČKO NERETVANSKA	13,7- 14,79	5,1%
JADRANSKA HRVATSKA	11,7	5,5%
REPUBLIKA HRVATSKA	10,7	7,9%

A ako se pogleda odnos planiranog GP-a u odnosu na ukupno površinu teritorijalne zajednice, onda se opaža da je kod Općine Blato i najmanja zastupljenost GP-a u odnosu na ukupnu površinu.

2.3.3. Unaprjeđenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Rješenje naseljske komunalne infrastrukture predstavlja prioritetan cilj uređenja naselja:

- izgraditi sustave za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda (cjelovito za sva naselja, posebno za obalna područja i turističke zone),
- uređenje luke u Prigradici i luka posebne namjene (luka nautičkog turizma Lučica) te uređenje obale u uvalama u kojom se predviđaju privezišta i športske lučice,
- izgradnja i rekonstrukcija naseljskih prometnice, uređenje gospodarskih i protupožarnih putova,
- izgraditi više parkirališta u središnjim dijelovima Blata i na obalnim područjima i unaprijediti organizaciju prometa,
- riješiti problem sanacije postojeće deponije te zbrinjavanja (i recikliranja) krutog otpada,
- organizacija i uređenje športsko - rekreacijskih površina,
- opremanje naselja objektima društvenog standarda (u skladu s mjestom i ulogom naselja u mreži naselja).

3. Plan prostornog uređenja

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu županije

Prostorno-planske tendencije i pretpostavke (demografske prognoze, nastavak procesa urbanizacije, razvitak gospodarskih djelatnosti, suvremenije planirana prometna mreža, ekonomičnija mreža središnjih funkcija, rast središnjih naselja) utječu na koncipiranje sustava središnjih naselja koji će najviše odgovarati potrebama stanovništva i drugim korisnicima u Županiji dubrovačko-neretvanskoj čime se određuje mjesto Općini Blato i njenom okruženju tako da se na najbolji način uklopi u cjelokupnu koncepciju prostornog razvitka i uređenja novih općina i gradova Dubrovačko-neretvanske županije.

Područje Blato – Vela Luka kao jedinstveno razvojno područje predstavlja zapadni dio otoka Korčule.

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

Na prostoru Općine nalaze se prirodne, stvorene i gospodarske cjeline koje određuju namjenu prostora i čiji elementi postaju konstitutivni okvir organizacije i funkcioniranja cjeline područja.

Prirodna osnova određuje namjenu prostora prvenstveno u odnosu na prirodne sustave, šumske i poljoprivredne površine.

Organizacija prostora Općine Blato zasniva se na prirodnim datostima i vrijednostima, na prikladnosti prostora za pretežne ili karakteristične namjene uz pažljivo vrednovanje moguće eksploatacije, odnosno prihvatnim kapacitetima prostora i osiguranju održivog razvitka. Pored ovog, organizacija se temelji i na vrednovanju prometnih i infrastrukturnih koridora kao elemenata prostornog sustava koji utječe na dinamiziranje razvojnih procesa. Zaštita okoliša i racionalno korištenje i uređenje prostora zahtjevi su koje organizacija prostora uvažava.

U budućoj organizaciji prostora najznačajniju ulogu imat će općinsko naselje Blato kao općinsko središte, tj. lokalno središte te najvažnije središte rada i usluga na području Općine u kojem je sadržana i većina središnjih funkcija. Općinskom središtu Blato gravitiraju sva naseljena područja u Općini.

Pristup utvrđivanju organizacije i namjene prostora različit je uvažavajući specifičnosti pojedinih područja (prostorno funkcionalnih cjelina) - unutrašnjeg dijela i obale.

Obala predstavlja izgrađena i neizgrađena područja na sjevernoj obali od uvale Lovornik do uvale Spiliška i na južnoj obali od uvale Slatina do rta Vinašac.

Obzirom da obalna područja predstavljaju posebnu problemsku cjelinu na razini Strategije prostornog uređenja RH, da se zaštiti i očuvanju obalnog pojasa pridaje izuzetno značenje, to se i kroz utvrđivanje namjene i budućeg korištenja ove prostorno-planske cjeline vodilo računa o sljedećim postavkama:

- ne zauzimanju neizgrađenih dijelova obale novom izgradnjom bilo stambenih ili turističkih građevina,
- potrebi očuvanja i rekultivacije svih zelenih površina u cilju očuvanja “doživljajnih” komponenti prostora, potrebi aktivnog korištenja kultiviranih poljoprivrednih površina koje predstavljaju najkvalitetnija tla na području Blata,
- zaštititi obale na način da se njen što veći dio (izuzev obale u samim naseljima) sačuva u prirodnom obliku
- usmjeravanju buduće gradnje u naseljima na način da se maksimalno štite kulturno- povijesne cjeline i spomenici graditeljske baštine.

U unutrašnjem dijelu dominira naselje gradskog tipa - Blato, koje je općinsko središte. U njemu je koncentriran najveći broj stanovnika. Blato je središte rada, stanovanja, javnih, uslužnih i ostalih funkcija. Blato će i dalje zadržati svoje središnje funkcije.

Pored koncentracije stanovanja na području Blata Planom se osiguravaju prostori za proizvodne i poslovne funkcije, funkcije športa i rekreacije, javne i ostale funkcije.

Osnovna organizacija prostora, sustav naselja i funkcija definiraju strukturu površina za potrebe razvoja naselja, gospodarskih aktivnosti, poljoprivrede, prometa te očuvanja i zaštite prostora.

U budućem korištenju i namjeni prostora Općine Blato razlikuju se sljedeće površine:

- 1/ Razvoj i uređenje površina naselja,
- 2/ Razvoj i uređenje površina izvan naselja.

3.2.1. Osnovna namjena i korištenje površina

Prema korištenju i namjeni površina obuhvat Plana razgraničen je kako slijedi:

- (a) unutar građevinskih područja, na:
 - površine naselja - građevinska područja naselja (GPN) unutar kojih su razgraničene površine:
 - mješovite namjene
 - isključive namjene:

- a. infrastrukturne (IS)
- b. gospodarske – proizvodne: pretežito zanatska (I2)
- c. gospodarske – poslovne: uslužna (K1), trgovačka (K2), komunalno servisna (K3)
- d. gospodarske – ugostiteljsko-turističke: hotel (T1), turističko naselje (T2)
- b. sportsko-rekreacijske: opća (R), vodeni sportovi - kupalište (R2), sportska dvorana (R3), rekreacijski park na otvorenom (R6)
 - površine izvan naselja za izdvojene namjene – unutar izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, isključive namjene:
 - gospodarske – proizvodne: pretežito industrijska (I1), pretežito zanatska (I2)
 - gospodarske – poslovne: uslužna (K1), trgovačka (K2), komunalno servisna (K3)
 - gospodarske – ugostiteljsko-turističke: hoteli (T1)
 - groblja (G)
 - (b) izvan građevinskih područja na:
 - poljoprivredne i šumske površine:
 - šumske površine isključivo osnovne namjene: gospodarske i zaštitne šume (Š1, Š2)
 - poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene:
 - a. vrijedno obradivo tlo (P2)
 - b. ostala obradiva tla (P3)
 - ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
 - površine infrastrukturnih sustava (IS):
 - prometnog
 - elektroenergetskog
 - sustava telekomunikacija

- vodnogospodarskog
- sustava obrade, skladištenja i odlaganja otpada, s razgraničenom površinom reciklažnog dvorišta za građevinski otpad (GO)
- vodene površine i površine mora:
 - površine bujičnih vodotoka
 - površine mora:
 - a. za prometne djelatnosti:
 - i. luke otvorene za javni promet
 - ii luke posebne namjene: industrijska (LI), luka nautičkog turizma (LN)
 - b. ostale vodene površine.

Dokumentima prostornog uređenja užih područja (urbanistički plan uređenja – UPU), planiraju se i utvrđuju daljnja detaljnija razgraničenja prema namjeni površina u skladu s osnovnom namjenom površina utvrđenom ovim Planom.

Površine naselja odnosno građevinska područja naselja (GPN) utvrđena ovim Planom su površine (područja) mješovite namjene u kojima prevladava stambena namjena, a sadržavaju i:

- (a) površine pratećih namjena u funkciji zadovoljenja standarda stanovanja u naselju (javne, društvene, sportsko-rekreacijske itd.),
- (b) površine infrastrukturnih sustava,
- (c) površine gospodarskih namjena koje nisu u suprotnosti sa stambenom (ugostiteljsko-turistička, poslovna i sl.)

bilo da su razgraničene ovim Planom kao površina utvrđene isključive namjene unutar površine naselja, ili u skladu s uvjetima ovog Plana mogu ili moraju biti razgraničene planom užeg područja.

Površine izvan naselja za izdvojene namjene odnosno izdvojena građevinska područja (izvan naselja) utvrđena ovim Planom smatraju se površinama isključive namjene. Unutar izdvojenih građevinskih područja (izvan naselja) nije moguće planom uređenja užeg područja planirati površine stambene namjene.

Planom je unutar građevinskih područja utvrđeno razgraničenje na:

- izgrađeni dio
- neizgrađeni uređeni dio
- neizgrađeni neuređeni dio.

Namjene površina unutar građevinskih područja

Građevinska područja naselja (GPN) utvrđena ovim planom, razgraničena su na:

(a) površine mješovite namjene u kojima prevladava stanovanje, a osim njega sadrže i druge površine i sadržaje kako slijedi (koji se ostvaruju neposrednom provedbom Plana, odnosno razgraničavaju i detaljnije planiraju urbanističkim planovima uređenja, u skladu s uvjetima utvrđenim ovim planom):

- javne i zaštitne zelene površine
- površine infrastrukturnih sustava, prometnih građevina i pojaseva s površinama za promet u kretanju i mirovanju, površine obale i lučke infrastrukture
- površine javne i društvene namjene (upravne, socijalne, zdravstvene, školske i predškolske, kulturne, vjerske i sl.)
- sportsko-rekreacijske površine
- manje površine gospodarske namjene (ugostiteljsko-turističke, uslužne, trgovačke, za proizvodnju manjeg opsega - zanatske, komunalno-servisne, i sl.) bez nepovoljnih utjecaja na život u dijelu površine naselja mješovite namjene
- površine ostalih infrastrukturnih i komunalnih građevina i uređaja bez nepovoljnih utjecaja na život u naselju
- druge namjene i sadržaje, koji nisu nespojivi sa stambenom namjenom

(b) površine isključive namjene.

Isključivu namjenu ima površina čije je korištenje podređeno jednoj osnovnoj namjeni. Na površini isključive namjene utvrđene ovim planom mogu se graditi, odnosno urbanističkim planovima uređenja planirati, samo oni drugi sadržaji (odnosno njihove površine) koji proizlaze iz potrebe osnovne namjene.

Površine gospodarske - proizvodne namjene planirane su za smještaj zgrada i funkcionalnih cjelina poslovne namjene za proizvodne djelatnosti i zanatsku proizvodnju, kako slijedi: pretežito industrijska (I1); pretežito zanatska (I2).

Površine gospodarske - poslovne namjene, planirane su za smještaj zgrada i funkcionalnih cjelina poslovne namjene, kako slijedi: uslužna namjena (K1): za uslužne, uredske, zabavne, ugostiteljske sadržaje i sl.; trgovačka namjena (K2): za robne kuće, izložbeno-prodajne salone, trgovačke centre, tržnice i sl., te sve sadržaje dopuštene i na površinama uslužne namjene; komunalno-servisna (K3): za pogone komunalnih poduzeća, službu vatrogastva, reciklažna dvorišta, stanice za tehnički pregled vozila, zanatsku proizvodnju, zanatske i druge servisne usluge.

Površine ugostiteljsko-turističke namjene planirane su za smještaj zgrada i funkcionalnih cjelina poslovne namjene za ugostiteljske djelatnosti pružanja usluga smještaja, kako slijedi: ugostiteljsko-turistička namjena – hotel (T1): za zgrade i funkcionalne cjeline za smještaj iz skupine hoteli; turističko naselje (T2): za funkcionalne sklopove za smještaj tipa turističko naselje.

Površine sportsko-rekreacijske namjene planirane su za uređenje i gradnju sportskih igrališta, sportsko-rekreacijskih zgrada i rekreacijskih cjelina, kako slijedi: vodeni sportovi - kupališta (R2): za uređene cjeline kupališta; sportska dvorana (R3): za uređene cjeline sportskih zgrada i igrališta; rekreacijski park na otvorenom (R6): za uređene krajobrazne cjeline bez gradnje zgrada.

Površine infrastrukturnih sustava (IS) planirane su za gradnju građevina, odnosno uređenje površina prometne i ostalih infrastrukturnih mreža, uključivo i površine za potrebe sustava pomorskog prometa, elektroenergetskog i vodnogospodarskog sustava te za smještaj infrastrukturnih zgrada (garaže, kolodvori, benzinske crpke i sl.) i infrastrukturnih građevina kako slijedi: zračnog prometa - helidrom (IS1); elektroenergetska - za proizvodnju - samostojeća sunčana elektrana (IS2). U sustavu gospodarenja otpadom, izvan građevinskih područja zasebno je planirana površina (GO) - reciklažnog dvorišta za građevinski otpad.

Površine groblja (G) planirane su za uređenje i gradnju groblja, grobnih i drugih pratećih građevina.

Popis površina isključive namjene, s iskazom njihovih površina te tipovima namjene, unutar građevinskih područja naselja kao i unutar izdvojenih građevinskih područja izvan naselja dan je u poglavlju 3.3.

Namjene površina izvan građevinskih područja

Izvan građevinskih područja razgraničene su poljoprivredne površine isključive osnovne namjene, šumske površine isključive osnovne namjene, ostalo poljoprivredno i šumsko zemljište te vodene površine i površine mora.

Poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene, planirane su za obavljanje poljoprivredne djelatnosti (uzgoj poljoprivrednih kultura, stočarstvo) te dopuštene zahvate u prostoru u svrhu obavljanja poljoprivredne proizvodnje, te, iznimno, infrastrukturne zahvate, a razgraničene su kako slijedi: vrijedna obradiva tla (P2) obuhvaćaju površine poljoprivrednog zemljišta primjerene za poljoprivrednu

proizvodnju po svojim svojstvima, obliku, položaju i veličini namijenjena poljoprivrednoj proizvodnji i realizaciju dopuštenih zahvata u prostoru u svrhu obavljanja poljoprivredne proizvodnje; ostala obradiva tla (P3): obuhvaćaju poljoprivredna zemljišta koja su povremeno obrađena ili su djelomično prekrivena šumama te zemljišta na strmim padinama, a na kojima je omogućeno osim poljoprivredne proizvodnje i izvedba zahvata u prostoru u svrhu zaštite od erozije te gradnja građevina poljoprivredne i drugih namjena.

Šumske površine isključivo osnovne namjene, planirane su za gospodarenje šumama uz dopuštene zahvate u prostoru u funkciji korištenja i održavanja šuma i šumskog zemljišta (šumska infrastruktura) te, iznimno, infrastrukturne zahvate, a razgraničene su kako slijedi: gospodarske i zaštitne šume (Š₁, Š₂) namijenjene isključivo gospodarskom korištenju za proizvodnju šumskih proizvoda (sječa za drvenu građu ili ogrjev, lov i uzgoj divljači, ubiranje šumskih plodina) i/ili planirane u svrhu zaštite ili sanacije ugroženih područja (opožarene površine, površine izložene eroziji, poboljšanje mikroklimatskih osobina prostora).

Ostalo poljoprivredno i šumsko zemljište, planira se za obavljanje poljoprivredne proizvodnje, šumarske djelatnosti i realizaciju zahvata infrastrukture.

Vodene površine i površine mora planirane su za uređenje površina i režime korištenja vodenih površina i površina mora kako slijedi: površine bujičnih vodotoka za uređenje korita bujica, uključivo gradnju zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina; površine mora za prometne djelatnosti - za uređenje površina luka otvorenih za javni promet i luka posebne namjene (luka nautičkog turizma i industrijskih luka) te smještaj i gradnju njihovih dijelova u moru (podmorska infrastruktura, lukobrani i sl.);

3.2.2. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

Tablica 25.
Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

RED. BROJ	OPĆINA BLATO		OZNAKA	UKUPNO HA	% OD POVRŠINE ŽUPANIJE (kopneni dio DNŽ) 178086 ha	STAN/HA (Popis 2011. g. - 3593 st.)	HA/STAN. (Popis 2011. g. - 3593 st.)
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA						
1.1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	UKUPNO	GPN	283,33	0,16	12,68	0,08
	Izgrađeni dio građevinskih područja naselja			194,35	0,11	18,49	0,05
1.2.	IZGRAĐENE STRUKTURE IZVAN GPN-a (bez groblja)	UKUPNO		31,67	0,02	113,46	0,01
	proizvodna namjena		I1, I2	19,28			

CILJANE IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE BLATO

RED. BROJ	OPĆINA BLATO		OZNAKA	UKUPNO HA	% OD POVRŠINE ŽUPANIJE (kopneni dio DNŽ) 178086 ha)	STAN/HA (Popis 2011. g. - 3593 st.)	HA/STAN. (Popis 2011. g. - 3593 st.)
	povr. za iskorištavanje min. sirovina		E	0,00			
	akvakultura		H	0,00			
	poslovna namjena		K1, K2, K3	4,47			
	ugostiteljsko-turistička namjena		T1, T2	7,92			
	sportsko-rekreacijska namjena		R	0,00			
1.3.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE - obradive	UKUPNO	P	1629,82	0,92	2,20	0,45
	osobito vrijedno obradivo tlo		P1	0,00	0,00		
	vrijedno obradivo tlo		P2	417,12	0,23		
	ostala obradiva tla		P3	1212,70	0,68		
1.4.	ŠUMSKE POVRŠINE	UKUPNO	Š	3676,98	2,06	0,98	1,02
	gospodarske i zaštitne		Š1, Š2	3676,98	2,06		
	posebne namjene		Š3	0,00	0,00		
1.5.	OSTALE POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE POVRŠINE	UKUPNO	PŠ	1034,37	0,58	3,47	0,29
1.6.	VODENE POVRŠINE	UKUPNO	V	0,00	0,00		
	vodotoci			0,00	0,00		
	jezera			0,00			
	akumulacije			0,00			
	retencije			0,00			
	ribnjaci			0,00			
1.7.	OSTALE POVRŠINE	UKUPNO		7,06	0,00	508,69	0,00
	posebna namjena		N	0,00			
	površine infrastrukturnih sustava		IS1, IS2, GO	5,06	0,00		
	groblja		G	2,00	0,00		
	OPĆINA BLATO (teritorij)	UKUPNO		6663,24	3,74	0,54	1,85
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE						
2.1.	ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA	UKUPNO		3788,63	2,13		
	nacionalni park		NP	0,00	0,00		
	park prirode		PP	0,00	0,00		
	ostali zaštićeni dijelovi prirode			0,00	0,00		
	osobito vrijedan predjel - kultivirani krajobraz (teritorij)			793,88	0,45		
	osobito vrijedan predjel - prirodni krajobraz (teritorij)			15,62	0,01		
	osobito vrijedan predjel - prirodni krajobraz (akvatorij)			2979,13	1,67		
2.2.	ZAŠTIĆENA GRADITELJSKA BAŠTINA	UKUPNO		50,58	0,03		
	arheološka područja			9,27	0,01		
	povijesne graditeljske cjeline			41,32	0,02		

CILJANE IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE BLATO

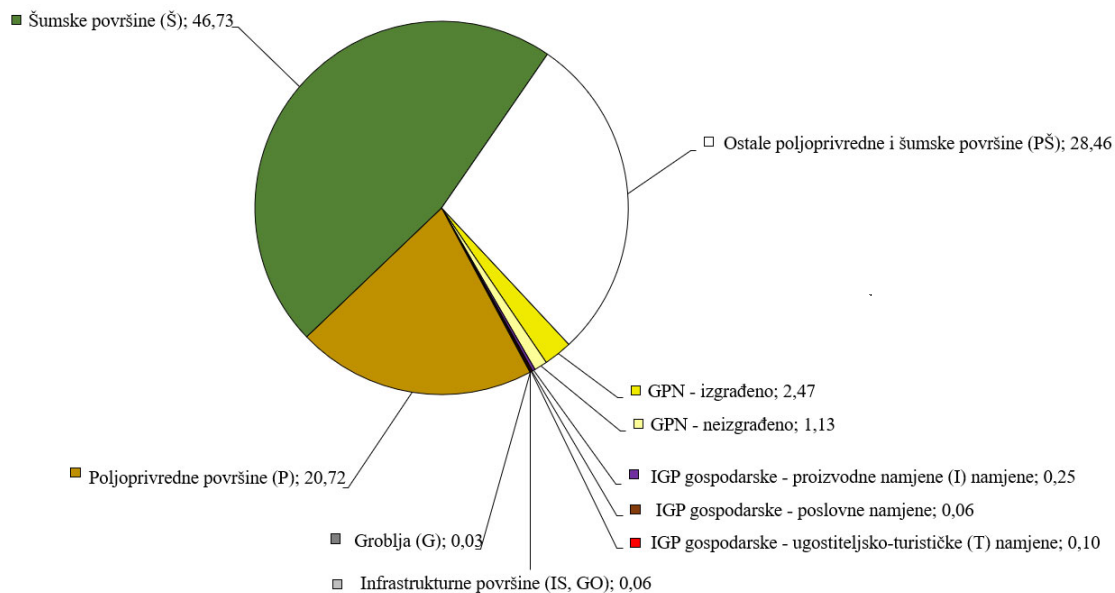
RED. BROJ	OPĆINA BLATO		OZNAKA	UKUPNO HA	% OD POVRŠINE ŽUPANIJE (kopneni dio DNŽ) 178086 ha	STAN/HA	(Popis 2011. g. - 3593 st.)	HA/STAN.	(Popis 2011. g. - 3593 st.)
	ostalo			0,00	0,00				
	OPĆINA BLATO (teritorij)	UKUPNO		6663,24	3,74				
3.0.	KORIŠTENJE RESURSA								
3.1.	MORE I MORSKA OBALA	obalno		ha, km					
		otočno		ha, km					
3.2.	ENERGIJA	proizvodnja		MW	ne iskazuje se				
		potrošnja		MWh					
3,3	VODA	vodozahvat		u 1000 m3					
		potrošnja		u 1000 m3					
3.4.	MINERALNE SIROVINE			jed. mjere sir.					
	OPĆINA BLATO (teritorij)	UKUPNO							

Tablica 25.a

Postotni prikaz odnosa površina u PPUO Blato

NAMJENA	HA	%
Građevinsko područje naselja (GPN) – izgrađeni dio	194,35	2,92
Građevinsko područje naselja (GPN) – neizgrađeni dio	88,98	1,34
Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja (IGP) gospodarske - proizvodne namjene (I) namjene	19,28	0,29
Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja (IGP) gospodarske - poslovne namjene (K)	4,47	0,07
Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja (IGP) gospodarske - ugostiteljsko-turističke (T) namjene	7,92	0,12
Infrastrukturne površine (IS, GO)	5,06	0,08
Groblja (G)	2,00	0,03
Poljoprivredne površine (P)	1629,82	24,46
Šumske površine (Š)	3676,98	55,18
Ostale poljoprivredne i šumske površine (PŠ)	1034,37	15,52
JLS - UKUPNO (TERITORIJ)	6663,24	100

Graf 1.
Postotni prikaz odnosa površina u PPUO Blato

Struktura namjene površina za naselja odraz je zatečenog stanja i potreba za proširenjem građevinskih područja naselja pretežito za potrebe stanovanja po pojedinim područjima te za unaprjeđenje strukture namjene prostora naselja površinama za razvoj djelatnosti (poslovne, ugostiteljstvo i turizam, javna-društvena, športsko-rekreacijska namjena).

Odnos planirane veličine građevinskog područja naselja na ukupni broj stanovnika pokazuje da je zauzetost prostora po stanovniku 834 m², što je više od predloženog u prijedlogu PPŽ. Ovolika zauzetost prostora po stanovniku dijelom je rezultat stanja da je na obali u 2000. godini bilo 230 kuća stalnih stanovnika Blata (zimi žive u Blatu, a ljeti na obali).

Izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene imaju ukupnu površinu od 31,67 ha, od čega najveći udio čine površine za gospodarsku – proizvodnu namjenu (19,28 ha odnosno 0,29 % površine teritorija Općine), zatim površine za gospodarsku – ugostiteljsko-turističku namjenu (7,92 ha odnosno 0,12 % površine teritorija Općine) te površine za gospodarsku – poslovnu namjenu (4,47 ha odnosno 0,07 % površine teritorija Općine).

Površina groblja iznosi 2 ha.

Površine izvan građevinskih područja naselja obuhvaćaju: poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene (1629,82 ha), šumske površine isključivo osnovne namjene (3676,98 ha) te ostalo poljoprivredno i šumsko zemljište (1034,37 ha). Dužina obale iznosi 53,36 km.

CILJANE IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE BLATO

Tablica 25.b

Građevinska područja naselja – bilans između planiranog stanja i prethodne novelacije plana po pojedinim građevinskim područjima

Građevinsko područje	Prostorni plan uređenja Općine Blato (Službeni glasnik Općine Blato 3/03, 5/04, 3/07, 4/07, 7/07, 2/09, 7/13, 4/14, 8/15)*			Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Blato – konačni prijedlog			Povećanje / smanjenje [m ²]
	Izgrađeni dio [m ²]	Izgrađenost	Ukupno [m ²]	Izgrađeni dio [m ²]	Izgrađenost	Ukupno [m ²]	
Bristva	46464	55,82%	83233	46464	55,82%	83233	0
Bristva 1	2723	100,00%	2723	2723	100,00%	2723	0
Bristva 2	5345	100,00%	5345	5345	100,00%	5345	0
Prigradica 1	10191	38,93%	26181	16739	63,95%	26174	-7
Prigradica	286724	64,34%	445642	287498	64,51%	445638	-4
Žukova 1	25662	50,94%	50373	28047	55,68%	50373	0
Žukova	36666	39,06%	93862	36666	39,06%	93862	0
Žukova 2	5895	24,07%	24496	6882	28,10%	24495	-1
TL Žukova	0	0,00%	37988	0	0,00%	37988	0
Blato 1	10666	100,00%	10666	10666	100,00%	10666	0
Blato	840117	77,84%	1079356	861061	79,44%	1083942	4586
Lučica	30235	37,22%	81224	30235	37,22%	81224	0
Prišćapac**	49994	55,41%	90232	37599	73,92%	50865	-39367
Prižba**	263128	65,09%	404267	271246	58,95%	460116	55849
Prižba-Ravno**	2538	100,00%	2538	0	0	0	-2538
Grščica	58902	98,64%	59715	58902	96,51%	61035	1320
Karbuni	108433	87,05%	124559	108433	87,05%	124559	0
Zaglav	21033	33,23%	63302	24926	39,38%	63298	-4
NASELJE BLATO	1804716	67,20%	2685702	1833432	67,77%	2705536	19834
Gronja Potirma 5	286	100,00%	286	286	100,00%	286	0
Gronja Potirma 1	2318	100,00%	2318	2318	100,00%	2318	0
Gronja Potirma 2	2604	100,00%	2604	2604	100,00%	2604	0
Gornja Potirma 3	1073	100,00%	1073	1073	100,00%	1073	0
Gornja Potirma 4	1281	100,00%	1281	1281	100,00%	1281	0
Potirma-Borčić	30431	85,48%	35599	30431	85,48%	35599	0
Simunović	5530	100,00%	5530	5530	100,00%	5530	0
Potirma 1	1209	100,00%	1209	1209	100,00%	1209	0
Potrina 2	3397	100,00%	3397	3397	100,00%	3397	0
Potrina 3	11723	100,00%	11723	11723	100,00%	11723	0
Potrina 4	10212	100,00%	10212	10212	100,00%	10212	0
Garma-Nova	39366	74,90%	52559	40012	76,12%	52561	2
NASELJE POTIRNA	109430	85,63%	127791	110076	86,14%	127793	2

*Napomena: S obzirom na prenošenje rješenja Plana na ažurirane katastarske planove u službenoj geografskoj projekciji HTRS96-TM te na manjkavost ulaznih podataka prethodnih novelacija Plana (elaborat Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Blato – obrazloženje, Službeni glasnik Općine Blato 7/13, kao i bilans građevinskih područja naselja iskazan u članku 15. provedbenih odredbi Prostornog plana uređenja Općine Blato, Službeni glasnik Općine Blato 3/03, 5/04, 3/07, 4/07, 2/09, 7/13, 4/14, 8/15) izvršena je nova sistematizacija i konsolidacija obračuna građevinskih područja naselja te se ista smatra početnim stanjem za planska rješenja.

** Sukladno Presudi Visokog upravnog suda RH, broj: Usovz-96/2012-8 od 28. studenoga 2014., NN 10/15 i mišljenju Zavoda za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije (klasa: 350-02/16-02/08, urbroj: 2117/1-21/1-18-07 od 16. srpnja 2018.) izdvojeno građevinsko područje izvan naselja Prižba-Ravno planira se kao površina isključive namjene unutar građevinskog područja naselja Prižba, dok se površina ugostiteljsko-turističke namjene Prišćapac unutar istoimenog građevinskog područja naselja planira kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja.

Namjena površina prikazana je na topografskoj karti u mjerilu 1:25000.

Građevinska područja za razvoj i uređenje svih naselja te razvoj djelatnosti Općine Blato prikazane su i strukturirane na katastarskim kartama u mjerilu 1:5000.

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

3.3.1. Gospodarske djelatnosti

Razvoj gospodarskih djelatnosti unutar obuhvata Plana omogućen je:

- unutar građevinskih područja naselja na područjima mješovite namjene (za djelatnosti koje ne ometaju stanovanje);
- unutar građevinskih područja naselja na površinama isključive namjene
- unutar izdvojenih građevinskih područja izvan naselja
- izvan građevinskih područja za djelatnosti koje se sukladno Zakonu o prostornom uređenju i drugim posebnim propisima smještaju izvan građevinskih područja naselja (zgrade poljoprivredne namjene, zgrade namjenjene šumarstvu i lovstvu i sl.).

Tablica 25.c

Pregled izdvojenih građevinskih područja izvan naselja – bilans između planiranog stanja i prethodne novelacije Plana

			Prostorni plan uređenja Općine Blato (Službeni glasnik Općine Blato 3/03, 5/04, 3/07, 4/07, 7/07, 2/09, 7/13, 4/14, 8/15)				Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Blato – konačni prijedlog				
Namjena	Lokalitet	Naselje	Tip	Izgrađeni dio [m ²]	Izgrađenost [%]	Površina GP-a [m ²]	Tip	Izgrađeni dio [m ²]	Izgrađenost [%]	Površina GP-a [m ²]	Povećanje / smanjenje [m ²]
proizvodna	Radež-Trikop	Blato	I1, I2	107654	70,23	153288	I1, I2	107654	70,23	153288	
proizvodna	Bristva	Blato	I1	16535	41,87	39491	I1	16535	41,87	39491	
poslovna	Uz državnu cestu D118	Blato	K3	26653	67,66	39390	K1 , K2 , K3	26653	67,66	39390	
poslovna	Uz županijsku cestu Ž6222	Blato	K3	1460	100,00	1460	K1 , K2 , K3	5322	100,00	5322	3862
ugostiteljsko-turistička	Prižba-Ravno*	Blato	T1	1057	1,98	53334				0	- 53334
ugostiteljsko-turistička	Priščapac*						T2	12395	31,49	39366	39366
ugostiteljsko-turistička	Izmeta	Blato	T1	0	0,00	39793	T1	0	0,00	39793	

* Sukladno Presudi Visokog upravnog suda RH, broj: Usoz-96/2012-8 od 28. studenoga 2014., NN 10/15 i mišljenju Zavoda za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije (klasa: 350-02/16-02/08, urbroj: 2117/1-21/1-18-07 od 16. srpnja 2018.) izdvojeno građevinsko područje izvan naselja Prižba-Ravno planira se kao površina isključive namjene unutar građevinskog područja naselja Prižba, dok se površina ugostiteljsko-turističke namjene Priščapac unutar istoimenog građevinskog područja naselja planira kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja.

Površine gospodarske namjene – proizvodne

Unutar obuhvata Plana, unutar građevinskih područja naselja razgraničena je površina isključive gospodarske – proizvodne namjene „Krtinja“, tip: pretežito zanatska (I2), površine 5,26 ha.

Unutar obuhvata Plana, utvrđena su izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske – proizvodne namjene kako slijedi:

(a) „Radež-Trikop“, tip: pretežito industrijska (I1), pretežito zanatska (I2), površine 15,32 ha

(b) „Bristva“, tip: pretežito industrijska (I1), površine 3,94 ha.

Površine gospodarske namjene – poslovne

Unutar obuhvata Plana, unutar građevinskih područja naselja razgraničena je površina isključive gospodarske – poslovne namjene „Elektra“, tip: uslužna (K1), trgovačka (K2), komunalno servisna (K3), površine 0,24 ha.

Unutar obuhvata Plana, utvrđena su izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske – poslovne namjene kako slijedi:

(a) „Uz državnu cestu D118“, tip: uslužna (K1), trgovačka (K2), komunalno servisna (K3), površine 3,95 ha

(b) „Uz županijsku cestu Ž6222“, tip: uslužna (K1), trgovačka (K2), komunalno servisna (K3), površine 0,53 ha.

Površine gospodarske namjene – ugostiteljsko-turističke

Unutar obuhvata Plana, unutar građevinskih područja naselja razgraničene su površine gospodarske – ugostiteljsko-turističke namjene kako slijedi:

(a) „Prišćapac“, tip: turističko naselje (T2), površine 3,66 ha (planiranje gospodarske ugostiteljsko-turističke površine „Prišćapac“ provodi se sukladno Presudi Visokog upravnog suda RH, broj: Uzož-96/2012-8 od 28. studenoga 2014., NN 10/15)

(a) „Lučica“, tip: hotel (T1), luka nautičkog turizma (LNT), površine 5,4 ha

(b) „Žukova“, tip: hotel (T1), površine 3,79 ha

(c) „Alfir“, tip: hotel (T1), površine 3,19 ha.

Unutar obuhvata Plana, utvrđena su izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske – ugostiteljsko-turističke namjene kako slijedi:

(a) „Prižba-Ravno“, tip: hotel (T1), površine 5,36 ha i kapaciteta 380 ležajeva (planiranje gospodarske ugostiteljsko-turističke površine „Prižba-Ravno“ provodi se sukladno Presudi Visokog upravnog suda RH, broj: Usoz-96/2012-8 od 28. studenoga 2014., NN 10/15)

(b) „Izmeta“, tip: hotel (T1), površine 3,97 ha i kapaciteta 220 ležajeva.

Tablica 25.d: Pregled razgraničenih površina gospodarske – ugostiteljsko-turističke namjene s prikazom smještajnog kapaciteta

Lokalitet	Vrsta	Površina	Kapacitet	post/plan	Gustoća kr./ha
Površine gospodarske - ugostiteljsko-turističke namjene unutar građevinskih područja naselja					
Lučica	T1, LNT	5,09	600	planirano	118
Priščapac	T2	3,66	380	postojeće/planirano	105
Alfir	T1	3,19	330	postojeće/planirano	102
Žukova	T1	3,79	200	planirano	54
Ukupno		15,73	1510		96
Površine gospodarske – ugostiteljsko-turističke namjene unutar izdvojenih građevinskih područja izvan naselja					
Prižba -Ravno	T1	5,33	380	planirano	67
Izmeta	T1	3,97	220	planirano	58
Ukupno		9,30	600		63

Planiranje površina gospodarske – ugostiteljsko-turističke namjene „Priščapac“ i „Prižba-Ravno“ iz tablice provodi se sukladno Presudi Visokog upravnog suda RH, broj: Usoz-96/2012-8 od 28. studenoga 2014., NN 10/15.

3.3.2. Društvene djelatnosti

Društvene djelatnosti podižu obrazovnu i kulturnu razinu stanovništva, zdravstvenu kulturu i standard cjelokupnog stanovništva, ostvaruju kvalitetnije ustrojstvo opskrbe, servisa i drugih usluga, te osiguravaju rekreaciju i odmor stanovništva. U cilju racionalne i funkcionalne organizacije života u naselju, potrebno je osigurati racionalniji i funkcionalniji razvitak, razmještaj i strukturu središnjih uslužnih funkcija.

Općinsko središte Blato predstavlja administrativno-upravno i uslužno središte s mogućnostima razvitka odgovarajućih radnih i uslužnih funkcija.

Sadržaji društvenih djelatnosti distribuirat će se na prostoru Općine Blato u skladu s planiranom organizacijom prostora. Dimenzioniranje sadržaja vrši se u skladu s tekućim potrebama i posebnim propisima, a Prostornim planom su određene zone u kojima se već nalaze ili će se smjestiti sadržaji društvenih djelatnosti. Pojedine funkcije se nalaze u sklopu pretežno stambenih zona te je propisan standard koji se ostvaruje u zonama, bez označavanja lokaliteta. Društvene djelatnosti, u skladu s potrebom lokacije, smještaju se u pravilu u dostupna područja uz ulice koje omogućavaju kolnu i pješačku dostupnost.

Sve funkcije u Općini Blato treba razvijati i dimenzionirati u skladu s razvitkom ovog kraja povezano s njegovim brojem stanovnika, koji gravitira i koristi te usluge. Sustav središnjih naselja na ovom prostoru na racionalan način približava središnje i druge funkcije stanovništvu i drugim korisnicima, osobito one koje su im potrebne u svakodnevnom životu, pružajući im približno jednake uvjete života pa tako doprinosi porastu kvalitete i standarda njihova života.

Planom se osiguravaju prostori za smještaj društvenih djelatnosti i središnjih funkcija u strukturama naselja (unutar površina stambene i mješovite namjene).

Planirana klasifikacija središnjih naselja s rasporedom funkcija načelno je dana u sljedećoj tablici.

Tablica 28.

PLANIRANA KLASIFIKACIJA SREDIŠNJIH FUNKCIJA I KATEGORIZACIJA SREDIŠNJIH NASELJA		
SREDIŠNJE FUNKCIJE	LOKALNO SREDITE OPĆINSKO SREDIŠTE	OSTALA NASELJA
	Blato	Potima
1. UPRAVA	općinsko vijeće; općinsko poglavarstvo; načelnik; upravni općinski odjel; ispostava županijskog ureda; matični ured; općinska služba motrenja i obavješćivanja; policijska postaja;	mjesni odbor
2. PRAVOSUĐE	općinske postrojbe i stožer civilne zaštite; općinska vatrogasna zajednica; udruga dobrovoljnih vatrogasaca; katastar; ispostava porezne uprave;	
3. UDRUGE GRAĐANA, POLITIČKE STRANKE I DRUGE ORGANIZACIJE	prekršajni sud općinski sud odvjetnički ured javni bilježnik	
	udruženje obrtnika općinska turistička zajednica općinska razina raznih udruga, klubova, liga, sekcija i drugih udruga građana općinska razina političkih stranaka općinska razina organizacija crvenog križa HAK - autoklub, auto škola	(pojedinačna udruženja građana - ispostava) (polit. stranke -osnovne jedinice)
4. VJERSKE ZAJEDNICE	RK župa - župni ured i crkva	RK crkva
5. PROSVJETA, ŠKOLSTVO I OBRAZOVANJE	dječji vrtić (dječje jaslice) matična osnovna škola srednja škola	
6. KULTURA, UMJETNOST I TEHNIČKA KULTURA	javne ustanove u kulturi kojima je osnivači ili vlasnik općina dom kulture općinska knjižnica i čitaonica amatersko kazalište amaterska radio postaja limena glazba KUD samostalni umjetnici ogranak Matice hrvatske	čitaonica
7. ŠPORT, REKREACIJA, ZABAVA I ODMOR	športske udruge i klubovi otvoreni športski objekti: športska igrališta za nogomet i male športove s gledalištem zatvoreni športski objekti: školska dvorana	pojedini športski klubovi športsko igralište
8. ZDRAVSTVO	primarna zdravstvena zaštita: -zdravstvena stanica(opća medicina), zaštita zuba, patronaža ljekarna ili depo lijekova veterinarska stanica	povremena primarna zdravstvena zaštita: -zdravstvena ambulanta bez stalne liječničke službe
9. SOCIJALNA SKRIB	ispostava centra za socijalni rad objekti socijalne skrbi	
10. FINANCIJSKE I DRUGE SLIČNE USLUŽNE DJELATNOSTI	poslovna banka i mjenjačnica ispostava zavoda za platni promet zastupstvo osiguravajućih zavoda poslovnice turističkih agencija	
11. PROMETNE USLUGE	manja putnička luka autobusna stanica poštanski ured telefonija	autobusno stajalište sezonski poštanski uredi telefonija
12. TRGOVINA I UGOSTITELJSTVO	trgovina na veliko i malo, export -import specijalne trgovine hotel	trgovina ugostiteljski objekt-gostionica i sl.
13. OBRT I DRUGE USLUGE	više obrtničkih radionica i uslužnih radnji	pojedinačni obrti

3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

Uređivanje prostora unutar obuhvata Plana kao što je izgradnja građevina, uređivanje zemljišta te obavljanje drugih djelatnosti iznad, na ili ispod površine zemlje može se obavljati isključivo u suglasju s ovim Planom, odnosno postavkama koje iz njega

proizlaze. Načelno, uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora mogu se shvatiti kao sustav složen od

- a) propisanih uvjeta za korištenje određenih dijelova prostora,
- b) određenih mjera za uređivanje pojedinih prostora i
- c) područja osobite zaštite dijelova Općine.

Područja posebnih uvjeta korištenja obuhvaćaju zone predviđene za postupak izrade i donošenja prostornih planova užih prostornih cjelina.

Područja posebnih uvjeta zaštite odnose se na:

Režim zaštite područja kulturnog nasljeđa, koji podrazumijeva:

- Režim zaštite kulturnog dobra. Obuhvaća režim zaštite naselja i dijelova naselja kulturno-povijesnih spomeničkih i ambijentalnih vrijednosti te režim zaštite arheološke zone, pojedinog arheološkog nalazišta (kopnenog i pomorskog), sakralne, civilne i slične građevine.

- Režim zaštite okolnog prostora oko kulturnog dobra. Obuhvaća režim zaštite prostornog sklopa - kao složenog oblika zaštite. Sklop predstavlja jedinstvenu oblikovnu cjelinu građevine ili građevina naselja i izvornog, ili modificiranog neposrednog okolnog prirodnog prostora (kontaktnog prostora) u kojemu je dotična građevina, ili su građevine naselja tijekom vremena nastale. Smatra se vrlo važnim zaštititi i građevinu (građevine) i prostor u kojemu je ona nastala, ili su one nastale, kao jednu funkcionalnu i oblikovnu cjelinu, odnosno sklop, u izvornom smislu.

- Režim zaštite kultiviranog i kulturnog krajobraza. Obuhvaća režim zaštite kultiviranog i kulturnog krajobraza - područja izrazitih prirodnih poljodjelskih i osobito urbanih, odnosno tradicijskih ruralnih struktura kao krajobraznih vrijednosti posebno u pogledu iz određenih smjerova. Drugim riječima, fenomena u prostoru poradi kojih se na njih uspostavljaju zaštićene vizure.

Prostori posebnih uvjeta korištenja, uređivanja i zaštite prostorno su određeni na kartografskom prikazu 3a: Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - prirodne vrijednosti i kulturna dobra, u mjerilu 1:25000.

3.4.1. Zaštita prirodne baštine

Na području obuhvata Plana nema područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13) niti područja predviđenih za zaštitu temeljem istog zakona.

Na području obuhvata Plana utvrđena su područja ekološke mreže Republike Hrvatske – područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) kako slijedi:

- (a) Šaknja rat (HR2000529);
 - (b) Otočić Kosor kod Korčule (HR2001056);
 - (c) Otočić Veli Pržnjak kod Korčule (HR2001056);
 - (d) Otok Korčula – od uvale Poplat do Vrhovnjaka (HR3000153);
 - (e) Lastovski i Mljetski kanal (HR3000426);
- (2) Na području obuhvata Plana utvrđeni su tipovi staništa (u zagradam su navedeni kodovi sukladno Nacionalnoj klasifikaciji staništa) kako slijedi:
- (a) kopnena staništa - poligoni:
 - aktivna seoska područja;
 - bušici;
 - javne neproizvodne kultivirane zelene površine;
 - kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci EU i stenomediterana;
 - bušici;
 - maslinici;
 - mozaici kultiviranih površina;
 - aktivna seoska područja;
 - stenomediteranske čiste vazdazelene šume i makija crnike;
 - urbanizirana seoska područja;
 - vinogradi;
 - voćnjaci;
 - (b) kopnena staništa – točkasti lokaliteti:
 - makija divlje masline i drvenaste mlječike;

- makija velike resike i kapinike (E.8.2.6.);
- mješovita šuma alepskog bora i crnike;
- šuma alepskog bora sa sominom;
- zajednica smeđe slezenice i mesnatog klobučića;

(c) morski bentos – poligoni:

- naselja posidonije;
- infralitoralna čvrsta dna i stijene;
- cirkalitoralni muljevi;
- cirkalitoralni pijesci;
- cirkalitoralna čvrsta dna i stijene;

(d) morska obala:

- stjenovita morska obala;
- biocenoza gornjih stijena mediolitorala;
- biocenoza donjih stijena mediolitorala;

(e) stijene-točila:

- dalmatinske vapnenačke stijene;
- ilirsko-jadranska, primorska točila.

3.4.2. Područja posebnih uvjeta korištenja – graditeljska baština

Na prostoru Općine Blato prisutni su brojni vidovi kulturne i graditeljske baštine u formi arheološke baštine, povijesnih graditeljskih cjelina, povijesnih sklopova i građevina.

Dosadašnja istraživanja i spoznaje nedvojbeno svjedoče o kontinuitetu naseljenosti od prapovijesnih vremena do naših dana. Razne ljudske civilizacije i kulture koje su se smjenjivale tijekom stoljeća ostavile su brojne tragove svoje materijalne kulture na tom prostoru, od pretpovijesnih gomila i gradina, rimskih građevina i groblja, starokršćanskih i ranosrednjovjekovnih crkvice do obrambenih građevina. Tu je i slikovito pučko povijesno naselje na moru.

3.4.2.1. Zaštićena graditeljska baština

Na području Općine Blato zaštićeni lokaliteti, objekti i cjeline u smislu Zakona o zaštiti spomenika kulture su:

1. Ostaci Vile rustike kraj Crkve sv. Marije (Gospe od Polja) u Velom polju R-1037, nalaze se na južnoj padini brežuljka Mišjaka. Radi se o ostacima prostorija u sklopu kojih su bili bazeni ožbukani hidrauličnom žbukom, tijesak za ulje i vino. Oko crkve nad antičkim ostacima nalaze se kasniji grobovi
2. Kaštel Arneri sa gospodarskim zgradama RST-0074, najznačajniji je primjer civilne arhitekture u mjestu. Na portalu pored natpisa je godina 1630. Kaštel je smješten na sredini dvorišta, na kojem dominira balkon sa snažnim konzolama na prvom katu, a na rubovima visokog krova stoje slobodno stojeći kipovi. Uokolo kaštela su gospodarske zgrade koje imaju stilske odlike baroka. (Na kaštelu su radili majstori Toma Azali i Marko Čeljubin u drugoj polovici XVII st., za vrijeme Jakova Arnerija k. č. br. 1647/2.)
3. Barokna loža na trgu pred župnom crkvom RST-0073, podignuta 1700. god. na mjestu starije koja se spominje u 16. st. Loža je četvrtastog oblika, okružena niskim zidom uz koji su kamena sjedala, na kojem se diže šesnaest oblikih stupova s lisnatim kapitelima. Cijeli trg sa župnom crkvom, ložom i okolnim kućama istaknuto je urbanističko rješenje (k. č. br. 3114).
4. Renesansno–barokna kuća Rule R 869, smještena u blatskom dijelu zvanom Krtinja, jednokatnica s krovštem na dvije vode. Građevina je istaknuti primjerak pučke graditeljske aktivnosti 17 stojeća, a kameni umivaonik ide u red vrijednosti kamenoklesarskih aktivnosti korčulanskih anonimusa.
5. Kaštel Verzotti R 801 je gospodarski kompleks sa pomoćnim zgradama, a u formi pravokutnika.
6. Kuća Mirošević R 806 ide u red monumentalnijih profanih građevina u Blatu. Smještena je nasuprot kompleksa Verzotti. Zgrada obitelji Mirošević značajna je sa stanovišta spajanja pučke arhitekture s baroknim građevinskim elementima, a jedna je od ranijih baroknih građevina u Blatu i potječe iz 17. stoljeća.
7. Kaštel Petković na Velom Učijaku R 898, dvokatna građevina sa snažnim kruništem, otvorima za topove i objedinjuje stambeno-obrambenu funkciju. Kaštel dominira kosinom Velog Učijaka.
8. Crkva sv. Križa R-24/101-71, nalazi se na starom groblju na padini na jugoistočnom dijelu Blata (k. č. br. 3358), longitudinalna je građevina s tričetvrt kružnom apsidom s polukalotom i gotičkim svodom. Crkva pripada 14. stoljeću.

9. Crkva sv. Jerolima R-24/102-71, nalazi se na dnu ulice koje iz središta mjesta vodi u jugoistočni dio (k. č. br. 3192). Crkva je utemeljena 1445. godine, ima izdubljenu lađu s krupnom apsidom. Trijumfalni luk i polukalota nad oltarom je zadržao romaničku osnovu.
10. Župna crkva Svih svetih sa zvonikom RST-0075, renesansno-barokna trobrodna građevina koja je sagrađena u 14. stoljeću. Crkva je djelo domaćih, korčulanskih radionica. Do crkve je slobodnostojeći zvonik koji je tipična varijanta baroknog zvonika u Dalmaciji, s korčulanskim specifičnostima.
11. Crkva sv. Lucije u Velom Učjaku RST-0884, u blatskom predjelu Veli Učjak (k. č. br. 1719) je jednobrodna građevina, bez apside. Na mjestu sadašnje crkve s kraja 17. stoljeća postojala je starija crkva.
12. Crkva Gospe od Polja R-24/100-71, rustična gradnja ožbukanih zidova sa svodom i dvovodnim krovom i polukružnom apsidom. Crkva pripada grupi istovrsnih crkava na otoku Korčuli i između njih se izdvaja nešto jačom rustičnošću.
13. Povijesna urbana cjelina Blato – doneseno Rješenje o preventivnoj zaštiti, klasa: UP/I612-08/03-07/292, urbr. 523-10-12/5-PVP-03-01).
14. Sklop gospodarskih zgrada Arneri – doneseno rješenje o preventivnoj zaštiti (Klasa: UP/I-612-08/03-07/87, Urbroj: 523-1012/5-PVP-03-01)
15. Arheološka zona Kopila (Z-6585) - gradinsko naselje i nekropola Kopila na istoimenoj uzvisini SZ od naselja Blato - čije su granice prikazane na kartografskom prikazu 3a „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - prirodne vrijednosti i kulturna dobra“ sukladno prostornom obuhvatu iz točke 2. rješenja kojim se utvrđuje svojstvo kulturnog dobra Arheološke zone Kopila (Klasa: UP/1-612-08/15-06/0155; Urbroj:532-04-01-03-02/2-15-1 od 21. kolovoza 2015.). Mjere zaštite: - zaštitni i drugi radovi na kulturnome dobru mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela; - istraživanje kulturnoga dobra i iskapanje nalaza dopušteno je samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela i uz uvjet da se svi nalazi nakon dovršenih istraživanja i iskapanja stručno konzerviraju, a pokretni nalazi predaju na privremenu pohranu muzeju do odluke o trajnoj pohrani: - arheološka istraživanja, na temelju članka 47., stavka 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, mogu se obavljati samo na temelju odobrenja koje rješenjem daje nadležno tijelo; - uvjeti pod kojim se mogu obavljati arheološka istraživanja na području Republike Hrvatske propisani su Pravilnikom o arheološkim istraživanjima (NN 102/10, 2/20).

Zaštićeni spomenički lokaliteti, objekti i cjeline, podrazumijevaju registrirane, odnosno preventivno zaštićene cjeline, lokalitete ili objekte spomeničke vrijednosti.

Međutim, na području Općine postoje lokaliteti, objekti i sklopovi koji imaju spomeničku vrijednost, a nisu zaštićeni u smislu zakona, koji se štite Prostornim planom.

3.4.2.2. Arheološka baština

Na području Općine Blato registrirano je više arheoloških lokaliteta, i to:

- lokalitet Dubravac na jugozapadnoj strani Blatskog polja prema Potirni
- lokalitet kraj Crkve sv. Marka u Maloj Krtinji
- lokalitet Potorače
- lokalitet između brda Puhovac i Blatskog polja
- lokalitet Gradac blizu Potirne
- lokalitet Potirna - Sutvara
- lokalitet kuća Grgurev - Potirna
- lokalitet Mirje - Potirna

i podmorskih arheoloških lokaliteta:

- uvala Grščica – ostaci antičkog brodoloma;
- Prižba – hrid Čerin – ostaci antičkog brodoloma;
- Prižba – otočić Sridnjak – ostaci srednjovjekovnog brodoloma;
- Prižba – otočić Stupa – ostaci antičkog brodoloma;
- Prižba – otočić Vrhovnjak – pojedinačni nalaz antičke prečke olovnog sidra.

3.4.2.3. Povijesne graditeljske cjeline (tradicijsko graditeljstvo)

Povijesne graditeljske cjeline na području Blata pokazuju kontinuitet prostornog razvoja, kao i određenu "disciplinu" arhitektonskog oblikovanja usklađenog s neposrednom okolinom, možemo izdvojiti:

- povijesnu cjelinu Blata (preventivno zaštićena, klasa: UP/I612-08/03-07/292, urbr. 523- 10-12/5-PVP-03-01) koja će se zaštititi registracijom - sustavom mjera zaštite s utvrđenim režimima zaštite u pojedinim dijelovima cjeline. Detaljni uvjeti zaštite trebaju se uključiti u predviđeni urbanistički plan uređenja.
- Planom se štiti dio povijesne cjeline naselja Blato na padinama ispod Velog Učijaka i povijesna cjelinu Prigradice.

Detaljni uvjeti zaštite ovih povijesnih cjelina graditeljskog nasljeđa odrediti će Urbanistički planovi uređenja, a do njihove izrade pojedinačni zahvati građenja i rekonstrukcije postojećih građevina u izgrađenim područjima naselja odobravati će se uz mišljenje Konzervatorskog odjela u Dubrovniku.

Povijesne cjeline ovih naselja predstavljaju tip zbijene aglomeracije u kojima se oslikava način stanovanja ovog područja.

Ove povijesne cjeline se svrstavaju u II. zonu zaštite jer se radi o značajnim ambijentalnim cjelinama koje postupno nestaju pred novom izgradnjom.

3.4.2.4. Povijesni sklop i građevina

Planom su evidentirani i zaštićeni sljedeći dijelovi tradicijskog graditeljstva – pojedinačni spomenici unutar i izvan povijesnih cjelina:

– Graditeljski sklop - gospodarski sklop (ex giuno) u Hrastovici

Civilne građevine:

- kuća Ismaelli
- kuća Šeman
- kuće Marinović
- barokne kuće iz XVII. st. (Oreb – Kare)
- Magličin dvor
- kuća Tulić XVII. st.
- kuća Kalođera
- kuće Ostojić
- kuća Kačić - Kalođera s puškarnicom
- kuća Marinović – Žmakalo
- kuće Bočac – Protić
- kuća Cetinić u predjelu Buć
- kaštel obitelji Telenta Vico Antunera u Vlasinju,
- kaštel Bosnić Markun na Pločicama,
- kaštel Bačić Grlica,
- kaštel Petković Konče,
- kaštel Žaknić,
- ostaci kaštela Španić
- kaštel Mirošević Paladinov,
- kaštel Šeparović pod Velim Učijakom,
- kaštel Jakovčević,
- kaštel Žuvelićev,
- kaštel Koludrovićev,
- kaštel Glavačević,
- kaštel Šeparović Marka,
- kaštel Šeparović - Hrščalo,
- kaštel Arneri u Prigradici,
- kaštel Ismaelli (hotel) u Prigradici,
- kaštel "Kapitul" u Prigradici.

Sakralne građevine:

srednjovjekovni sakralni spomenici

- u Blatu i oko njega: Sv. Martin u Krtinji i Sv. Mihovil
- Sv. Juraj u Potirni,

ostale sakralne građevine:

- Crkva sv. Vida na Velom Učjaku,
- Crkva Gospe od Zdravlja na Malom Učjaku,
- Crkva sv. Brabare,
- Crkva sv. Ivana,
- Crkva sv. Liberana
- Crkva Gospe od Navještenja u Dočinama,
- Crkva Gospe od Milosrđa prema Veloj Luci,
- zavjetna kapelica na Sridnjem ratu,
- Crkva Gospe od Karmena u Hrastovici,
- Crkva sv. Vicence u Prigradici,
- Crkva sv. Petra u Triluku,
- Crkva sv. Antuna na Brnistrovi

Nabrojani spomenici, od arheoloških lokaliteta do pojedinačnih spomenika zrelog srednjeg vijeka, u rasponu od gotičkih crkvice i nekropola do razvijenih renesansnih sklopova i ostataka arhitekture koje je suvremeni život zaobišao, uz popisane urbanističke cjeline, čine jezgru baštine otoka.

Navedeni lokaliteti i građevine, premda se ne štite u smislu Zakona, predstavljaju povijesne vrijednosti koji svjedoče o identitetu područja na kojem pripadaju.

Postupak zaštite usmjeren je na potpuno očuvanje izvornosti lokaliteta, objekata ili cjeline. Na zaštićene lokalitete, objekte i cjeline primjenjuju se svi oblici zaštite u smislu Zakona o zaštiti spomenika kulture.

U okviru navedenih lokaliteta radi njihova očuvanja i zaštite uvjetuje se očuvanje izvornih karakteristika pojedinačnih lokaliteta, građevina ili sklopova s ograničenim mogućnostima građevnih intervencija, na njima i u njihovu neposrednom kontaktu. Rekonstrukcija je moguća na osnovi istražnih radova i detaljne konzervatorske dokumentacije.

U zaštićenoj urbanističkoj cjelini sve nužne zahvate (interpolacije novih građevina, rekonstrukcije i adaptacije postojećih te ostale intervencije) potrebno je izvoditi temeljem detaljnije dokumentacije prostornog uređenja i uz suglasnost nadležnog tijela za zaštitu spomeničke baštine.

Obzirom na činjenicu da je u zaštićenoj cjelini jedan dio građevinskog fonda zapušten (napuštene građevine sa neriješenim imovinsko pravnim odnosima) i to građevine ambijentalne vrijednosti, stoga je nužna rehabilitacija stanovanja u povijesnoj jezgri.

Obzirom na perspektivni razvoj naselja i izgradnju turističkih kapaciteta, neophodno je uvažavati i respektirati povijesno nasljeđe pučke arhitekture koja se očituje u originalnoj likovnoj i funkcionalnoj koncepciji pojedinih građevina, kao i u graditeljskim dispozicijama čitavih naselja. Stoga bi svaku novu gradnju u blizini autohtonih

graditeljskih sklopova trebalo uskladiti sa starom pučkom arhitekturom, ako ne i po materijalu, a onda barem po formi, dimenzijama, visinama, krovštima i pokrovom.

Što se tiče adaptacija, nadogradnji i dogradnji kamenih građevina u starim jezgrama, treba ih izvoditi stručno i pod kontrolom, te ih uskladiti s načinom gradnje u ambijentu.

Planom se usmjerava uređenje i obnova povijesnih ruralnih oštećenih graditeljskih sklopova, pri čemu treba definirati tipologije njihova prostornog tradicijskog identiteta te utvrđivanje odgovarajućih uvjeta i smjernica uređenja i obnove.

Na evidentiranim lokalitetima potrebno je nastaviti s istraživanjima u svrhu njihove revalorizacije i ocjene za eventualno stavljanje pod režim zaštite u smislu Zakona. Također na evidentiranim gradinama, gomilama i arheološkim lokalitetima potrebno je njihovo daljnje istraživanje jer se samo sustavnim istraživanjem i komparacijom s dosad poznatim na obali i u središtu, može potpunije zaključivati o njihovoj tipologiji i sl.

U oblasti zaštite graditeljskog nasljeđa potrebna je planska regulacija ponašanja u prostoru pri čemu se misli da se u sklopu izrade konkretnih dokumenata prostornog uređenja detaljno odrede zaštićene građevine i zone utjecaja, te da se propišu potrebna istraživanja (studije, konzervatorski elaborati i sl.), neophodni za očuvanje i revitalizaciju građevina, odnosno gradnju novih i rekonstrukcije postojećih građevina u njegovoj kontaktnoj (široj) zoni zaštite, što je jedino moguće u suradnji s institucijom nadležnom za ovu oblast.

Također je potrebna dosljedna provedba svih oblika pravne zaštite kulturne baštine, od zaštitnog popisa preko preventivne zaštite, do registra kulturne baštine u prostoru, uz određivanje režima zaštite, odobravanje intervencija, nadzor i primjerene kaznene mjere za oštećivanje ili uništavanje baštine u prostoru.

Neprekidno istraživanje i vrednovanje graditeljske baštine u kontekstu stalno prisutnih promjena, kao i poticanje temeljne stručne i znanstvene obrade područja značajnih povijesnih cjelina, lokaliteta i objekata radi njihove adekvatne zaštite, očuvanja, prezentacije i uključivanja u razvojne programe.

3.4.3. Područja posebnih ograničenja u prostoru – krajobraz

Cjelovita prostorna, biofizička i antropogena struktura koja se kreće od potpuno prirodne do pretežne ili potpuno antropogene sredine čini krajobraz jednog područja. Na području Blata prevladava prirodna i djelomično antropogena struktura.

Krajobrazni prostor otoka Korčule, a time i područja Općine Blato, ima izgled brdovitog kraja čije se visine postupno dižu od istoka i zapada, u kojem se međusobno isprepliću prirodne – spontane ili prirodni bliske strukture kao što su nedirnute vegetacijski pokrov, izvorna topografija i sl. i kulturne prostorne strukture lako prepoznatljive po geometrijskim oblicima uređenosti (terase, suhozidi, živice i putovi).

Novim pristupom razvoja u prostoru pored neizbježnog i nužnog razvoja nameće se stalna potreba zaštite i očuvanja ukupne prostorne baštine kao prirodnog i kultiviranog krajobraza, s posebnim naglaskom na karakteristična naselja, područja uz naselja, područja s naglašenim značenjem kulturnih krajolika (tradicionalni oblici poljodjelstva, suhozidi, voćnjaci, vinogradi na terasama i sl.), te područja većeg značenja za zaštitu prirode (morska obala i sl.).

Planskim dokumentima potrebno je naglasiti područja koja imaju krajobraznu vrijednost i u kojima se utvrđuju stanovita manja ili veća ograničenja u korištenju vodeći računa o sljedećim činjenicama:

- kultivirani krajolici svjedoci su ljudske prisutnosti i njihova načina života na određenom području;
- očuvanje tradicionalnih oblika korištenja zemljišta povećava biološku raznolikost;
- tradicionalna poljoprivredna djelatnost determinira identitet mediteranskog krajolika;
- prostori s više očuvane prirodne vegetacije i očuvanog tla su značajniji za opću ekološku stabilnost krajobraznog prostora;

Područja posebnih ograničenja u prostoru odnose se na sljedeće površine i zone:

- osobito vrijedan predjel – prirodni krajobraz
- osobito vrijedan predjel – kultivirani krajobraz
- oblikovno vrijedno područje polu-urbanih i ruralnih cjelina
- područje uz vrijedne i osjetljive ruralne cjeline

3.4.3.1. Prirodni krajobraz

Cjelokupni doživljaj određenog prostora, tj. njegov krajobraz, određen je osnovnim fizičko- geografskim elementima, posebno reljefom, vodama, biljnim pokrovom te ovisi o antropogenim utjecajima.

Gusta vegetacija koja na sjevernoj obali prevladava u vidu makije s mjestimičnom infiltracijom borove šume daje karakter području. S južne strane, međutim, prevladavaju šume presječene obrađenim dolinama.

U krajobraznom smislu područje Općine Blato možemo diferencirati u dvije cjeline:

- obalni pojas s morem i zimzelenom vegetacijom i
- unutrašnji dio otoka, sa pretežno zimzelenom vegetacijom i arealima poljoprivrednih površina.

Na području Općine Blato u Prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije određen je kao osobito vrijedan predjel – prirodni krajobraz akvatorij Općine Blato, tj. cijeli potez uz južnu obalu Općine, te dio akvatorija od granice sa općinom Vela Luka do uvale Črnja.

Krajobraz obalnog pojasa s morem i pripadajućim otočićima s južne strane, taj je koji stvara prve dojmove o razmatranom području. Osnovne odlike prirodnog krajobraza obalnog pojasa ogledaju se u prvom redu u obali kao mjestu dodira dva prirodno kontrastna elementa. Obala je stjenovita, razvedena, s brojnim uvalicama, hridima, pa je sama po sebi atraktivna. Uz sam obalni rub raste tipična mediteranska vegetacija gdje dominira česvina (*Quercus ilex*), makija i ostali degradacijski oblici makije, kako zbog njihove tipičnosti za ovo područje, tako i zbog njihove važnosti za očuvanje tla. Alepski bor (*Pinus halepensis*) raste samoniklo samo unutar makije na većim i manjim površinama, pinj (*Pinus pinea*) je manje zastupljen i to pojedinačno u zajednici s alepskim borom.

Zbog sve intenzivnijeg, a najčešće nekontroliranog djelovanja čovjeka, krajobraza u prirodnom obliku je sve manje. Posebno se naglašava pojava koja se očituje kroz neplansku izgradnju objekata. Sasvim je razumljivo da pod djelovanjem određenih procesa prirodni krajobraz doživljava promjene i transformaciju u kultivirani krajobraz. Međutim, na ovom području u najvećoj mjeri nije došlo do transformacije prirodnog u kultivirani krajobraz, već je došlo do devastacije prirodnog krajobraza.

Za krajobraz u unutrašnjem dijelu otoka može se kazati da je u najvećoj mjeri zadržao prirodne osobine, koje obilježava brdoviti reljef obrastao mediteranskom i submediteranskom vegetacijom, a ujedno je to područje ispresijecano poljoprivrednim površinama što daje posebnu vrijednost krajobrazu. S fitocenoškog gledišta razlikuju se tri šumsko-vegetacijska područja: zimzeleno, prelazno (mješovito) i listopadno. Alepski bor (*Pinus halepensis*) raste samoniklo samo unutar toplijeg pojasa, tu su tipični oblici česvine, makije i ostali degradacijski oblici makije, kako zbog njihove tipičnosti za ovo područje, tako i zbog njihove važnosti za očuvanje tla. Neobrasle i neplodne površine na ovom području su zastupljene u manjem obimu.

Prirodni krajobraz u znatnoj mjeri je narušen šumskim požarima, koji su na području općine opožarili 2364 ha.

Pored naznačenih negativnih pojava u krajobrazu, Planom se ističu pojedini dijelovi prirodnog krajobraza za koje se može kazati da su osobito vrijedna područja prirodnog krajobraza, koje je potrebno štititi:

- otočići: Trstenik, V. i M. Pržnjak, Zvirinovik, Obljak, Kosor, Stupa, Crklica, Sridnjak, Vrhovnjak i Otočac;
- poluotokt Priščapac;
- poluotok Ratak;
- potez u. Dance - Gršćica;
- potez u. Žalić – u. Veli Zaglav;

Za istaknuti su pozicije sa kojih se pruža izuzetan pogled za potpuniji doživljaj otočkog pejzaža, i to: Vela strana, Solvnik, V. i M. Učjak.

U cilju očuvanja vrijednosti krajobraza, kako ekoloških, tako i doživljajnih, prirodni krajobraz je potrebno sačuvati od prenamjene i unaprjeđivati njegove prirodne vrijednosti i posebnosti (pošumljavanjem, rekultivacijom i sl.).

3.4.3.2. Kultivirani krajobraz

Kako je već navedeno, zbog antropoloških utjecaja, opća je pojava transformacije prirodnog u kultivirani krajobraz. Radi se o područjima koja pokazuju značajke prirodnog krajobraza, ali je modificiran antropogenim utjecajem s karakterističnim načinom korištenja. U zapadnom dijelu otoka Korčule (blatsko područje) dominiraju velika obrađena polja oko kojih se suhozidom izmjenjuju ograđene padine humaka i brda sa gustim borovim šumama.

Kultiviranim krajobrazom na području Blata smatraju se:

- osobito vrijednija obrađena tla zasađena vinogradima i voćkama s uređenim poljskim komunikacijama, ogradama i poljskim kućicama kao Blatsko polje Veliko i Malo, Krtnja Velika i Mala, te Kapija Velika i Mala;
- izuzetno oblikovan suhozid ispod Vele strane poviše Blata;
- terasasto obrađena tla na sjevernoj obali u predjelu Hrastovice, Gnjilanski rat, na potezu Bristva – Prigradica, Zahumlje;
- naselja s okolnim obrađenim poljoprivrednim površinama: Potirna zajedno s okolnim prostorom, obradivim tлом, ozelenjenim površinama čine jedinstveni kultivirani krajobraz u kršu i ambijentalne cjeline;
- vrijedna obradiva polja u središtu Općine, s uređenim poljskim komunikacijama, ogradama i poljskim kućicama kao polje Zvirinovica, Bršćanovica, Donji lov, Morkan, Sitnica, Potirana i druge manje oaze poljoprivrednih površina.

Naznačeni kultivirani krajobraz obuhvaća površinu 787 ha. Radi očuvanja vrijednosti i autentičnosti krajobraza, planiranim zahvatima u prostoru treba što manje mijenjati krajobraz kako bi se očuvale lokalne posebnosti, ovo se posebno odnosi na eventualni prolaz infrastrukturnih koridora područjem kultiviranog krajobraza. Također kod izgradnje objekata u funkciji poljoprivredne proizvodnje potrebno je voditi računa o očuvanju krajobraza. Zahvate u prostoru kao interpolacije, rekonstrukcije i dogradnje stambenih građevina i izgradnja pomoćnih i gospodarskih građevina u naseljima u središtu i njihovom neposrednom okolišu provoditi na način da se uklupe u krajobraz.

Radi očuvanja identiteta prostora kod intervencija u prostoru, pažnju treba usmjeriti prema slici naselja i kultiviranog krajolika. Planom su građevinska područja malih naselja definirana

na način da se očuvaju morfološke i strukturne značajke graditeljske baštine, te da se očuva tradicijski izgled sela.

3.4.3.3. Oblikovno vrijedno područje urbanih i ruralnih cjelina

Posebna ograničenja utvrđena su za korištenje i uređivanje prostora oblikovno vrijednog područja urbane cjeline Blata i Prigradice.

Oblikovno vrijedne cjeline obuhvaćaju zaštićenu urbanu cjelinu naselja Blato koja imaju spomeničku ili ambijentalnu vrijednosti. Radi se o tipičnom otočkom naselju u unutrašnjosti, smještenom u predjelu Blatskog polja između Velog i Malog Učijaka na sjeveru i Vele strane na jugu. Naselje karakterizira gusta izgradnja, uske ulice i objekti građeni u mediteranskom stilu od tradicionalnih materijala, s većim brojem pojedinačnih spomenika graditeljske baštine.

Prigradica je tipično primorsko mjesto na sjevernoj obali otoka Korčule s gustom izgradnjom zgrada na samoj obali u mediteranskom stilu.

Ograničena korištenja ovog prostora odnose se na mogućnosti novih građevinskih intervencija, na način da je zahvate u prostoru potrebno provoditi pažljivo kako se ne bi narušile spomeničke i ambijentalne vrijednosti graditeljske cjeline.

Interpolacije, rekonstrukcije i dogradnje u urbanističkoj cjelini potrebno je provoditi temeljem detaljne dokumentacije prostornog uređenja uz suglasnost nadležne ustanove za zaštitu spomenika kulture.

3.4.3.4. Područje uz vrijednu urbanističku cjelinu Blata

Predstavlja područje koje se nalazi kontaktno uz izuzetno vrijednu urbanističku cjelinu Blata. Zahvate u kontaktnom području urbanističke cjeline provoditi na način da se ne naruši arhitektonski sklad sa zaštićenom urbanističkom cjelinom.

Planom se predviđa donošenje Urbanističkog plana za cjelinu naselja Blato.

U cilju očuvanja krajobraznih značajki primorskog područja, Planom se ograničava daljnje građevinsko zauzimanje osobito vrijednih obradivih površina, slobodne obale, posebno na krajobrazno osjetljivim lokacijama (rtovi, slikovite uvale i sl.). Također radi očuvanja mediteranske fizionomije starih naselja, Planom se propisuju uvjeti i način smještaja novih objekata, te poštivanja lokalne tradicijske arhitekture.

3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav

Cjeloviti prometni sustav čine međusobno povezani prometni podsustavi spregnuti u jedinstvenu funkciju pružanja prometnih usluga. Prometni podsustavi cestovnog,

pomorskog, željezničkog, zračnog i telekomunikacijskog prometa oslanjaju se na logističku podršku koju omogućavaju terminali za putnički i teretni promet (često kombinirano za dva i više prometna podsustava), a organizacijski na javna poduzeća, prijevoznike, otpremnike i agencije.

3.5.1.1. Cestovni promet i promet u mirovanju

Položaj Općine Blato u prometnom sustavu pripadajuće Županije determiniran je svojim položajem u središnjem dijelom otoka Korčule koji se nalazi na dužobalnom prometnom koridoru.

Obzirom na očekivani društveni i gospodarski razvoj, u većoj će mjeri porasti i zahtjevi koji se postavljaju pred javni cestovni promet u smislu broja i gustoće linija, prijevoznog kapaciteta i nivoa usluga.

Primarni pravac cestovne komunikaciji bit će Blato – Vela Luka, područje koje čini neposredno povezano urbano područje s Blatom, te kojim dijeli mnoge središnje funkcije. Preko Vele Luke Blato je povezano s regionalnim središtem Splitom.

Drugi primarni pravac cestovne komunikacije biti će Blato – Korčula. Preko Korčule Blato je povezano sa županijskim središtem Dubrovnikom i na državni cestovni sustav.

Sekundarni pravci cestovnog povezivanja su lokalnog karaktera s južnom i sjevernom obalom.

Sustav javnog cestovnog prometa ponajprije mora udovoljiti funkciji kvalitetnog povezivanja Blata s gravitirajućim središtima i potrebama lokalnog prijevoza.

Planirana mreža javnih cesta razvrstana je sukladno današnjem stanju i očekivanom položaju određenih cesta u budućem sustavu. Kako je razvrstavanje javnih cesta u nadležnosti Ministarstva, moguće su izmjene u skladu s dinamikom realizacije cestovne mreže i trenutne uloge pojedinih cesta u sustavu.

Za potrebe odvijanja cestovnog prometa, mrežu cestovnih prometnica treba zasnivati na slijedećim principima:

- poštivanje postojećih trasa cesta;
- izbjegavanje narušavanja pejzažnih vrijednosti područja;
- maksimalno očuvanje vrijednih poljoprivrednih površina;
- dislociranje tranzitnog prometa iz naselja putem obilaznica;
- ukidanje kolnog prometa preko najužeg obalnog pojasa (rive) unutar naselja gdje je to moguće;

Prometnu mrežu unutar obuhvata Plana čine prometnice kako slijedi:

- (a) državne ceste:

- D118 (Vela Luka – Kapja – Dubovo – Korčula)
- (b) županijske ceste:
 - županijska cesta Ž6222: D118 – Blato – D118;
 - županijska cesta Ž6223: Blato (Ž6222) – Prižba – Brna - Smokvica (Ž6268);
 - županijska cesta Ž6255: Prigradica (L69018) - Blato (Ž6222)
- (c) lokalne ceste:
 - lokalna cesta L69016: Vela Luka (Ž6221) – Blato (Ž6222);
 - lokalna cesta L69017: Tri Luke – Potirna – L69016;
 - lokalna cesta L69018: D118 – Bristva – Prigradica (Ž6255);
 - lokalna cesta L69019: Prigradica (Ž6255) – Babina;
 - lokalna cesta L69020: Blato (Ž6222) – Smokvica (Ž6223);
- (d) nerazvrstane ceste:
 - L69017 – U. Garma 0,9 km;
 - L69017 – U. V. Zaglav 3,9 km sa tucaničkim zastorom;
 - L69016 – Karbuni 3,7 km;
 - L69020 – Morkan – Prižba 7,5 km od toga 4 km sa tucaničkim zastorom;
 - L69020 – Brščanovica 1,8 km;
 - L69020 – Gornji lov 0,9 km;
 - L69016 – Ž 6222 1,8 km;
 - L69018 – U. Spiliška 3,1 km sa tucaničkim zastorom;
 - D118 – U. Oplovac (LC 69019) 2,2 km;
 - Karbuni – Gršćica 4,6 km.

Planira se obilaznica Blata (prilaz iz smjera Prigradice) na dionici od groblja do Ž 6222.

Planom se predlaže koridor u istraživanju nerazvrstane ceste na dionici od Lučice do Gršćice.

Približna ukupna dužina ostalih cesta na području Općine 26,7 km

Pored izgradnje i rekonstrukcija državnih, županijskih i lokalnih cesta planira se izgradnja, rekonstrukcija i uređenje spojnih cesta, ulica, mjesnih putova, gospodarskih i protupožarnih prometnica.

Planira se uređenje/rekonstrukcija kritičnih dionica trase državnih i županijskih cesta.

Na mreži cestovnih prometnica, a u odnosu na ostale vidove prometa, planira se i mreža objekata cestovnog prometa: benzinske postaje, manja autobusna stajališta, parkirališta, servis za održavanje vozila i dr. Uz predviđene benzinske postaje moguće je graditi i druge na lokacijama na kojima neće biti ugrožena sigurnost prometa ili korištenje planiranih susjednih površina te obvezno izvan zaštitnih zona vodocrpilišta. Benzinska postaja je također moguć sadržaj luka nautičkog turizma.

Parkiranje vozila se rješava javnim ili privatnim parkirališnim/garažnim prostorom.

Prilikom gradnje novih ili rekonstrukcije postojećih građevina potrebno je osigurati potreban broj parkirališnih/garažnih mjesta (PM) na 100 m² bruto izgrađene površine, ovisno o vrsti i namjeni građevina:

	VRSTA GRAĐEVINE	BROJ PARKIRNIH ili GARAŽNIH MJESTA /100 m ² GBP
Stambene zgrade	1,5	Ako je građevinska (bruto) površina stambene jedinice manja od 100 m ² tada najmanje 1 parkirališno ili garažno mjesto po svakoj stambenoj jedinici u zgradi
Višestambene zgrade		
Obrazovne i socijalne	1	
Zdravstvene	2	
Uprava	2	
Sport i rekreacija	0,5	
Proizvodno i uslužno zanatstvo	1,5	
Trgovine	3	
Poslovne zgrade	2	
Turističke smještajne zgrade	3	Za turističke smještajne i ugostiteljske zgrade se obračunava površina osnovnih građevina (bez površine pomoćnih građevina)
Ugostiteljske zgrade /restoran i sl.)	5	
Hoteli (u naselju) i turistička naselja	3	a najmanje 0,5 PGM/krevetu
Industrijska skladišta	1	

Sustav javnog prijevoza, potrebno je dugoročno usmjeravati na način:

- sva važnija naselja Općine Blato povezati sustavom javnog cestovnog prijevoza radi ostvarenja različitih potreba stanovnika,
- javni prijevoz jest funkcija od posebnog društvenog interesa, koju je potrebno posebnim instrumentima i mjerama poticati u daljnjem razvoju.

U sustavu javnog prijevoza otoka primarne autobusne linije uspostavljaju se na relaciji Korčula – Smokvica – Blato – Vela Luka. Broj linija na ovom prijevoznom pravcu kojim se otok Korčula povezuje s ostalim prostorom RH ovisit će o razvoju potreba šireg prostora.

Autobusne linije na relaciji Blato – Prižba i Blato - Prigradica zavisit će o lokalnim potrebama, naročito ljeti.

Sustavom javnog prijevoza moguće je povezivanje i drugih naselja unutar Općine Blato, ovisno o lokalnim potrebama stanovništva.

3.5.1.2. Pomorski promet

Sustav pomorskog prometa unutar obuhvata Plana čine:

- luke otvorene za javni promet
- luke posebne namjene
- privezišta.

Morske luke otvorene za javni promet lokalnog značaja nalaze se u Prigradici, Bristvi, Gršćici i V. Prižbi.

Morska luka posebne namjene – industrijska nalazi se u uvali Bristva. Koristi se proizvodnju, prihvat i otpremu roba i sirovina za potrebe pogona tvornice "Radež".

Luka nautičkog turizma županijskog značaja planirana je u uvali Lučica kapaciteta do 200 vezova.

Privezišta s odgovarajućim operativnim obalama na pomorskom dobru planiraju se urbanističkim planovima uređenja odnosno ostvaruju neposrednom provedbom Plana, unutar luka otvorenih za javni promet ili izvan istih unutar građevinskog područja naselja kao komunalni vez. Privezište kao komunalni vez gradi i uređuje jedinica lokalne samouprave. Privezišta su planirana posebice u uvalama V. Žukova, Kurija, Garma, V. Zaglav, Karbuni, Dance, Vela Prižba, a njihov položaj kao i položaj drugih pristaništa utvrđen je na kartografskom prikazu 2a: Infrastrukturni sustavi – promet – cestovni, pomorski i zračni, u mjerilu 1:25000.

Položaj morskih luka i privezišta prikazan je na kartografskom prikazu 2a: Infrastrukturni sustavi – promet – cestovni, pomorski i zračni, u mjerilu 1:25000.

3.5.1.3. Zračni promet

Odvijanje zračnog prometa za potrebe općine Blato planira se preko helidroma koji je smješten na rubnom dijelu Blatskog polja, a koji mora biti izgrađen u skladu s primjenjivim odredbama posebnog propisa kojim su utvrđeni minimalni tehnički i drugi standardi koji se primjenjuju tijekom projektiranja, izgradnje, rekonstrukcije i označavanja helidroma, gradnje i postavljanja prepreka na području helidroma.

Prometni sustav prikazan je u kartografskom prikazu 2a: Infrastrukturni sustavi – promet – cestovni, pomorski i zračni.

3.5.1.4. Elektroničke komunikacije i pošta

3.5.1.4.1 Elektroničke komunikacije

Na području općine Blato instalirana je slijedeća elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema:

- RSS Blato – kapaciteta 1280 telefonskih priključaka (uključeno 1080 priključaka), a pokriva telefonske pretplatnike samog mjesta Blata;
- RSS Prižba – kapaciteta 384 telefonska priključka (uključeno 263 priključka), a pokriva telefonske potrebe stanovnika Gršćice, Prižbe i Vinačca;
- RSS Prigradica – kapaciteta 256 telefonskih priključaka (uključeno 183 priključka), a pokriva telefonske potrebe stanovnika Prigradice, Kurije, Popovog Ratka, Naplovca, Žukove i Blaca;
- RSS Potirna – kapaciteta 256 telefonskih priključaka (u izgradnji), a pokriva telefonske potrebe stanovnika Potirne, Garme, Nove, Slatine, Triporti, Brnistrove, Karbuna i Zaglava;
- RR postaja Blato – prihvaća sve spojne vodove prema nadređenoj centrali AXE 10 Korčula, spojni vodovi su digitalni, a mediji prijenosa su svjetlovodni kabeli i radiorelejni uređaji;
- postaja mobilne telefonije Blato.

U razvoju postojećih javnih sustava elektroničkih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanja kapaciteta mreža i uvođenje novih usluga i tehnologija.

Elektronička komunikacijska infrastruktura (EKI) i povezana oprema prema načinu postavljanja dijeli se na elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvat) i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima. Izgradnju nove elektroničke komunikacijske mreže u urbanim dijelovima planirati izgradnjom kabelaške kanalizacije i uvlačenjem podzemnih kabela u nju. Dozvoljeno je postavljanje vanjskih razdjelnih ormara za smještaj opreme.

3.5.1.4.2 Pošta

U planskom razdoblju očekuje se osuvremenjivanje sustava pošte, uređenje poštanskog središta koje će sadržavati sve pripadajuće stručne službe.

Na području Općine nalaze se dvije jedinice poštanske mreže. U Blatu se nalazi jedna jedinica poštanske mreže, a u planskom razdoblju planira se prijelaz u poštanski centar. U Prižbi je sezonska jedinica poštanske mreže (otvorena za korisnike samo u ljetnim

mjesecima) koja je bez dostavne službe. Planom se predviđa još jedna jedinica poštanske mreže u Prigradici.

3.5.1.5. Energetski sustav

Plan razvitka sustava elektroopskrbe na području Općine Blato temelji se na:

- konceptu razvitka u prostoru
- globalnim trendovima elektroopkrbnog razvitka
- prostornom razmještanju konzuma električne energije
- generalnoj koncepciji dugoročnog razvitka sustava elektroopskrbe na obali
- prostornim i ekološkim aspektima zaštite okoliša.

Na temelju projekcije broja korisnika i prostornog rasporeda konzuma, Planom se utvrđuje globalna mreža elektroopkrbnog sustava Općine Blato. Prostorna raspodjela konzuma predstavlja energetsku osnovu planiranog sustava elektroopskrbe.

Sustav opskrbe električnom energijom na području Općine Blato obuhvaća prijenosna i transformatorska postrojenja.

Na području Općine Blato na u prijenosnom sustavu Planom su naznačeni slijedeći objekti:

DV 110 kV koji ide sredinom otoka od Korčule do TS “Blato” 110/35 kV i odatle nastavlja preko Općine V. Luka do u. Prapatna odatle podmorskim KB prema Hvaru.

TS 110 kV “Blato” je osnovni elektroprijenosni objekt koji osigurava stabilnost elektroopskrbe zapadnog dijela otoka.

Na području Općine Blato u distribucijskom sustavu Planom su naznačeni slijedeći objekti: Jedan DV 35 kV iz TS “Blato” 110/35 kV ide prema TS “V. Luka” 35/10 kV za snabdijevanje zapadnog dijela otoka.

Drugim DV 35 kV priključena je postojeća TS “Blato” 35/10 kV na TS “Blato” 110/35 kV.

Treći DV 35 kV ide od TS “Blato” 35/10 kV do TS “V. Luka” 35/10 kV tako da se TS “Vela Luka” napaja dvostrano. Za opskrbu Vele Luke izgrađeni 35 kV dalekovod iz TS “Blato” 35/10 koristi se pod 10 kV naponom (do izgradnje TS “Vela Luka”).

Četvrti i peti DV 35 kV idu od TS “Blato” 35/10 kV prema Općini Smokvica te prema Korčuli. 35 kV dalekovod Blato – Korčula ne zadovoljava potrebe te ga je zbog dotrajalosti na tom dijelu potrebno zamijeniti novim 35 kV dalekovodom

Kabelom 35 kV od TS “Blato” 35/10 kV snabdijeva se el. energijom južna obala, te se isti kabel nastavlja u more kao podzemni za snabdijevanje Lastova.

TS "Blato" 35/10 kV je starije gradnje i nedovoljnog kapaciteta koja je toliko opterećena da se u slučaju ispada jednog transformatora mora pristupiti redukciji konzuma, te ju je potrebno rekonstruirati i povećati instaliranu snagu.

U distribucijskom sustavu na niskonaponskoj razini 10/0,4 kV Planom je naznačen niz interpoliranih TS 10/0,4 kv sa DV i KB 10 kV kojim se snabdijevaju potrošači.

Daljnja je interpolacija distributivnih TS 10/0,4 kV vršit će se prema rastu električnog konzuma.

Prema projekcijama razvoja stalnog i povremenog stanovanja, razvoja gospodarstva i djelatnosti, daju se globalne procjene potreba za električnom energijom, a prema slijedećim orijentacijskim specifičnim opterećenjima:

- za stanovanje	4 kW / domaćinstvu
- za turističke kapacitete	1 kW/ležaju
- za radne zone (poslovne i proizvodne)	0,04 kW/m ² bruto površine
- za zonu posebne namjene	20 kW/ha
- za sportske zone	20 kW/ha

Snabdijevanje krajnjih korisnika električne energije iz distribucijskih TS-a vršit će se mrežom niskog napona nadzemnim i podzemnim vodovima. Proširenje i rekonstrukcija 10 kV i niskonaponske mreže odvijat će se u skladu s potrebama stanovništva, odnosno razvoja gospodarstva na području Općine.

Uz nadzemne, postojeće i planirane dalekovode određuje se širina zaštitnih pojasa:

- DV 110 kV	za postojeće 40 m (po 20 m od osi), a za planirane 50 m (po 25 m od osi)
- DV 35 kV	30 m
- DV 10(20)35 kV	20 m

U zaštitnim pojasevima nadzemnih dalekovoda izuzetno je moguća rekonstrukcija i gradnja objekata uz obveznu prethodnu suglasnost nadležnog tijela elektroprivrede.

Na području Općine Blato je moguće korištenje i drugih, alternativnih izvora energije, kao sunčeve energije, energija vjetra, mora i sl.

Elektroničke komunikacije, pošta i elektroenergetika prikazane su kartografskom prikazu 2b: Infrastrukturni sustavi – pošta, elektroničke komunikacije i elektroenergetika, u mjerilu 1:25000.

Za potrebe realizacije izgradnje sportske dvorane u naselju Blato na lokaciji Krtinja potrebno je izmjestiti DV. Rekonstrukcija obuhvaća DV 10(20) kV „Vela Luka 1 i 3“ AlFe2x3x95 mm². Dv 10 kV „Prigradica“, AlFe3x50mm² i DV 35 kV TS 110/35 kV „Blato“ - TS 35/10 kV „Blato“, AlFe 3x120 mm². Rekonstrukcija će se izvršiti na način da se od TS 35/10 kV „Blato“ polože kableske trojke kabela XHE-49 A 1x150/25 mm², 20 kV, odnosno XHE-49 A 1x185/25 mm², 35 kV, u trup ulice odnosno ceste do novih

stupnih mjesta koje treba izgraditi sa sjeverne strane županijske ceste Vela Luka-Korčula, a po mogućnosti van građevinskog područja. Sve radove izvesti sukladno posebnim uvjetima građenja iz oblasti elektroenergetike koji se odnose na izmještanje DV-a. (sukladno uvjetima - dopis : HEP, Operator distribucijskog sustava d.o.o., Elektrojug Dubrovnik, 4/16-513/0 od 06.06. 2008.).

3.5.1.6. Vodnogospodarski sustav

Trase vodova i položaj uređaja vodnogospodarskog sustava prikazani su na kartografskom prikazu 2c: Infrastrukturni sustavi – vodnogospodarski sustav, sustav gospodarenja otpadom, u mjerilu 1:25000.

3.5.1.6.1 Vodoopskrba

Potrebne količine

Osiguranje potrebnih količina vode temeljni je preduvjet razvoja područja, posebno razvoja turizma i poljoprivrede.

Potrebna količine vode uzima se na temelju prihvaćenih standarda srednje dnevne potrošnje i projekcije broja potencijalnih korisnika do 2015. g.

Za procjenu potreba za vodom polazi se od prihvaćenih standarda srednje dnevne potrošnje, koja za različite korisnike iznosi:

- stanovnici (stalni + povremeni) 360 l/dan
- turisti 360 l/dan
- dnevni posjetioci 30 l/dan
- sezonski radnici 80 l/dan
- servisi, industrija, usluge i sl. 80 l/dan
- Za potrebe razvoja poljoprivrede uzima se da je za intenzivni uzgoj potrebno cca 4000 m³ za 1 ha nasada, međutim za normalnu proizvodnju dovoljno je i 1000 m³ vode za jedan vegetacijski period. Oborinske vode godišnje izravno padne 7000 m³ na 1 ha poljoprivrednih površina, ali obzirom na vremenski raspored padalina, bez akumuliranja oborinske vode ne mogu se zadovoljiti potrebe za vodom iz oborina.

Općina Blato opskrbljuje se vodom iz vlastitih izvora. Ishodište ovog sustava su bunari u Blatskom polju ukupnog kapaciteta 80 l/sec.

Na vodoopskrbni sustav Blata priključit će se magistralni vodoopskrbni sustav otoka Korčule koji se snabdijeva iz regionalnog cjevovoda Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo. Planirani kapacitet vodovoda je 593,0 l/s, a za otok Korčulu planirano je 173,8 l/s što zadovoljava potrebe otoka za vodom.

Magistralni cjevovod vodi sjevernom stranom otoka preko naselja Babina, Prigradica do Bristve te dalje kroz melioracijski tunel Bristva – Blatsko polje do Blata i dalje do Vele

Luke. Kod rta Blaca odvaja se krak magistralnog cjevovoda za otok Lastovo, a na koji će se vezati vodoopskrba naselja susjedne Općine (Smokvica, Brna, Čara i Zavalatica).

U Prigradici je planirana vodosprema.

Od blatskih izvorišta voda se tlači u VS "Veprijak". Od VS i CS "Veprijak" (550 m³ na koti 69,85/72,00 m.n.m.) jedan cjevovod vodi do VS "Blato" (770 m³ na koti 151,80/156,80 m.n.m.) za opskrbu samog naselja, dok drugi vodi do VS "Gršćica I" (400 m³ na koti 80,93/84,93 m.n.m.) i dalje do VS "Brna" u Općini Smokvica. Na cjevovodu koji povezuje VS "Veprijak" i VS "Gršćica I" izgrađene su dvije prekidne komore: PK I (20 m³ na koti 206,75 m.n.m.) i PK II (20 m³ na koti 156,00 m.n.m.). Planirana je i VS "Gršćica II" (500 m³) od koje cjevovod vodi prema Karbunima, uvali V. Zaglav i dalje do magistralnog cjevovoda za Velu Luku s planiranom crpnom postajom i vodospremom.

Za vodozahvate u Blatskom polju potrebno je odrediti zone sanitarne zaštite, odnosno izraditi studiju, te režime korištenja poljoprivrednih površina. Voda iz ovog sustava bi se dijelom koristila i u poljoprivredi ukoliko budu moguća veća crpljenja iz bunara. Izdašnosti vodozahvata u Blatskom polju su slijedeće:

Naziv vodozahvata	Min. izdašnost vodozahvata l/s	Max. izdašnost vodozahvata l/s
VELI STUDENAC	30	50
PRBAKO	4	7
GUGIĆ	3	6
FRANULović	1	4

Vodovodni sustav će se realizirati etapno u skladu s razvojem gospodarstva (turizma), odnosno potrebama za vodom na ovom području. Prednost se daje uređenju, korištenju i zaštiti lokalnih vodocrpilišta, te kasnije uvođenju sustava telemetrijskog (daljinskog) upravljanja, gradnji magistralnog vodovodnog sustava (prvenstveno kroz tunel za «Bristvu») Ø 350 mm, dok bi u drugoj etapi trebalo realizirati povećanje kapaciteta i nastaviti sa širenjem vodoopskrbne mreže.

Za vodosnabdijevanje poljodjelstva voda će se osigurati:

- uređenjem postojećih i izgradnjom novih akumulacija za sakupljanje oborinskih voda za akumuliranje rezerve vode iz vodoopskrbnog sustava u mjesecima smanjene potrošnje,
- recirkulacijom pročišćenih otpadnih voda nakon izgradnje sustava odvodnje;

Razvodne opskrbne vodovodne mreže

Na osnovnu transportno-opskrbnu mrežu vežu se mjesne vodoopskrbne mreže i vodoopskrbne mreže turističkih zona na koje se priključuju krajni potrošači. Gdje je to moguće, treba nastojati da mjesne mreže budu prstenaste. Na taj način osigurati će se bolje snabdijevanje potrošača vodom, a također će se osigurati i sigurniji rad protupožarnih hidranata.

3.5.1.6.2 Odvodnja

Dovođenjem vode i razvojem vodoopskrbnog sustava, rješavanje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja postavlja se kao prioritetan zadatak. Naime, čistoća mora i obale za lokalne prilike i razvojne prednosti jedan je od najznačajnijih čimbenika daljnjeg uspješnog razvitka.

Izgradnja sustava razvođenja vode do svih naselja, potencira izgradnju kanalizacijskih sustava za prikupljanje otpadnih voda, njihovo pročišćavanje i dispoziciju bez štetnih posljedica na okoliš, ponajprije obalno more. Sadašnji način dispozicije otpadnih voda putem upojnih crnih jama je neprihvatljiv, naročito za naselja na obali.

Planira se razdjelni sustav odvodnje kojeg čini:

- (a) sustav odvodnje sanitarnih otpadnih voda;
- (b) sustav odvodnje oborinskih voda.

Planom je za sjeverni dio obuhvata Plana naznačeno rješenje kojim se otpadne vode sakupljaju jedinstvenim kanalizacijskim sustavom te transportiraju glavnim kolektorom kroz izgrađeni hidrotehnički tunel za odvodnju poplavnih voda Blatskog polja do uvale Bristva, gdje bi se zajedno s otpadnim vodama okolnog priobalnog područja sjeverne obale pročišćavale u uređaju u uvali Bristva a odatle podmorskim ispustom ispuštale u more. Planirano polaganje magistralnog vodovoda kroz tunel Blato, te pratećih instalacija je moguće samo uz poštivanje vodopravnih uvjeta Hrvatskih voda i na način kojim se neće poremetiti propusna moć tunela i održavanje istog.

Za južni dio obuhvata Plana planira se skupljanje otpadnih voda od uvale Izmeta do rta Vinašac s uređajem za pročišćavanje i ispustom u more, a koje se temeljem odgovarajuće projektno-tehničke dokumentacije preporuča izvesti objedinjeno sa susjednom jedinicom lokalne samouprave. Osnovu sustava čini glavni kolektor koji se planira unutar koridora županijske prometnice, a uz njega se planira i korisnički dužobalni kolektor/kolektori s pripadajućim uređajima (crpnim stanicama i sl.).

Za područje od uvale Izmeta do uvale Garma planira se spoj na sustav odvodnje iz stavka 2. ovog članka, a alternativno se omogućava izgradnja zasebnog sustava s uređajem za pročišćavanje i ispustom na rtu Zaglav.

Svi potrošači koji ispuštaju otpadne vode kvalitete različite od standarda komunalnih otpadnih voda, moraju izvršiti predtretman otpadnih voda vlastitim sustavom za pročišćavanje do stupnja čistoće recipijenta odnosno do stupnja određenog posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.

Otpadne vode iz kuhinja kuhinja ugostiteljskih objekata (restorani i sl.) potrebno je tretirati na separatoru masnoća prije upuštanja istih u interni sustav sanitarne odvodnje, odnosno u sustav javne odvodnje.

Uređenom građevnom česticom u smislu odvodnje otpadnih voda smatra se ona koja ostvaruje priključak na javni sustav odvodnje. Iznimno, do izgradnje javnog sustava odvodnje, uređenom građevnom česticom u smislu odvodnje otpadnih voda smatra se ona građevna čestica na kojoj se sanitarne otpadne vode tretiraju vlastitim uređajem za biopročišćavanje, te potom upuštaju u podzemlje sukladno uvjetima nadležnih tijela ili, isključivo za građevne čestice do 10 ES (ekvivalentnih stanovnika), ukoliko se sanitarne otpadne vode na čestici odvede u nepropusnu i sanitarno ispravnu sabirnu jamu s osiguranim i redovitim odvozom prikupljenog efluenta u sustav s propisanim pročišćavanjem; vodonepropusna sabirna jama treba biti pristupačna za posebno vozilo za pražnjenje te se može graditi na najmanjoj udaljenosti 1,0 m od građevne čestice.

Oborinske vode se uglavnom rigolima i površinskim kanalima odvede do mjesta na kojima se infiltriraju bez posljedica na okolno zemljište, odnosno u more u naseljima na obali. Dio oborinskih voda (s krovova kuća i postojećih naplava) i dalje će se skupljati u postojećim privatnim i javnim cisternama naročito za poljoprivredne potrebe. Moguća je i izgradnja posebnih oborinskih kolektora (otvorenih ili zatvorenih) kojima bi se prikupljala voda za potrebe poljoprivrede i spremala u postojećim građevinama ili za to posebno izgrađenim, u prirodno formiranim lokalnim depresijama - lokvama.

3.5.1.6.3 Uređenje voda i melioracijska odvodnja

Na području Općine Blato ne postoje stalni površinski vodeni tokovi. Za problem zaštite od štetnog djelovanja vode, veliko značenje ima melioracijski sustav Blatsko polje sa odvodnim tunelom u more te bujica Progon:

Melioracijski sustav Blatsko polje površine cca 200 ha odvodnjava se izgrađenim sjevernim i južnim odvodnim kanalom u ukupnoj dužini od 5.610 m (objekti su lokalnog značenja). Evakuacija prikupljenih voda iz polja vrši se odvodnim tunelom dužine 2.240 m koji ih sprovodi u more, na području uvala Bristva (tunel je objekt iz državnog Plana obrane od poplava). Postojeći sustav se redovito i kvalitetno održava.

Bujica Progon većim svojim dijelom nije regulirana. Reguliran je samo uljev bujice u more u uvali Istruga. Planirano je uređenje bujice uz prethodnu izradu potrebne projektne dokumentacije. Ovo je dosta aktivna bujica na čijem je ušću prisutna izgradnja objekata koju treba uskladiti sa vodopravnim uvjetima.

Osim navedenog, postoji i niz manjih bujica za koje imaju karakter javnog vodnog dobra, odnosno manjih odvodnih kanala s karakterom vodnog dobra

Obzirom da je područje Blatskog polja prirodni spremnik značajnih količina pitke vode, tu su izgrađena 4 vodozahvata (bunara). Industrijski pogoni u Blatu (brodograđevna industrija "Radež", tvornica trikotaže "Trikop"), komunalne otpadne vode i nesanitarni deponij "Sitnica" potencijalni su zagađivači tih podzemnih voda koje se koriste u vodoopskrbi. Stoga, za slivno područje izvorišta potrebno je izraditi hidrogeološku studiju o zonama sanitarne zaštite izvorišta, kojom će se utvrditi zaštitne zone i režimi

zaštite. To se ponajprije odnosi na ograničenje gradnje, odnosno adekvatno rješenje odvodnje otpadnih voda Blatskog polja.

Podzemne vode kaptirane u Blatskom polju koristiti za navodnjavanje okolnog područja.

Prostornim planom naznačen je sustav navodnjavanja Blatskog polja koji se sastoji od sustava glavnih i pomoćnih cjevovoda.

3.6. Postupanje s otpadom

Na području Općine Blato se očekuje daljnji porast količine komunalnog i tehnološkog otpada te građevinskog otpada. Procjena porasta komunalnog otpada se temelji na procjeni porasta broja stanovnika i daljnjeg razvoja. Količina komunalnog otpada procjenjuje se na temelju vrijednosti za stalne stanovnike 0,50 – 0,75 kg/st i turiste 0,90 kg/turističkom noćenju

Porast tehnološkog otpada očekuje se u skladu s poboljšanje gospodarske situacije, a time i povećanje proizvodnje tehnološkog otpada. S obzirom na prirodne resurse i tradicionalno bavljenje turizmom, nije za očekivati da će se uvoditi ili proširivati postojeća proizvodnja koja će stvarati otpad drugačijeg sastava od onog sličnog komunalnom otpadu.

Reguliranje cjelokupne problematike postupanja s otpadom odgovarajućim zakonskim propisima ostvarene su osnovne pretpostavke za ispravno i za okoliš prihvatljivo postupanje s otpadom i za učinkovit nadzor. Smanjivanje nastanka otpada i postupanje s otpadom na ekološki prihvatljiv način moguće je postići između ostaloga, jasnim utvrđivanjem prava, obveza i odgovornosti pravnih i fizičkih osoba, poglavito jedinica lokalne samouprave i uprave u postupanju s otpadom.

Nekontroliranim postupanjem s otpadom ugrožava se okoliš. Na temelju Zakona o otpadu za područje Općine Blato potrebno je postupati s otpadom s osnovnim ciljem:

- izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada i smanjivanja opasnih svojstava otpada čiji se nastanak ne može spriječiti,
- sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom,
- iskorištavanje vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe i njegovo obrađivanje prije odlaganja,
- odlaganje otpada na odlagališta,
- saniranje otpadom onečišćenih površina.

S otpadom se mora postupati na način da se izbjegne :

- opasnost za ljudsko zdravlje, biljni i životinjski svijet,
- onečišćavanje okoliša: voda, mora, tla, zraka iznad propisanih graničnih vrijednosti,
- nekontrolirano odlaganje i spaljivanje,

- nastajanje eksplozije ili požara,
- stvaranje buke i neugodnih mirisa,
- pojavljivanje i razmnožavanje štetnih životinja i biljaka te razvoj patogenih mikroorganizama.

U cilju unaprjeđivanja postupanja s otpadom i s tim u vezi zaštite okoliša, prioritetne je slijedeće:

- Ustrojavanje učinkovitog, tehnički suvremenog, po okoliš i ljude neškodljivog, estetski prihvatljivog i ekonomski podnošljivog načina sakupljanja, odvoženja i dispozicije komunalnog i drugog otpada koji će pokriti čitavo područje Općine i biti kapacitiran da zadovolji potreba turističke sezone i s mogućnošću izdvojenog sakupljanja otpada na mjestu nastanka.
- Sanacija sadašnjih odlagališta "divljih" deponija na otoku, pri čemu polaziti od toga da se na području odlagališta uspostavi prijašnje stanje provodeći mjere rekultivacije i sprječavanja utjecaja deponija na okoliš.
- Dugoročno je potrebno istražiti u cilju iznalaženja optimalne lokacije sanitarnog deponija, koji treba udovoljavati zahtjevima:
 - da je smješten na težištu svih producenata otpada;
 - da je osigurana prometna povezanost;
 - da je površinski dovoljno velik, da osigurava odlaganje za više od 20 godina;
 - da na samoj lokaciji ima dosta internog materijala za prekrivanje nerecikliranog i ne- kompaktiranog otpada;
 - da je smješten na udaljenosti 300 m od najbližeg naselja;
 - da je hidrogeološki prihvatljiv;
 - da ne postoji mogućnost doticanja oborinskih voda;
 - da je udaljenost od komunalne infrastrukture što manja;
 - da je lokacija prihvatljiva sa ekološkog aspekta (zaštita površinskih i podzemnih voda i mora, tla, zraka, flore i faune).

Rješenje lokacije deponija predlaže se na razini otoka Korčule kao zajedničko rješenje.

- Težiti na uspostavi takvog integralnog koncepta gospodarenja otpadom koji će težiti cilju da se otpad riješi na način da "otpad prestaje biti otpad" reciklažom i potpuno iskorištavanje otpada.
- U početnoj fazi potrebno je sanirati nesanitarno odlagalište «Sitnicu», kao i ostala divlja odlagališta. Za zatvaranje odlagališta «Sitnica» uvjet je izgradnja novog sanitarnog odlagališta planiranog za cijeli otok Korčulu.

Lokacija «Sitnica» bi se eventualno koristila za privremeno skladištenja korisnog otpada i za odlaganje inertnog otpada.

3.7. Sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš

Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš, tj. na sve njegove sastavnice proizlaze iz posebnih propisa te su na odgovarajući način ugrađene u Plan, napose kod planiranja građevinskih područja te planiranih karakteristika infrastrukturnih sustava,

zatim ekstenzivnim utvrđivanjem zaštićenih površina, kao i ograničavanjem zahvata izvan građevinskih područja.